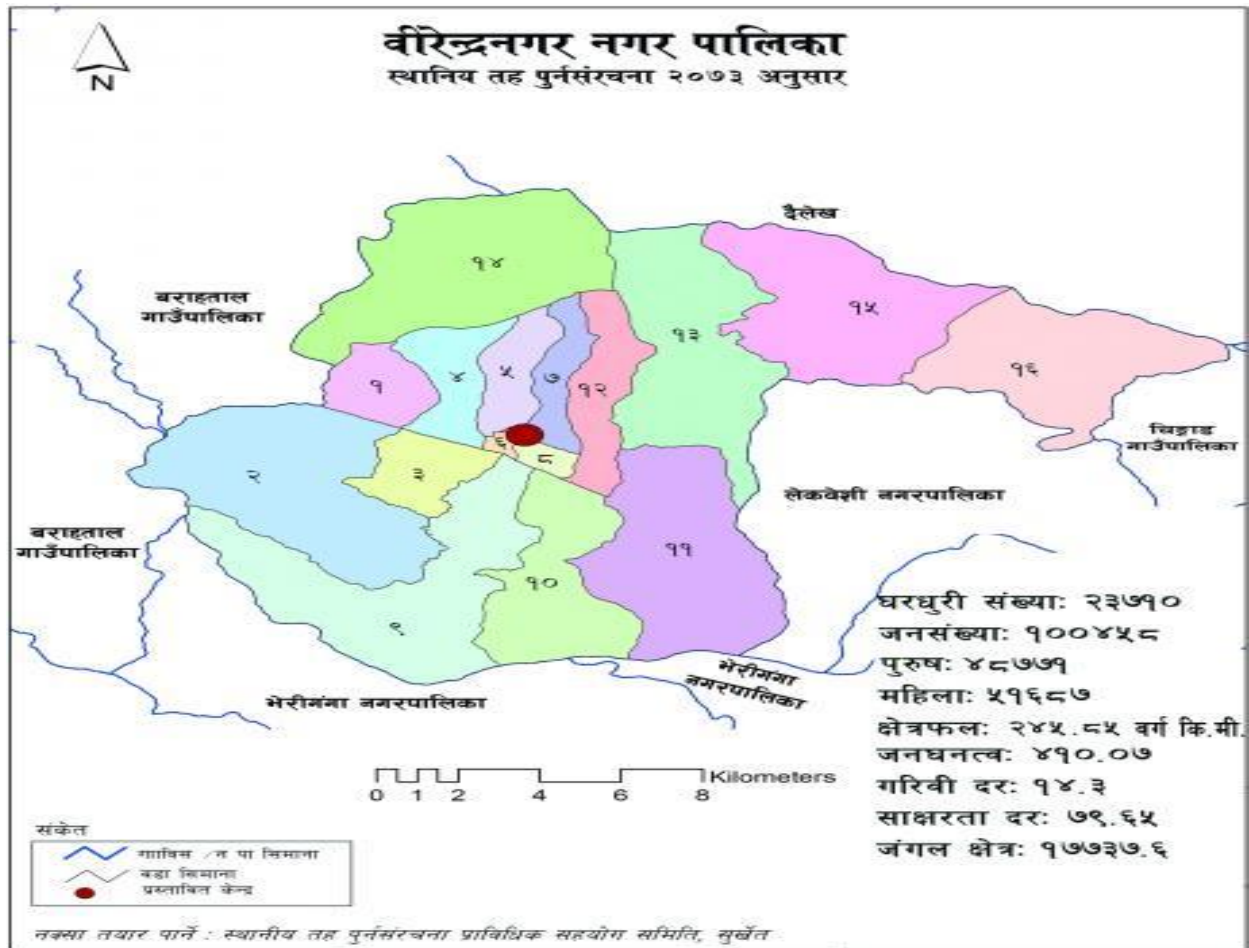

वीरेन्द्रनगर नगरपालिका नगर कार्यपालीकाको कार्यालय वीरेन्द्रनगर, सुर्खेत

वीरेन्द्रनगर नगरपालिका नगर कार्यपालीकाको कार्यालय
(वीरेन्द्रनगर सुर्खेत)

आ.व. २०७८/०७९ को

सामाजिक परीक्षण प्रतिवेदन

वीरेन्द्रनगर नगरपालिका नगर कार्यपालीकाको कार्यालय वीरेन्द्रनगर सुर्खेत

२०७९

१. सामाजिक परिक्षणको पृष्ठभूमि

स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को परिच्छेद १० गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको आर्थिक कार्य प्रणालीको दफा ७८ आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कार्यान्वयन गर्नु पर्ने भन्नेको उपदफा (५) बमोजिम स्थानीय सरकारले सार्वजनिक सेवाप्रवाहलाई पारदर्शी,जवाफदेही र उत्तरदायि बनाउन सामाजिक परीक्षण,सार्वजनिक परीक्षण र सार्वजनिक सुनवाइ गर्नु पर्ने नीतिगत व्यवस्था गरेको छ । सोही व्यवस्था अनुसार यो कार्य गरीएको हो । यो कार्यका लागि नगरपालिकाको आन्तरिक कार्यविधि तथा सामाजिक परिक्षण कार्यविधि नभएका कारणले साविकको सामाजिक परीक्षण कार्यविधि २०६७ लाई आधारमानी यो कार्य गरिएको छ ।

स्थानिय तहले एक आर्थिक वर्षमा कति सामाजिक उत्तरदायीत्व वहन गर्नसके, के कस्ता समस्याहरुको सामना गरे, कार्यालयको सामाजिक उत्तरदायित्व वहन गर्न सक्ने क्षमता कस्तो छ, र स्थानिय बासिले स्थानिय तहबाट के कस्तो सुधारको आशा गरेका छन् भन्ने कुरालाई पहिलो प्राथमिकतामा राखेर यो कार्य गरिएको छ । सामाजिक परिक्षणको परिभाषा समान खालको नभए पनि कार्यक्षेत्र र कार्यविधि भने समान खालको छ,जसमा सरोकारवालाले सामाजिक कार्य सम्पादनमा भविष्यमा गर्न सकिने सुधारको आशा राख्दछन् । आर्थिक लेखापरीक्षण र सामाजिक परीक्षण बीच केही समानताहरू छन् । यी दुवैमा अभिलेख र प्रक्रियाको जाँच र त्यसको सारांश र प्रतिवेदन तयारी गरिन्छ, तर तात्विक फरक के हो भने सामाजिक परीक्षणमा व्यवस्थापन, बोर्ड सदस्य, कर्मचारी, सेवाग्राही, समुदाय, नीति निर्माता सबैलाई संस्थाको सामाजिक कार्य सम्पादनको लेखाजोखाको अवसरमा सहभागी गराइन्छ भने आर्थिक लेखा परीक्षणमा लेखापरीक्षकले आफ्नो राय मात्र उल्लेख गर्दछन साथै आर्थिक संरचनामा जोडगर्ने काम गरिन्छ ।

सामाजिक परीक्षणलाई अनुसन्धानात्मक ढंगबाट अध्ययन पश्चात् सम्पूर्ण सरोकारवाला सहितको समावेशी उपस्थितिमा प्रारम्भिक प्रतिवेदन प्रस्तुत गरिएको थियो । छलफलमा उठेका सवाल र जवाफलाई समेटी अन्तिम प्रतिवेदन तयार गरिएको छ । सामाजिक परीक्षणको सैद्धान्तिक पक्षको अनुसरण, सामाजिक परीक्षण कार्यविधिको महत्वपूर्ण पाटो भएकाले यसको सफल कार्यान्वयनबाट आफ्नो सामाजिक विकासको उत्तरदायित्व पूरा गर्न स्थानीय तहलाई ठूलो टेवा पुग्नेछ । यसैको आधारमा भविष्यको रणनीति तथा योजना तयार गर्ने कार्यका लागि यसका निष्कर्षहरूले सघाउनेछन् । सामाजिक परिक्षण कार्यविधि २०६७ बमोजिमको अधिनमा रही वीरेन्द्रनगर नगरपालिका सुर्खेतको आ.व.२०७८/०७९ को सामाजिक परीक्षण गरिएको छ ।

२. सामाजिक परिक्षणको उद्देश्य

स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को परिच्छेद १० गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको आर्थिक कार्य प्रणालीको दफा ७८ आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कार्यान्वयन गर्नु पर्नेभन्नेको उपदफा (५) बमोजिम स्थानीय सरकारले सार्वजनिक सेवाप्रवाहलाई पारदर्शी,जवाफदेही र उत्तरदायि बनाउन सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक परीक्षण र सार्वजनिक सुनवाइ गर्नु पर्ने व्यवस्था गरेको छ । नीतिगत व्यवस्था अनुसार कार्य गर्नु सामाजिक परीक्षणको उद्देश्य हो । सामाजिक परीक्षणका सैद्धान्तिक र व्यावहारिक पक्षलाई समेट्दै नगरपालिकालाई ऐन नियमले तोकेको सामाजिक जिम्मेवारी, त्यस अनुसार संचालित कार्यक्रम, मिति २०७८ असार १० को योजना, बजेट तथा कार्यक्रमले ल्याएको सामाजिक उपलब्धि र सामाजिक जिम्मेवारी वहन गर्न सक्ने संस्थागत क्षमता आदिको लेखाजोखा यसको केन्द्रविन्दुमा रहेका छन् ।

३. सामाजिक परीक्षण अध्ययन विधि

सामाजिक अनुसन्धानले नगरपालिकाको सामाजिक गतिविधिको बारेमा पहिचानिक विश्लेषण गर्दछ । विधिविनाको अनुसन्धानको सम्भावना हुँदैन । स्थानीय तह सम्बन्धी ऐन, नियम, कार्यविधिहरू र निर्देशिकाहरू, स्थानीय तहको सामाजिक जिम्मेवारी, लक्ष्य, उद्देश्य, आवधिक तथा वार्षिक योजना (विषयगत कार्यालयहरूको समेत)सामाजिक उपलब्धि, कार्य सम्पादन, परिणाम र प्रभाव सम्बन्धी अभिलेख तथा सूचना नागरिक बडापत्र वार्षिक प्रतिवेदनहरू, गरिवी पार्श्वचीत्र सार्वजनिक परीक्षण प्रतिवेदन परीक्षणलाई अनुसन्धानात्मक ढंगबाट देहायका विधिहरू प्रयोग गरिएको छ ।

क) सन्दर्भ सामग्री समीक्षा र अध्ययन

- स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४
- नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को नीति, बजेट तथा कार्यक्रम २०७७
- आ.ब. २०७८/०७९ को नीति, बजेट तथा कार्यक्रमको समीक्षा प्रतिवेदन २०७८
- आ.ब. २०७९/०८० को नीति, बजेट तथा कार्यक्रमको समीक्षा प्रतिवेदन २०७९
- नगरपालिकाका विभिन्न कानूनहरू
- स्थानीय तहको सामाजिक जिम्मेवारी, लक्ष्य, उद्देश्य
- आवधिक तथा वार्षिक योजना तथा कार्यक्रमहरू(विषयगत शाखाहरूको समेत)
- सामाजिक उपलब्धि, कार्य सम्पादन, परिणाम र प्रभाव सम्बन्धी अभिलेख तथा सूचना
- नगरपालिकामा राखिएको नागरिक बडापत्र
- वार्षिक प्रतिवेदनहरू
- नगरपालिकाको पार्श्वचीत्र २०७५
- गत वर्षको सार्वजनिक परीक्षण प्रतिवेदन २०७८
- गत वर्षको सामाजिक परीक्षण प्रतिवेदन ३०७८
- गत वर्षको सार्वजनिक सुनुवाई प्रतिवेदन २०७८
- सामाजिक सरोकारसंग सम्बन्धित सस्था तथा ब्यक्तिहरूको रायसुझावहरू
- शाखागत अवलोकन,पहिचानीक निरिक्षण र शाखागत सुझावहरू

ख) अन्तरवार्ता र समूह छलफल

नगरपालिकाका पदाधिकारीहरू, शाखा प्रमुख, विषयगत शाखा प्रमुखसँग संरचित र अर्धसंरचित अन्तरवार्ता गरिएको थियो । अन्तरवार्ताबाट समेटिन नसकेका विषयहरूका लागि सम्बन्धित कर्मचारीहरूको सानो समूह बनाई समूह छलफल गरियो । प्रमुख समस्या, चुनौती तिनीहरूको सम्पादनको अवस्था र भावी कार्यदिशाका बारेमा गहन अध्ययन गरी बुँदागत रूपमा प्रतिवेदन तयार गरिएको छ ।

ग) प्रारम्भिक प्रतिवेदन प्रस्तुति तथा छलफल

निम्नानुसारका शीर्षकमा केन्द्रीकृत रही प्रारम्भिक प्रतिवेदन माथि छलफल गरिएको थियो

- सामाजिक परीक्षणका निष्कर्षहरू
- सामाजिक परीक्षणले औल्याएका सवालहरू
- सवालहरूको प्राथमिकीकरण
- यी सवालहरूलाई सम्बोधन गर्ने प्रतिबद्धता (समय सीमा सहित)
- सामाजिक प्रतिवेदनले समेट्न नसकेका विषयवस्तु
- सुझावहरू संकलन

४. अध्ययनका सिमा

नगरपालिका स्थित सम्पूर्ण विषयगत शाखा गैस संस्थाहरूलाई अध्ययनको क्षेत्रभित्र समेटेर यो काम गरीएको हो तर प्रतिवेदनमा केहिसमस्या र सुझावहरूमात्र समावेश गरिएको छ । नगरपालिकासँग सहकार्य गर्ने UNDP (दिगो फोहरमैला व्यवस्थापन तथा हरियाली प्रवद्धन) Unicef Nepal(स्वस्थ्य,शिक्षा,बाल संरक्षण र खाने पानी तथा सरसफाई) SNV Nepal (फोहरमैला तथा स्वस्थता प्रवद्धन) GIZ (आर्थिक ऐन जिविकोपार्जन कार्यक्रम) तयार नेपाल DAI/ USAID (विपद् व्यवस्थापन) दि एशिया फाउण्डेशन (स्थानीय सरकार सवलीकरण कार्यक्रम) समाजजागरण केन्द्र (सुआहारा दोस्रो कार्यक्रम) मानसिक स्वास्थ्य तथा परामर्श सेवा केन्द्र नेपाल(द्वन्द्वपिडितहरूको सामुदायिक समावेशीकरणका लागि मनोसामाजिक परामर्श कार्यक्रम र लैङ्गिक हिंसा रोकथाम तथा प्रतिकार्य कार्यक्रम) UNOPS Nepal (फोहरमैला व्यवस्थापन) दलित महिला संघ(दलित महिला अधिकार सम्बन्धी) आवाज सस्था सुर्खेत(महिला बालबालिका जिविकोपार्जन,प्रकोप जोखिम न्यूनीकरण र विद्यालय पूर्व तयारी) कोशिस राष्ट्रिय मानसिक स्वास्थ्य सवलम्बन संगठन(अपाङ्ग तथा मनोसामाजिक परामर्श) नवज्योति केन्द्र (महिला तथा बालबालिका जिविको पार्जन) नेपाल युवा सस्था संजाल (आयान) समावेशी उत्थानशीलता जवाफदेही प्रवद्धनकालागि सुदृढीकरण (प्रयास)) ग्रामिण स्वास्थ्य र शिक्षा सेवा गुठी (बालिका शैक्षिक सहयोग कार्यक्रम) परिलक्षीत (सिमान्तकृत बर्गका लागि शैक्षिक सहयोग कार्यक्रम) लि.बर्ड (जैविक विविधता पर्यवरणीय कृषि,जलवायु परिवर्तन तथा जिविकोपार्जन) नेपाल पिडित समुदाय संरक्षण केन्द्र (सामाजिक समावेशीकरणसामाजिक न्याय र सुधारिएको चुलोको लागि ५० प्रतिशत अनुदानका साथै Environment Sustainable Development and Green Techonology Project (IO- WGCA) साईनिड हस्पिटल सुर्खेत (कुष्ठरोग साधारण अपाङ्गता,प्रसवफिस्टुला,अस्पताल सहयोग र समुदायमा जनचेतना) नेपाल रेडक्रस सोसाईटी सुर्खेत शाखा,सुन्दर नेपल,किडक नेपाल,वातावरण सुधार समाज र अन्तरनिर्भर समाज लगाएतका संस्थाहरू नगरपालिकासँग सहकार्य गरे पनि सबैको कार्यक्रम बार्षिक योजना तथा समिक्षामा समावेश गरिएको पाउन सकिएन । सबै गै.संस्थाहरूलाई समेटने सम्भावना नभएको होईन तर नगरपालिकामा सहकार्य गर्ने गैससको कार्यक्रमलाई नमुना छनोटमा सुर्खेत रेडक्रस सोसाईटी संस्थालाई मात्र पुनरावलोकन गरिएको छ ।

५. बृहत् छलफल कार्यक्रमको विवरण

- क) मिति : २०७९/०७/२९ गते
ख) स्थान : नगरपालिकाको सभाहल
ग) समय : दिउसो ९.०० बजे देखि ४:३० बजेसम्म

घ) लिङ्ग र जातिगत विश्लेषण सहितको उपस्थिति

सामाजिक परिक्षण कार्यक्रममा पुरुष महिला ब्राम्हण दलित जनजाति आदि सबै जातजातिहरूको उपस्थिति थियो जुन कुरा अनुसूची १ मा राखिएको छ ।

६. नगरपालिका र विषयगत शाखाहरु/गैस. संस्थाहरुको विवरण

कार्यविधिको अनुसूची २ र ३ बमोजिमको विवरण संलग्न गरिएको छ ।

नगरपालिकाका अवसरहरु

कर्णाली प्रदेशको राजधानी, मध्यपश्चिम विश्व विद्यालय सहितको शैक्षिक केन्द्र, प्रदेश अस्पताल, कर्णालीको प्रवेशद्वार, पहाड र तराई मिश्रीत भुभाग, समतल खुल्ला क्षेत्र, कृषि, पशुपालन, वन जंगल एवं हरियाली क्षेत्र, जैविक विविधता, दक्षिण तर्फ भेरी नदीले घेरीएको, काक्रेविहार, बुलबुले, देउती बज्यै लगायतका धार्मिक तथा पुरातात्विक सम्पदा, स्थानीय जात जातीका लोक कला संस्कृती र मानव श्रोतलाई यस नगरपालिकाको सधै अवसरका रूपमा लिन सकिन्छ ।

१. प्रशासनीक रूपमा कर्णाली प्रदेशको राजधानी बनेको वीरेन्द्रनगर नगरपालिका यो प्रदेशको प्रमुख स्थानीय सरकार वा नमुना बन्न सक्ने सम्भावना कायमछ ।

२. शैक्षिक रूपमा त्रि.वि.को आंगीक क्याम्पस र मध्यपश्चिम विश्व विद्यालय सहितको शैक्षिक केन्द्र भएकाले उच्चशिक्षाको केन्द्रबन्ने अवसर प्राप्त भएको छ ।

३. स्वास्थ्यका दृष्टिकोणले प्रदेश अस्पताल स्थापना भएको छ, यसको सेवाविस्तार र गुणस्तर बढेको खण्डमा थपअवसर बढेर गएको अवस्थाछ ।

४. पर्यटकीय रूपमा यो कर्णालीको प्रवेश द्वार र प्राचीन सम्पदा भएको क्षेत्र हो जसको सामाजिक र ऐतिहासिक थप खोजिभएको खण्डमा अध्ययन अनुसन्धानको केन्द्र बन्ने सम्भावना छ ।

५. विविधतामा आधारित नगरपालिका कर्णाली प्रदेशवासीको साभा बसोबासको थलो भएकाले पहाड र तराई मिश्रीत भुभागको रूपमा विकास हुन सम्भावना नजिक छ ।

६. नमुना नगरपालिका बन्ने सम्भावनालाई आज पनि नकारन सकिदैन किन भने कर्णाली प्रदेशमा भएका २५ नगरपालिका मध्ये पुरानो तुलनात्मक रूपमा सुविधा र नगर गुरुयोजना कार्यान्वयन भएको नगरपालिका हो भने सम्भावनाका धेरै स्रोत बोकेको नगरपालिका हो ।

७. स्वास्थ्य र सरसफाइ, शिक्षा, खाने पानी, सडक र विद्युतको क्षेत्रमा देखापरेका सामान्य समस्याहरुको सहज समधानको अवसर तथा उपमहानगरपालिकाको सम्भावना बोकेछ ।

८. बुलबुले तालको संरक्षण र उचित सदुपयोग, काक्रेविहारको कम्पाउण्ड र चिडियाखानाले नगरको प्रादेशिक पहिचानमात्र होईन राष्ट्रिय पहिचान बोक्ने सम्भावना छ ।

९. नगरपालिकाको एउटा बोली बनाउन सकिने सम्भावना छ ।

१०. जनप्रतिनिधिहरु र नगरपालिकामा कार्यरत ३५६ कर्मचारीहरु नगरवासीको साथीभाइ र दिदी बहिनी बन्न सक्ने सम्भावना छ, यसको लागि नगरपालिकाले नीतिगतरूपमा कार्यक्रम ल्याउन सक्नु पर्दछ ।

११. वीरेन्द्रनगर नगरपालिका कर्णाली प्रदेशको नमुना बन्नसक्ने अवसर प्राप्त भएको छ, तर आजसम्म पनि नगरपालिकाका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरुको आ-आफ्नो कार्यविवरण छैन ।

१२. नगरपालिकाको बेरुजु घटाउन सक्ने अवसरको सदुपयोग गरिएको छैन ।

७. नगरपालिकाका चुनौतिहरु

गत आ.ब.देखि नगरपालिकाले नसोचेको चुनौतिको सामना गर्नु परेको कुरा सबैको जानकारीमा छ ।

१. नगरवासीको विकास प्रतिको बढदो चाहाना एक ठाँउमा छ, भने अर्को तर्फ बजेटको संरचना हेर्दा ७२.३२ प्रतिशत चालु खर्च र २७.६८ प्रतिशत पुँजगत खर्च आफैमा चुनौति हो ।

२. नगरपालिकामा कार्यरत कर्मचारीहरुको विचमा कायम रहेको असमझदारी नगरपालिकाको आन्तरिक विकासको विशेष चुनौति देखिएको छ ।

३. राजधानी केन्द्रित पूर्वाधार विकासका लागि नगरवासीको सोच र स्रोतको विचमा तालमेल हुन सकिरहेको छैन ।

४. नगरको पूर्वाधार तर्फ अव्यवस्थित बसोबास, खानेपानीको प्रबन्ध, उपत्यकाको ढल निकास, ऐलानी प्रति जग्गा र खोला छेउ अतिक्रमणलाई व्यवस्थित गर्नुपर्ने छ, जो सबै भन्दा ठूलो चुनौति बनेको छ ।

५. स्थानीय स्रोत साधनको पहिचान, परिचालन र व्यवस्थापन नयां परिवेश अनुकूलको व्यवस्था गर्नु आजको अर्को चुनौति रहेको छ ।

६. राजनीतिक र सामाजिक परिवेशमा संविधान तथा अन्य कानूनको मर्म अनुरूप काम गर्नु पर्ने, बाढि पिडित तथा सुकुम्बासीको व्यवस्थापन गर्नुपर्ने, नगरपालिकाको सेवा प्रवाह प्रक्रियालाई गुणस्तरिय र प्रविधिमैत्री बनाउनु, जस्ता चुनौति आजसम्म पनि देखिएकाछन् ।

७. विकासको प्राथमिकता र प्रभावकारीताका साथै विकासको नया मोडेल आउन नसक्नु नगरपालिकाको चुनौति हो ।

८. नगरपालिका र नगरवासीकोविचमा सबै भन्दा नजिकको सम्बन्ध पूर्वाधारविकास शाखासंग रहेकोले समयमा सेवा तथा शाखागत प्रमुखसंग भेटघाटले चुनौति जन्माउन सक्छ ।

८. सामाजिक परिक्षणबाट देखिएका सवल पक्षहरु

१. नगरपालिकाको आ.ब.२०७८/०७९ को नीति तथा कार्यक्रम स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐनले व्यवस्था गरे अनुसार नियम पूर्वक सम्पन्न भएको अवस्था छ ।

२. नगरपालिकाको आ.ब.२०७८/०७९ समिक्षा मिति २०७९ श्रावण २९ र ३० मा भएको छ ।

३. समिक्षामा नीतिगत र कार्यगत विषयहरुमा छलफल भएको छ ।

४. नगरपालिकाले ८५.१२ प्रतिशत भौतिक प्रगति र बजेट कार्यान्वयन गरेको छ ।

५. विद्यालयको भौतिक पूर्वाधारमा सतप्रतिसत बजेट कार्यान्वयन भएको छ ।

६. वीरेन्द्रनगरको पहिचान गरेर सडक चक्रपथ निर्माण सहित, खाने पानी र विधुत विस्तारको नीति सवलपक्षको रुपमा रहेको छ ।

७. नगरको लागि खाने पानीको समस्या समधान गर्न भेरीको पानी लिफ्ट गरेर ल्याउन विस्तृत परियोजना तथा खाने पानीसंग सम्भौता भएको छ ।

८. विषयगत शाखाहरुबाट नगरवासीले समयमा सेवा र आर्थिक अवस्था अनुसार सहयोग पाएका छन् ।

९. नगरपालिका कर्णाली प्रदेशको राजधानी एवं सुर्खेत जिल्लाको सदरमुकामका रुपमा रहनुका साथै कर्णाली प्रदेशको प्रवेशद्वारको रुपमा रहेको छ ।

१०. नगरपालिका कर्णाली प्रदेश अर्न्तगत पर्ने जिल्लाहरुको शैक्षिक, प्रशासनिक, पर्यटकीय, स्वास्थ्य र व्यापारिक सेवाको केन्द्रका रुपमा समेत रहेको छ ।

११. नगरको मनोरम उपत्यका र उपत्यका भित्रका काक्रेविहार, बुलबुले, देउती वज्यै, घण्टाघरका साथमा विभिन्न मठमन्दिर, गुम्बा, चैत्य, मस्जिद र चर्चले वीरेन्द्रनगरको वसाईलाई रमणीय बनाउछ ।

१२. छिमेकी जिल्ला दैलेख, सल्यान लगायत मुगु जिल्लाको रारा र मानसरोवर सम्मको यात्राका लागि प्रेरित गर्ने थलोको रुपमा समेत विरेन्द्रनगर रहनुका साथै वीरेन्द्रनगरको अनुकूल हावापानी तथा जैविक विविधता र हरियाली समेत यस नगरका सवल पक्षका रुपमा लिन सकिन्छ ।

१३. सामाजिक परिचालनको लागि टोल समुह गठन, परिचालन र कार्यान्वयन भएको छ ।

१४. योजना छनोट प्रक्रिया अनुसार गरिएको छ ।

१५. कार्यक्रममा सकरात्मक सुझावहरु आएका छन् ।

९. सामाजिक परिक्षणबाट देखिएका चुनौती वा कमिकमजोरीहरु :

आ.ब.२०७८/०७९ को समिक्षा २०७९ श्रावण २९ र ३० मा सम्पन्न भएको छ । नगरपालिकाको समिक्षा तथा शाखागत रुपमा संकलन गरिएका स्रोतहरुको आधारमा कमिकमजोरी र चुनौतिहरु पहिचान गरिएको हो । वीरेन्द्रनगर नगरपालिका कर्णाली प्रदेशको राजधानी भएका कारणले नगरपालिकाले गरेका कामहरु अन्तरस्थानीय सरकारको लागि पनि महत्वका रुपमा हेरीएको छ । नगरपालिकाको सामाजिक परिक्षणबाट देखिएका चुनौती तथा कमिकमजोरीहरुलाई तल समावेश गरिएकोछ ।

क) स्थानीय तह

१. पेशकीको अनुपात ब्यापक रुपमा रहन गएको अवस्था छ ।

२. योजना संचालन उपभोक्ताबाट भएको देखिन्छ, तर कार्यक्षेत्रमा ठेकेदारले काम गरेको देखिन्छ ।

३. शाखागत कार्यविवरण तथा कार्यालय व्यवस्थापन नै समस्या हुन गएको छ ।

४. मौखिक रूपमा काम गरेर पछि प्रक्रिया मिलाउदा समस्या हुने गरेको देखिन्छ ।
५. बेरुजुको प्रतिसत बढदो रूपमा छ । आ.ब. २०७४/०७५ मा बजेट ९५२८८०१६४।३९ मा बेरुजु १३४४५९३८।७३ देखिन्छ भने आ.ब. २०७५/०७६ रु.४७४८०८०००।०० आ.ब. २०७६/०७७ मा आ.ब. २०७७/०७८ आ.ब. २०७८/०७९ मा बेरुजु दायरा थप बढेको देखिन्छ ।
६. नगर र प्रदेशका योजना तथा कार्यक्रमहरु दिर्घकालिन प्रभाव रहने खालका बनेको अवस्था देखिदैन ।
७. नक्सा व्यवस्थापन **Online Bulding Permit System** को थालनी भएको छैन ।
८. नीति अनुसार शिक्षालाई विकास र परिवर्तनको मेरुदण्डको रूपमा अभ्यास भएको छैन ।
९. नगरपालिकाको नागरिक वडापत्र र शाखागत कार्यविवरणहरु नगरबासीको पहुँचमा नभएको जस्तो वातावरण देखिन्छ ।
१०. नगरपालिकामा सबै परिवारका सदस्यले नगरपालिकाको विकासको चाशो राखेको देखिन्छ तर फरक फरक खालको अभिमत रहन गएको छ ।
११. नगरपालिकामा कार्यरत ३५६ कर्मचारीले एकले अर्कोको समस्या बुझ्ने वातावरण देखिदैन ।
१२. नगरपालिका (जनप्रतिनिधि र कर्मचारी) विचमा समन्वयको कम भएको अवस्था जस्तो देखिन्छ ।
१३. नगरपालिकामा सहसम्बन्ध र सहअस्तित्वको अवस्था कमजोर स्थितिमा छ ।

ख) विषयगत शाखाहरु

आर्थिक प्रशासन शाखा

- नगरपालिकाको आर्थिक अवस्था तथा संरचनाले नगरबासीको सोचलाई पूर्ण सम्बोधन गर्न सकेको छैन किन भने चालु खर्च ७२.३२ प्रतिशत छ ।
 - बेरुजुको प्रतिसत नियम अनुसार घटनुको सट्टा बढेको अवस्था छ ।
 - नगरपालिकाले पिपिपि योजनाहरु बढाउन नसकेको भन्ने गुनाशो छ ।
 - प्रदेशको असमान बजेट वितरणका कारणले नगरका सबै वडा टोलमा समान विकास गर्न सकिएको छैन ।
- ### **नगर कृषि शाखा**
- नीति अनुसार कृषिलाई व्यवस्थित गर्न नसकिएको अवस्था छ ।
 - सरकारी जग्गा अतीक्रमण भएको छ ।
 - कृषि पेशालाई व्यवसायिकरण गर्न वडाहरुमा वितरण गरेको अनुदानको व्यवस्था कमजोर अवस्थामा छ ।

पशुसेवा तर्फ

- एकवडा एक प्राविधिकको सरकारी नीति पुरा हुन सकेको छैन ।
- बजार र टोलछिमेकमा छाडा पसुहरु नियन्त्रण नभएको अवस्था छ ।
- छाडापशुहरु नियन्त्रणको लागि सहयोग पुगोस भनेर संचालनमा रहेको गौशाला संवेदनशील अवस्थामा रहन सक्ने अवस्था छ ।
- तुलनात्मक रूपमा बजेट र कार्यक्रम संचालनमा असजिलो महसुस गरिएको छ ।

सामाजिक तर्फ

शिक्षा

- सरकारि र निजि विद्यालयको पास प्रतिसतमा समानता नभएको ।
- सबै विद्यालयमा शौचालयको राम्रो प्रबन्ध नहुनु ।
- नगरको शैक्षिक योजना र जनशक्तिको अभाव रहन गएको ।
- नगर शिक्षाको दिर्घकालिन रणनीतिक योजनाको अभाव रहन गएको छ ।
- नगरको शैक्षिक नीति र कार्यक्रमलाई व्यवस्थापन गर्न नसकिएको जस्तो प्रभाव देखिन्छ ।

महिला तथा बालबालिका सम्बन्धी

- बालकल्याण कार्यक्रम सञ्चालनको लागि बजेट अपुग छ ।
- जोखिममा रहेका बालबालिकाको लागि जोखिम कोषको व्यवस्थापन हुन नसकेको ।
- नगरपालिकाको प्रशासनीक संरचना र सेवा अपाङ्गमैत्री छैन ।

स्वास्थ्य तर्फ

- नगरको नीति अनुसार जनसङ्ख्याको तुलनामा स्वास्थ्य सुविधाको कमि ।
- कार्यक्रमको विस्तारसगै पूर्वाधार बन्न नसकेको ।

खानेपानी तर्फ

- खानेपानी आयोजना कार्यान्वयनको लागि लागत सहभागिता जुटाउन कठिनाई हुने ।
- आयोजनाको लागत इष्टिमेटको तुलनामा बजेट कम आउने गरेको हुनाले आयोजना सम्पन्न गर्न धेरै वर्ष लाग्ने गरेको ।
- भुप्राबृहतले सबैठाउँमा समान रूपमा खाने पानी वितरण गर्न नसकेको ।
- पूर्वाधार निर्माण कार्यले पानीका पाएपहरु काटिएर खाने पानीको व्यवस्था नभएको अवस्था छ ।

भौतिक पूर्वाधार विकास शाखा

- नगरभित्रका महत्वपूर्ण सडकहरु मरमत भएकाछैनन् ।
- नगरपालिकाका सडकहरुको प्राथमिकिकरण गरेर योजना संचालन भएको छैन ।
- गुरुयोजना तथा मापदण्ड अनुसार सडकसंजाल विस्तार गरिएको छैन ।

ग) गैरसरकारी सस्था

- गैससका कार्यक्रमहरु के कति किन संचालनमा छन् भन्ने वार्षिक पुस्तिकामा रेकर्ड छैन ।
- नगरका कुन कुन क्षेत्रमा गैससले काम गरेको छ, यकिन गरिएको छैन ।
- दातृसंस्थाको कार्य योजना अनुसार कार्य गर्नु परेको ।
- नगरको कार्यक्रम र प्रगतिको विचमा आधिकारीक सम्बन्ध देखिएको छैन ।

घ) वातावरण तथा विपद ब्यबस्थापन तर्फ

- ल्याण्डफिल साइड ब्यबस्थित नभएको आगोले भन वातावरणमा प्रतिकूल प्रभाव देखिएको ।
- नगरपालिकाको वडा न. १२ का धेरै टोलहरुमा फोहोर जम्मा भएकोछ ।
- डुवान तथा बाडिको कारणले उत्पन्न समस्याहरु ।

१०. सामाजिक जिम्मेवारी पुरागर्न चाल्नुपर्ने कदम वा सुभाबहरु

क) स्थानीय तह

क) नगरपालिका

१. नगरपालिकाको नीति अनुसार कार्यक्रम तथा बजेट आयोजना भए नभएको विषमा नगरसभा पूर्व व्यापक छलफल गर्ने र नीति तथा कार्यक्रम स्पष्ट हुनु पर्ने ।

२. भौतिक पूर्वाधार भन्दा रोजगार मूलक र गरिबी निवारण लक्षित योजनाहरु समावेश हुनु पर्ने ।

- ३.नगरको भौतिक विकासमा समावेशी तथा अपाङ्गमैत्री योजना तथा निर्देशित गरेका उद्देश्यहरूलाई ध्यान पुऱ्यउनु पर्ने ।
- ४.नगरपालिका समग्र कर्णाली प्रदेशको पहिचान भएकाले यसले दिर्घकालीन सामाजिक सदभाव बढाउने कार्यक्रमको थालनी गर्नुपर्ने जसले नमुनाको रूपमा काम गर्न सकोस ।
- ५.नगरपालिकाको आन्तरिक स्रोत बढाउन स्थानिय स्तरमा संचालन गरेका सबै योजना १० लाख भन्दा माथि राखेर ठेक्का प्रथामा संचालन गर्नुपर्ने ।
- ६.अल्पकालिन योजनालाई भन्दा दीर्घकालीन र आय एवम् रोजगारमूलक ठोस आयोजनाहरूलाई प्राथमिकता दिने ।
- ७.कर्मचारीहरूको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कनको आधारमा उत्कृष्ट र दीर्घसेवी कर्मचारीलाई पुरस्कृत र सम्मान गर्ने परम्परा कायम राख्ने ।
८. नगरपालिकाको लागि नीतिगत आवश्यकताका आधारमा ऐन नियम र कार्यविधिहरू बनाउनु पर्ने ।
९. नगरपालिकाले सम्पादन गर्ने योजनाहरूको योजना शाखाले पुस्तिका तयार गरेर सबै योजनाहरूको विस्तृत विवरण राख्दा सहज हुने देखिन्छ ।
- १०.योजना संचालन र रकम निकासको प्रक्रियाले सेवाप्रदायक र सेवाग्राहीको विचमा असहजता देखापरेकोले आगामी दिनमा यस्तो समस्याहरूलाई घटाउदै लैजादा कार्यसंचालनमा सहजता आउने देखिन्छ ।
- ११.बेरुजु प्रतिसत बढेर गएको यसलाई नीतिगत रूपमा नै घटाउदै लैजाने ।
१२. नगरपालिकाले O and M बनाएर कर्मचारीलाई कार्यविवरण सहितको शाखागत जवाफदेही बनाउनु पर्ने ।
१३. मौखिक रूपमा योजना संचालन गर्ने परम्पराको अन्त्य गर्दा कर्मचारीलाई कार्यसम्पादनमा सहजता हुन्छ ।
१४. नगरपालिकाले कुनै पनि जग्गाको नाप नक्सा गर्दा नीतिगत ब्यबस्था गर्नु पर्दछ, जसको कारणले नगरको आन्तरिक श्रोत बढन सकोस ।
- १५.नगरपालिकाको बसपार्कका शौचालय,अपाङ्गमैत्री भौतिक वातावरणको आवश्यकता छ ।
१६. नगरपालिकामा नगरप्रोफाइल पुरानो भएकोछ तर खण्डिकृत सुचनाहरू पाउन सकिदैन त्यसकारण समय र आवश्यकताको आधारमा Nagar Profile Update को खाँचो छ ।
१७. नगरशिक्षालाई नीति अनुसार स्तरीय र प्रभावकारी बनाउन नगर शिक्षा विकास योजना सम्बन्धित निकायबाट बनाएर कार्यान्वयन गर्न आवश्यक छ ।
- १८.नक्सा ब्यबस्थापनलाई Online Building Permit System लागु गर्ने तर्फ पहल गर्दा सान्दर्भिक हुने देखिन्छ ।
- १९.नगरपालिकाले नीतिगत र ब्यवहारिक रूपमा समस्या देखिएका कार्यहरूलाई तत्काल सम्बोधन गर्दा कर्मचारीको मनोबल बढेर कार्यमा थप सहजता आउने देखिन्छ ।
- २०.कार्यक्रममा दोहोरोपन हटाउन नगरमा कार्यरत गैसस तथा अन्य निकायको कार्यक्रम योजना पुस्तिकामा राख्नु पर्ने ।
- २१.कर्मचारीहरूको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कनको आधारमा उत्कृष्ट र दीर्घसेवी कर्मचारीलाई पुरस्कृत र सम्मान गर्ने परम्परा कायम राख्ने ।
२२. नगरपालिकाको पहिचानीक विकासको लागि एक वडा एक विशेष कार्यक्रमको छनोट गर्नु पर्ने ।
- २३.नगरपालिका क्षेत्रमा निर्माण गरिएका बाटाहरूको लगत कट्टा गर्ने कार्यको थालनि गर्ने तर्फ पहल गर्नु पर्ने ।
- २४.शाखागत जिम्मेवारी पुराभएको वा नभएको अप्रत्यक्ष रूपमा पहिचानको आवश्यकतालाई सम्बोधन गर्नु पर्दछ ।
२५. उपभोक्तबाट गरिने विकास निर्माणका कार्यहरू उपभोक्तले ठेकेदारलाई दिने भन्दा सिधै ठेकेदारलाई दिदा कार्यप्रभावकारी र गुणस्तर हुने देखिन्छ ।
- २६.बर्षमा (६/६ महिनामा) दुईपटक स्टाप बैठक गर्ने,कार्यपालिकाले मासिक रूपमा नगरको गतिविधिको बारेमा जानकारी लिने,नगरप्रमुख र उपप्रमुखले हप्तामा र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले दैनिक रूपमा कार्यविवरण अनुसार कामको प्रभावकारीताको बारेमा जानकारी लिने ।
२७. कार्यालय समयमा सबै शाखाका कर्मचारीहरूले नगरवासीलाई सेवा दिने सहज वातावरण बनाउनु पर्दछ ।
२८. वडामा कार्यबोभको आधारमा कर्मचारी ब्यबस्थापन गर्नु पर्ने ।

ख) विषयगत शाखा तर्फ

कृषितर्फ

- रासायनिक मलको अभाव घटाउन अर्गानिक खेतीको प्रवर्द्धन गर्नुपर्ने ।
- कृषकहरूलाई सेवादीन कोल्ड स्टोरको व्यवस्था गर्नु पर्ने ।
- कृषिहाट बजारको तत्काल व्यवस्था गर्नु पर्ने ।
- नगरकृषि पकेट क्षेत्र तोकेर ब्यवसायिक कृषिमा जोडिदिनु पर्ने ।
- सबै कृषियोग्य जमिनलाई उपभोगमा ल्याउनु पर्ने ।

शिक्षा तर्फ

- सघिय संरचना अनुसार नगरस्तरिय शैक्षिक कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने तर्फ सम्भाव्यता अध्ययन र कार्यक्रम तर्जुमा गर्नु दिर्घकालिन शैक्षिक रणनीतिक योजना संचालनमा ल्याउने पहल गर्ने ।
- विद्यालयमा छात्र छात्राको लागि छुट्टै शौचालय र सरसफाईको राम्रो व्यवस्था गर्नुपर्ने ।
- सरकारि र निजि विद्यालयमा समान रुपमा छात्रावृत्तिको व्यवस्था गर्नुपर्ने ।
- नगरशैक्षिक सुधार गुरुयोजना बनाएर सामुदायिक र सस्थागत विद्यालयको अन्तर र विभेद हटाउने तर्फ पहल गर्नु पर्ने ।
- नगर शिक्षामा देखिएको असमानतालाई हटाउन समता र समानताका कार्यक्रमहरू संचालन गर्नु पर्ने ।
- नीतिगत रुपमा रहेका शैक्षिक योजनाहरू संचालनमा ल्याउनु जर्ने ।

बालकल्याण तर्फ

- बालकल्याण कार्यक्रम सञ्चालनको लागि बजेट बढाउनु पर्ने ।
- बालकल्याण गृहको भौतिक विस्तार गर्नु पर्ने ।
- बालबालीकालाई खेलमैदान र थपखेलसामाग्री उपलब्ध गराउनु पर्ने ।
- बाल श्रमिकहरूको तथ्याङ्कको संकलन यथासक्य गरी बाल श्रमिक लक्षित कार्यक्रम गर्नुपर्ने ।

खानेपानी तर्फ

- नगरका व्यस्तबजारहरमा खाने पानी र अपाङ्गमैत्री सार्वजनिक शौचालयको व्यवस्था गर्नु पर्ने ।
- नगरवासिलाई स्वच्छ खानेपानी उपलब्ध गराउनु पर्ने ।
- पुराना ,कमजोर र पूर्वाधार विस्तारका कारणले काटिएका पाइपहरू मरमत गर्नु पर्ने ।

भौतिक पूर्वाधारविकास तर्फ

- नगरका सडकहरूको प्राथमिकीकरण गरेर नगर सडकहरू तत्काल मरमत गर्नुपर्ने ।
- सडक काटेपछि तत्काल सरोकारवालाले तीरेको पैसाले सडक मरमत गर्नु पर्ने ।
- गुरुयोजना र सडक मापदण्ड अनुसार सडक निर्माण गर्नु पर्ने ।

पशुसेवा शाखा तर्फ

- नीतिगत रुपमा पशुपालन क्षेत्रको विकास गर्नुपर्ने ।
- छाडा पसु नियन्त्रण गर्न संचालनमा ल्याइएको गौशालाको राम्रो व्यवस्था गर्नु पर्ने ।
- वडाका सबै स्थानमा एक वडा एक प्राविधिक खटाउने कार्यलाई निरन्तरता दिने ।

जनस्वास्थ्य तर्फ

- कार्यक्रम र कार्यालयहरूको विस्तार सगै पूर्वाधारको विकास समेत गर्नुपर्ने ।
- आमा सुरक्षा कार्यक्रमलाई नगरपालिकाबाट थपसहयोग स्तनपान कक्षको व्यवस्था गर्नुपर्ने ।
- नगरपालिकाको स्वास्थ्य नीति अनुसार नगरका सबै स्वास्थ्य सस्थाहरूलाई थपव्यवस्थित गर्नु पर्ने ।

आर्थिक विकास शाखा तर्फ

- अर्थसंकलनका विभिन्न बाटाहरू खोज्नुपर्ने ।
- राजश्व संकलनमा नगरपालिका र नगरविकासको विचमा समन्वय हुनुपर्ने ।
- आन्तरिक पर्यटक आउनसक्ने कार्यक्रम संचालन गर्नु पर्ने ।
- महीला,दलीत,पिछडावर्ग लगाएत विपन्नवर्गलाई स्वरोजगार कार्यक्रम तथा छात्रावृत्तिको व्यवस्था गर्नुपर्ने ।

ग) गैरसरकारी संस्था

- नगरमा कार्यरत सबै गैह्र सरकारी संस्था वीच उचित समन्वय हुनुपर्ने र योजना अनुसारका सबै कार्यक्रमहरू नगरपालिकाको योजनामा समावेश गर्नुका साथै वार्षिक समिक्षा पनि अनिवार्य रूपमा गर्नु पर्ने
- कार्यक्रम दोहोरोपना हटाउन र नगरको सामानुपातिक सामाजिक विकास गर्न नगर स्थित गैह्रसरकारीसंस्थाहरूले विभिन्न विषयमा नगर स्तरमा बहस एवं छलफल गर्नुपर्ने ।
- नगर स्थित गै.स.सहरुले आफ्नो कार्यक्षेत्रमा नगरको सरसफाई र वातावरणलाई समेत प्राथमिकता दिनुपर्ने
- नगरपालिकामा काम गर्ने सम्पूर्ण गैससहरुले नगरको वार्षिक कार्यक्रम पुस्तिकामा कार्यक्रमहरू समावेश गर्नु पर्ने ।

घ) वातावरण तथा विपद तर्फ

- सडक विस्तार र मरमत भएपछि सडक वरपर बिरुवा लगाउनु पर्ने ।
- समयमा फोहोर फाल्ने र समयमा फोहोर उठाउने व्यवस्थालाई थप व्यवस्थित गर्नु पर्ने र ल्याण्डफिल यथाशिघ्र व्यवस्थापन गर्नु पर्ने ।
- सबै वडाहरूमा समयमा वा सम्झौताअनुसार फोहोर अनिवार्य छुट्याउनु पर्ने ।

११. वीरेन्द्रनगर नगरपालिकालाई माथी उल्लेखित नीतिको कार्यान्वयनको अवस्थामा उल्लेख भए अनुसारको सुभाब मध्य निम्नानुसार क्षेत्रमा विशेष नीति लिन तथा सोही अनुसार योजना छनोट र संचालन गर्न सुभाब दिन चाहान्छौं ।

१. नगरपालिकाको विकासमा नीतिगत एकताको आवश्यकता देखा परेको छ । नगरमा कार्यरत ३५६ कर्मचारी र ८२ जनप्रतिनिधि तथा कार्यपालिकाका सबै सदस्यहरूको एउटै बोली बनाउनु पर्ने ।

२. नगरपालिकाले सम्पादन गर्ने दिर्घकालिन योजनाहरूको सम्भाव्यता, नगरपालिकाको प्राथमिकता नगरबासीको छनोट र अपनत्व पहिचान पछि योजना छनोट र संचालन गर्नु पर्ने ।

३. योजना संचालनको समय रकम निकासको प्रक्रियाले सेवाप्रदायक र सेवाग्राहीको विचमा असहजता देखापरेकोले आगामी दिनमा यस्तो समस्याहरूलाई घटाउदै लैजादा कार्यसंचालनमा सहजता आउने र योजना प्रभावकारी हुने देखिन्छ ।

४. बेरुजु प्रतिगत बढेर गएको यसलाई नीतिगत रूपमा नै घटाउदै लैजाने ।

५. नगरपालिकाको कार्यालय व्यवस्थापन योजना (O and M) बनाएर कर्मचारीलाई शाखागत तथा व्यक्तिगत कार्यविवरण उपलब्ध गराउनु पर्ने ।

- ६.नगरपालिका र नगरविकासको भौतिक सम्पत्तिको अवस्था तथा आम्दानी खर्चको अवस्था सार्वजनिक गर्ने यसले नगरपालिकाको आन्तरिक आय बढने र थपविकास कार्यगर्न सकिने छ ।
- ७.नगरपालिकाका कोठा,अपाङ्गमैत्री भौतिक वातावरणको आवश्यकता छ ।
- ८.आफ्नो घर अगाडिको फोहर घर घरमा मोहरको कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिने तथा जसको घर अगाडी फोहर छ उसलाई सचेत गराउने कामलाई पनि निरन्तरता दिनु पर्दछ ।
- ९.नक्सा ब्यवस्थापनलाई **Online Building Permit System and e-profile** निर्माण गर्ने तर्फ पहल गर्दा समय सान्दर्भिक हुने देखिन्छ ।
१०. बसपार्क र वुलवुलेको विकास र सदुपयोगमा दिर्घकालिन शोचको आवश्यकता छ ।
११. वीरेन्द्रनगर बजार र बसपार्कको ब्यवस्थापनले नगरको पहिचान दिने भएकाले यसको वातावरणीय ब्यवस्थापनमा नीतिगत दिर्घकालिन योजना बनाउनु पर्ने ।
- १२.योजना संचालनमा सामान्य योजनामा पनि धेरै समस्याहरुको सिर्जना भएर प्राविधिक तथा प्रशासनिक कर्मचारीको मनोबल घटन गएको वातावरण देखापरेको छ, यसको निराकरणको लागि नियम विपरित हुने कुनै पनि कार्यमा दबाव सिर्जना नगर्ने वातावरण बनाउने ।

१. सामाजिक परीक्षकको नाम : डा.मनहरि ढकाल

दस्तखत :

२. सामाजिक परीक्षकको नाम : अमृत ढकाल

दस्तखत :

३. सक्रिय परामर्श सेवा प्रा.लि., सुर्खेत

वीरेन्द्रनगर नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ को सामाजिक परिक्षण प्रतिवेदन (बृहत सभामा छलफलका लागि प्रस्तुत गरिएको)

१, वीरेन्द्रनगर नगरपालिकाको परिचय

१.१ नगरको सामान्य जानकारी

वीरेन्द्रनगर: एक भलक

अवस्थिति: अक्षांश २८°३०' २२" देखि २८°४०' ४५"

देशान्तर ८१°३२' ५"देखि ८१°४०' ४५"

क्षेत्रफल र जनसंख्या विवरण (राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार):

जनसंख्या : १५३८६३ साक्षरता दर: ८०.१९ प्रतिशत

वीरेन्द्रनगर नगरपालिकाको क्षेत्रफल: २४५.८५ वर्ग कि.मी. सुर्खेत उपत्यका : ८८ वर्ग कि.मी.

वडा संख्या १६

वि.स. २०७८ को जनगणना अनुसार नगरको जनसंख्या

वडा नं.	घरसंख्या	जनसंख्या			औषत परिवार	लैङ्गिक अनुपात
		जम्मा	पुरुष	महिला		
१	२३८८	१०२०८	५००४	५२०४	४.२७	९६.१६
२	३३९४	१४३६	६८६७	७४५९	४.२२	९२.०६
३	४८११	१९६१९	९८६५	९७५४	४.०८	१०१.१४
४	२६०८	१०२२७	४९७८	५२४९	३.९२	९४.८४
५	१५५२	६३३६	३०१९	३३१७	४.०१	९१.०२
६	१८९८	७६९१	३९३२	३७५९	४.०५	१०४.६०
७	२५५९	९३९७	४६८३	४७१४	३.६७	९९.३४
८	२२०९	७८२४	३९२२	३९०२	३.५४	१००.५१
९	२८३८	११६७८	५६१६	६०६२	४.११	९२.६४
१०	४६१४	१८०९१	८७८०	९३११	३.९२	९४.३०
११	२९१४	१२१५१	५८४१	६३१०	४.१७	९२.५७
१२	३७४१	१४३५८	६८२९	७५२९	३.८४	९०.७०
१३	१३७२	५९८२	२८९५	३०८७	४.३६	९३.७८
१४	६३८	२५७६	१२८६	१२९०	४.०४	९९.६९
१५	३७८	१५५७	७५६	८०१	४.१४	९४.३८
१६	४३३	१८४२	८५६	९८६	४.२५	८६.८२
जम्मा	३८३७७	१५३८६३	७५१२९	७८७३४	४.०१	९५.४२

१.१.१ नामाकरण

कर्णाली प्रदेशको राजधानीका रूपमा रहेको यस वीरेन्द्रनगर नगरपालिकाको स्थापना वि.सं. २०३३ सालमा सुर्खेत उपत्यका भित्र पर्ने कटकवा, गोठीकांडा र जर्बुटा गाँउ पञ्चायत भित्र पर्ने केही भागलाई मिलाएर वीरेन्द्रनगर नगर पञ्चायतका भएको थियो । वीरेन्द्रनगर नगरपालिकामा बसोबासको प्रारम्भ २०२३ सालबाट भएको पाइन्छ । यस भन्दा अगाडि नगरपालिकाको मैदानी भाग (उपत्यका क्षेत्रमा) औलो लाग्ने हुँदा जिल्ला सदरमुकाम गढी गा.वि.स. मा रहेको र उपत्यकामा फाटफुट रूपमा थारु र राजी समुदायको बसोबास रहेको थियो । औलो उन्मुलन भए पश्चात् उपत्यकामा बसोबास गर्न थालियो र सबै सरकारी कार्यालयहरूलाई स्थानान्तरण गरी सदरमुकाम तोकियो ।

वीरेन्द्रनगर नगरपालिकामा औलो उन्मुलन पश्चात् सुर्खेत जिल्लाका विकट पहाडी क्षेत्र लगायत दैलेख जिल्ला र कर्णाल प्रदेशका विभिन्न जिल्लाबाट बसाई सरी स्थायी बसोबास गर्दै आएका व्यक्तिहरूको बाहुल्यता पाइन्छ। विभिन्न स्थानबाट बसाई सरी आएकाले यहाँको चालचलन रीतिथिति र संस्कृतिमा समेत विविधता पाईन्छ।

१.१.२ ऐतिहासिक पृष्ठभूमी

पहिले चौहानचौर र २०२९ सालपछि वीरेन्द्रनगरको नामले परिचित यो नगरपालिका नेपालका गुरुयोजना भएका नगरपालिका मध्येको एक हो। वीरेन्द्रनगर नगरपालिकामा वि.सं. २०२२ मा विमानस्थल स्थापना भई नियमित उडान र वि.सं. २०३८ मा रत्नराजमार्ग सडक निर्माण कार्य सम्पन्न भई नियमित रूपमा सडक यातायात सेवा शुरु भए पश्चात् वीरेन्द्रनगर कर्णाली प्रदेशका जिल्लाहरूको प्रवेशद्वारका रूपमा स्थापित भएको छ। कर्णाली प्रदेशमा उपभोग हुने सम्पूर्ण सामग्री वीरेन्द्रनगरबाट जाने हुँदा यो पश्चिम नेपाल कै प्रमुख व्यापारिक एवं शैक्षिक पर्यटकिय केन्द्ररूपमा रहेको छ। यसको पूर्वबाट भेरी नदी र पश्चिमबाट कर्णाली नदी बगेकोले प्याफ्टीङ् गरी आनन्द लिन आउने पर्यटकहरूका लागि समेत यो आकर्षक स्थलको रूपमा परिचित छ।

नगरपालिकाको उत्तरमा महाभारत पर्वतको रानीमत्ता, रातानाङ्ला र दक्षिणमा चुरे पहाडको हरे, देउरालीका मनोरम पहाडद्वारा घेरिएको कचौरा आकारमा दक्षिण तर्फ ढल्किएको सानोउपयुक्त मौसम भएको सुन्दर उपत्यका हो। पेरिस जस्तो सुन्दर शहरको रूपमा विकास गर्ने लक्ष्य लिई बनाइएको वीरेन्द्रनगरको गुरुयोजनालाई मूर्तरूप दिन वीरेन्द्रनगरका विभिन्न क्षेत्रमा आवश्यक जग्गा अधिग्रहण गरिएको छ। यति खेर वीरेन्द्रनगरका १ देखि १२ वडाको सडक गुरुयोजना कार्यान्वयनमा आइरहेका छ। यस क्षेत्रमा प्रदेशको माग गर्दै भएको आन्दोलनको उपलब्धी र आन्दोलनमा शाहदत प्राप्त शहिदको सपनालाई वीरेन्द्रनगरको परिकल्पना (Vision) “शैक्षिक, प्रशासनिक, पर्यटकीय शहर, स्वच्छ, स्वस्थ, समुन्नत वीरेन्द्रनगर” साकार बनाउने दिशामा नगरपालिका जुटेको छ। ऐतिहासिक पृष्ठभूमिको अध्ययन गर्दा वीरेन्द्रनगर नगरपालिका नामाकरण स्व.राजा विरेन्द्र सँग जोडिएको देखिन्छ।

वीरेन्द्रनगर नगरपालिकाको आ.ब.२०७८/०७९ को

१. सोच

“शैक्षिक, प्रशासनिक र पर्यटकीय शहर, स्वच्छ, स्वस्थ, समुन्नत वीरेन्द्रनगर” भन्ने सोचका साथ अघि बढीएको छ।
बजेटको लक्ष्य:

२. आ.ब.२०७८/०७९ को बजेटका लक्ष र उद्देश्यहरू :

१. बजेटको लक्ष्य : शैक्षिक, प्रशासनिक र पर्यटकीय शहर, स्वच्छ, स्वस्थ, समुन्नत वीरेन्द्रनगर भन्ने सोचका साथ अघि बढी वीरेन्द्रनगरलाई आर्थिक रूपले सम्पन्न, भौतिक रूपले योजनावद्ध शहरी सुविधायुक्त, लैंगिक रूपमा महिला मैत्री, सामाजिक रूपले समावेशी/सहभागितात्मक, वातावरणीय रूपले स्वच्छ, सफा तथा व्यवस्थापकीय रूपले सुव्यवस्थित शैक्षिक, प्रशासनिक र पर्यटकीय शहरको रूपमा निर्माण गर्दै कर्णाली प्रदेशको राजधानीलाई नमुनाको रूपमा विकास गर्ने लक्ष्य लिईएको छ।

२. बजेटका उद्देश्यहरू :

- संसारभर महा विपत्तीका रूपमा रहेको कोरोना (कोभिड १९) संग सामना गर्दै जनचाहना अनुरूप समग्र विकासका गतिविधिलाई समेत अगाडी बढाउने,
- पूर्वाधारहरूको विकास तथा विस्तारबाट सेवा, सुविधा र बजारमा पहुच र उपयोग वृद्धि भई जीवनयापन सहजता ल्याउने,
- स्वच्छ खानेपानी तथा सरसफाईमा नगरवासीको सहज पहुँचमा वृद्धि गर्ने,
- कृषि तथा पशुपालन पेशा व्यवसायिक रोजगारमूलक तर्फ उन्मुख गराउनुका साथै कोरोनाका कारण देशमा उत्पन्न हुन सक्ने
- खाद्य संकट संग सामना गर्न सक्ने बनाउने।
- नगरपालिकालाई शैक्षिक पर्यटनको गन्तव्य बन्ने आधार तयार गर्ने,
- गुणस्तरीय विद्यालय शिक्षामा सबै बाल बालिकाहरूको समतामूलक पहुँच सुनिश्चित गर्ने।
- यूवाहरूमा अनुशासन, सक्षमता स्वावलम्बनको विकास गर्न यूवा प्रतिभा पहिचान तथा प्रवर्द्धनका कार्य गर्ने।
- आधारभूत स्वास्थ्य सेवाको गुणस्तरमा वृद्धि र सुलभता ल्याउनुका साथै कोरोना भाइरस कोभिड १९ को जोखिमसंग सामना गर्न सक्ने स्वास्थ्य संस्था बनाउने।
- विद्युतीय सुशासनको क्रमशः विस्तार गर्दै लैजानु,— विपदजन्य जोखिम न्यूनिकणका लागि पूर्व तयारीमा रहने,
- उद्यम व्यवसाय विकासमा महिलाहरूको अर्थपूर्ण सहभागितामा वृद्धि गरी आय आर्जनमा क्रियाशिल गराउनु,
- फोहरमैला व्यवस्थापनमा वैज्ञानिक व्यवस्थापनको शुरुवात गर्नु,
- प्रदेश सरकारका नीति तथा कार्यक्रमसंग सहकार्य गरी विभिन्न योजना तथा कार्यक्रम संचालन गर्ने।

३. अनुमानित बजेट तथा आय

१. आगामी आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा कूल जम्मा रु. १,५६,५२,६२,६३५।- (एक अर्ब छपन्न करोड बाउन्न लाख बैसठ्ठी हजार छ सय पैतिस रुपैयां) जम्मा आय अनुमान तर्फ रहेको छ।

जसमा आन्तरिक आय अनुमान २१७५४०००० (२१ करोड ७५ लाख ४० हजार) १४ प्रतिशत र संघीय तथा प्रदेश सरकार लगाएत अन्यबाट रु. १३४७२२६३५ (१ अरब ३४ करोड ७ लाख २२ हजार ६३५ (८६ प्रतिशत)

अनुमानित व्यय तर्फ

चालु खर्च रु. १,१३,१९,२६,०००/- (एक अर्ब तेह्र करोड उन्नाईस लाख छब्बीस हजार रुपैया) ७२.३२ प्रतिशत र पूँजीगत तर्फ रु. ४३,३३,३६,०००/- (त्रिचालिस करोड तेत्तीस लाख छत्तीस हजार रुपैया) विनियोजन गरीएको छ, २७.६८ प्रतिशत। व्ययतर्फको विस्तृत विवरण अनुसूची २ मा संलग्न गरिएको छ।

बास्तविक आय तर्फ आन्तरिक

रु. २२२६५८२३०.८३ (२२ करोड २६ लाख ५८ हजार २३० पैसा ८३ लगभग ३ प्रतिशत अनुमान भन्दा बढी

बास्तविक आय तर्फ संघ र प्रदेश

४.(क)

क्षेत्रगत नीति तथा आधारहरू :

राजस्व तथा वित्त व्यवस्थापन नीति :

१. आर्थिक वर्ष ०७७/०७८ का लागि स्वीकृत कर दस्तुरलाई वृद्धि नगरी सोहि दरलाई नै निरन्तरता दिदै करदाता र करको दायरा विस्तारको नीति तथा विश्वव्यापी रुपमा फैलिएको कोरोना भाइरस (Covid 19) को कारण अर्थतन्त्रमा परेको व्यापक असरलाई मध्येनजर गर्दै करका दरहरुमा आवश्यकता र औचित्यताको आधारमा छुट एवं सहूलियत दिने नीति लिईनेछ।

२. प्रत्येक वडालाई तोकिएको न्यूनतम वजेट सिलिड एक करोड उपलब्ध गराईनेछ। नगरको राजस्वमा योगदान, वडाको क्षेत्रफल, जनसंख्या लाई आधारमानि थप शुत्रात्मक वजेट गराउने नीति लिईने छ। यसरी थप सिलिडबाट उपलब्ध गराईएको वजेटबाट तेस्रो प्राथमिकता (एघ) योजनाका रुपमा राखी कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ।

३. नेपालको संविधान अन्तर्गत स्थानीय तहको अधिकार सुचि भित्र पर्ने सम्पत्ति कर, भूमीकर, घरजग्गा वहालकर, व्यापार व्यवसाय कर, जडिबुटी, कवाडि तथा जीवजन्तु कर, सवारी साधन कर, विज्ञापन कर, मनोरन्जन कर, वहाल विटौरी शुल्क, पार्किङ शुल्क, विभिन्न सेवा शुल्क दस्तुर क्षेत्रलाई फराकिलो पादै कर एवम् शुल्क तिरेको अनुभूति हुने गरि कर संकलन कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ।

४. नगरपालिका क्षेत्रभित्रका घरहरुको न्यूनतम कोठा तथा घर भाडा दर तोकिएको घरवहाल कर कार्यविधि अनुसार असुल उपर गरिनेछ।

५. घरवहालकर, व्यवसायकर आदी को असुली दरमा प्रभावकारीता ल्याउन राजश्व संकलन सुधार कार्ययोजना अनुरूपका कार्यहरु गरिनेछ।

६. कर असुली कार्यलाई प्रविधीमैत्री बनाउदै नगर तथा वडामा कार्यरत कर्मचारीहरुलाई विभिन्न क्षमता विकास तथा प्रविधीमैत्री तालिमहरु संचालन गरिनेछ।

७. नगरपालिकाबाट संचालन हुने पूँजीगत तर्फका योजनाहरुबाट गत विगत वर्षहरुमा एकमुष्ट ५ प्रतिशत कन्टिजेन्सी काट्ने गरिएकोमा आगामी आर्थिक वर्षदेखि कट्टि गरीएको कन्टिजेन्सी रकम वडामा फिर्ता नहुने गरी जम्मा ४ प्रतिशत कट्टि गर्ने व्यवस्था गरी सो मध्ये २ प्रतिशत मर्मत सम्भार कोष स्थापना गर्न र २ प्रतिशत कन्टिजेन्सी कार्यालय व्यवस्थापन तर्फ खर्च गर्ने नीति लिइएको छ साथै पूर्वाधार बाहेकका पूँजीगत तर्फ लक्षित वर्ग तथा सामाजिक क्षेत्रका कार्यक्रमहरुमा २ प्रतिशत मात्र कन्टिजेन्सी कट्टि गर्ने नीति लिइएको छ।

८. नगरपालिकालाई तिर्नुपर्ने कर दस्तुर तिरेको व्यवसायीहरुबाट मात्र वस्तु तथा सेवाहरु खरिद गर्न नगरपालिका अन्तर्गतका कार्यालय र अन्य सार्वजनिक निकायलाई समेत अनुरोध गर्ने नीति लिईनेछ। ९. अपाडमैत्री व्यक्तिगत भवन निर्माणको नक्शापास दस्तुरमा २५ प्रतिशत त्यस्तै घरको पानी आफ्नै घर परिसर व्यवस्थापन गर्ने घरधनिलाई समेत १० प्रतिशत नक्शापासमा छुट दिइनेछ।

१०. जेष्ठनागरिक/अपाङ/गरिब/असहाय/विपन्न/आर्थिक अवस्था कमजोर भएको, उपचार सहूलियत, गरिब तथा जेहेनदार छात्रवृत्ति जस्ताको सिफारिस निःशुल्क गरिनेछ।

११. अपाङ, महिला, दलित, जनजाती लगायत विपन्न वर्गले स्थानिय स्रोत साधनको प्रयोग गरी उद्योग संचालन गर्दा २५ प्रतिशत छुट दिईनेछ।

१२. नगरपालिकाले आफ्नै अक्सिजन प्लान्ट स्थापना गरी आवश्यकता अनुसार प्रयोग र अन्य सामुदायिक अस्पताललाई सहूलियत दरमा उपलब्ध गराइनेछ ।
१३. सरकारको नाममा बाटो लगतकट्टा गर्ने (कित्ताकाट तथा खरिदविक्री बाहेक बाटो लगतकट्टाको लागि मात्र) सिफारिस निःशुल्क गर्ने नीतीलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
१४. नगरको दिगो र ब्यवस्थित विकासका लागि नगरको आवधिक योजना , योजना बैक तथा मध्यावधि खर्च संरचना (MTEF) बनाउने कार्यमा सहजीकरणका लागि प्रदेश सुशासन केन्द्र लगायत सहयोगी निकायहरु संग समन्वय गरि आगामी आ व देखि यिनै दस्तावेजका आधारमा बजेट योजना तर्जुमाका कामहरु गर्ने ब्यवस्था मिलाइनेछ ।
- कृषि विकास
१५. खाद्यान्न आयात न्युनिकरण गरी नगरलाई आधारभूत खाद्यान्नमा आत्मनिर्भर बनाइनेछ जसका लागि खाद्यान्न बाली (धान, गहु, मकै) प्रबन्ध कार्यक्रम संचालन गरिने छ साथै अन्य कृषिजन्य उत्पादन बढाउनका लागि कृषि क्षेत्रको आधुनिकिकरण र व्यवसायीकरणका लागि आवश्यक पर्ने न्यूनतम कृषि सामग्रीहरु (मल, बीउ, साना सिंचाई, विद्युतीय उपकरण, मेशिनरी औजार तथा यान्त्रिकीकरण र बजार पूर्वाधार निर्माणमा कम्तिमा ५० प्रतिशत अनुदानको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
१६. नगरभित्र भित्र उत्पादन हुने फलफूल (कागती, आप, केरा, लिची, किवी) खाद्यन्न (मकै, गहु, धान, कोदो) दलहन (सिमि, भटमास,केराउ , मास मसुरो मसलाबाली (अदुवा, बेसार, लसुन, प्याज) मौरी, च्याउ, बेमौसमी तरकारी तथा तरकारी विउ खाद्यान्न विउ आदि लाई प्राथमिकता बाली वस्तुहरुलाई पकेट क्षेत्रको रुपमा प्रवर्द्धन गरिनेछ, र पकेट निर्माण कार्यक्रमका लागि नगरस्तर बाट अनुदानको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
१७. प्राङ्गरीक खेती प्रोत्साहन तथा जमिनको उत्पादकत्व बढाउनका लागि जैविक मल अनुदानमा उपलब्ध गराउनुका साथै स्थानिय स्तरमा भर्मि कम्पोष्ट, कम्पोष्ट मल र जैविक विषादि निर्माण कार्यलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
१८. नगर भित्रै गुणस्तरीय खाद्यान्न बीउ उत्पादनका लागि एक वडा एक सामुदायिक बीउ बैक स्थापना गर्ने उदेश्यका साथ ईच्छुक फर्म, कृषक समुह तथा सहकारी लाई बीउ विजन उत्पादनका लागि आवश्यक सामाग्रीमा अनुदानको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
१९. नगरपालिकाको समन्वयवयमा वडा तहमा कार्यक्रम संचालनका लागि एकद्वार प्रणालीको अवलम्बन गरिनेछ, र वडा तहमा सामुदायिक कृषि प्रसार सेवा केन्द्र स्थापना गरी कृषि प्राविधिक जनशक्तिको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
२०. वडा न ६, लगायत अन्य शहरी क्षेत्रमा जमिन खण्डिकरण भईसकेको अवस्थालाई मध्यनजर गर्दै पोषण सुरक्षाको लागि कौशी खेती प्रवर्द्धन गरिनेछ ।
२१. एक सहकारी एक उत्पादन “वा एक गााउ एक उत्पादन” नीति अवलम्बन गर्दै प्रत्येक वडामा कम्तिमा एक एक वटा सहकारी संस्था वा टोल समुहलाई कृषिमा आधारित व्यवसाय सञ्चालनमा सहजीकरण गरि नमूना सहकारी वा टोल समुहको रुपमा विकास गरिनेछ ।
२२. कृषि भूमिको खण्डीकरण रोक्न तथा खेतीयोग्य जग्गा बाभो रहन नदिन “जमिन बाभो नराखौं, सक्नेलाई खेती गर्न दिऊा” अभियानलाई आत्मसात गर्दै गह्वा सुधार तथा चक्लाबन्दी गरी लीज/जग्गा करार मार्फत व्यक्तिगत/सामुहिक/सहकारी खेती तथा खेर गएका ऐलानी, हैसियत विग्रिएको जग्गा, नाङ्गो डाडा/पाखो, खेती नगरिएका बाभो वा बगर जग्गामा खेती कार्यको लागि नीतिगत र आर्थिक संरक्षण सहितको विशेष प्रोत्साहन तथा अनुदान प्रदान गरिनेछ ।
२३. कृषि, भेटेरिनरी तथा प्राकृतिक श्रोत व्यवस्थापन अध्ययन गरेका प्राविधिक, बेरोजगार युवा तथा कोभिड १९ बाट रोजगार गुमाएका श्रमशक्तिलाई लक्षित गरी नमूना कृषि फार्म स्थापना गरि स्वरोजगार बनाउन “कृषिमा व्यावसायिकता, युवामा उद्यमशीलता” कार्यक्रम संचालन गरिनेछ, यस कार्यक्रमबाट आगामी आर्थिक वर्ष कम्तिमा ५० जना युवा तथा व्यावसायिक कृषकहरुलाई समेटिनेछ । २४.नगरपालिका भित्र कृषि तथ्याङ्क व्यवस्थित तथा कृषक सुचिकरण गरी विषेश अनुदानको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
२५. कुनै पनि बाली जन्य पकेट विकास तथा अन्य कृषिका भौतिक संरचना निर्माणका लागि संघीय तथा प्रादेशिक बजेटसंग पालिकाले साभेदारीमा कार्यक्रम संचालन गर्ने नीति लिइएको छ ।

पशुपन्छी विकास तर्फ

२६. नगरपालिकाको आर्थिक विकासको सम्भावनाको रूपमा रहेको पशुपन्छीपालनलाई विशेष जोड दिदै पशु र पशुजन्य पदार्थहरूमा आत्मनिर्भर हुनको लागि पशुपन्छी संख्याको आधारमा आवश्यक वडाहरूमा पशु सेवा प्राविधिकहरू राखी कृषकहरूलाई घरदैलो सेवाको पहुँचलाई बिस्तार गर्ने नीति लिइनेछ ।

२७. कृषकहरूको मागको आधारमा विभिन्न किसिमका हिउँदे, वर्षे, बहुवर्षे र डाले घाँसको खेती गर्न कृषकलाई प्रोत्साहन गर्दै कृषकहरूको लागत साभेदारीमा बीउ वितरण गरी पशुहरूको पोषणमा सुधार गरी उत्पादन र उत्पादकत्वमा बृद्धि गर्ने नीति लिइनेछ ।

२८. पशुपन्छीको स्वास्थ्यका लागि विभिन्न किसिमका औषधी उपचार सेवा, पशु स्वास्थ्य शिविर र महामारीजन्य रोग नियन्त्रणका लागि पशुपन्छी खोप सेवा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने नीति लिइनेछ ।

२९. सामुदायिक तथा घरपालुवा कुकुरहरूका लागि बन्ध्याकरण कार्यक्रम समेत अभियानका रूपमा सञ्चालन गर्ने नीति लिइनेछ ।

३०. कृषकहरूको लगानी सुरक्षित र क्षति न्यूनिकरण गर्न पशुपन्छीहरूको बीमा कार्यक्रमलाई विशेष प्राथमिकतामा राखी कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

३१. गाई, भैसी र बाख्राको प्राकृतिक तथा कृत्रिम गर्भाधान कार्यक्रमलाई प्राथमिकतामा राखी उन्नत जातका पशुपालनमा विशेष जोड दिने नीति लिइनेछ ।

३२. गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाहरूको पोषणमा सुधार गर्न नगरका सम्पूर्ण वडाहरूमा कार्यक्रम सञ्चालन गरी पशुजन्य पदार्थ उपभोग गरी पोषणमा सुधार गर्ने नीति लिइनेछ ।

३३. नगर क्षेत्र भित्र रहेका मासु पसल, डेरी पसलहरूलाई दायरामा ल्याई स्वस्थ र स्वच्छ मासु र दूध उपभोक्ता माभ पुऱ्याउन र दैनिक मूल्यसूचीको जानकारी हुने सुनिश्चितताका साथ कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने नीति अगाडि बढाइनेछ ।

३४. पशुपन्छीसँग सम्बन्धित (महामारीजन्य रोग, पशु/पशुपन्छीजन्य पदार्थ उपभोग/उत्पादन/बजारिकरण आदि) सम्पूर्ण गतिविधिको बारेमा जनचेतनामूलक कार्यक्रम विभिन्न सञ्चार माध्यमबाट सम्बन्धित सरोकारवालाहरूलाई सन्देश प्रवाह गर्ने नीति लिइनेछ । ३५. पशुपन्छीपालन गर्न इच्छुक साथै आर्थिक अवस्था कमजोर भएका दलित, एकल महिला, जनजाति र राज्यले तोकेका अन्य विपन्न वर्गहरूलाई आयआर्जन गरी आत्मनिर्भर हुन आवश्यक सहयोग गर्ने नीति अबलम्बन गरिनेछ । व्यवसायिक कृषकहरूको उत्पादन र उत्पादकत्व बृद्धि गर्न उत्पादनको आधारमा यान्त्रिकीकरणमा आवश्यक सहयोगको व्यवस्था गरिनेछ ।

३६. पशु र पशुजन्य पदार्थहरूको आयातमा प्रतिस्थापन गरी निर्यातमा बृद्धि गर्न कृषकको आर्थिक अवस्थामा सुधार ल्याउन पहिचान सहित आवश्यकता पहिचान गरी पशुपन्छी तथा मत्स्यपालन कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

३७. कोभिड १९ को कारणले प्रभावित परिवार, बैदेशिक रोजगारबाट फर्केका युवा र आर्थिक अवस्था कमजोर भई जिविकोपार्जन गर्न असहज भएका परिवारहरूलाई जिविकोपार्जन सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने नीति लिइनेछ ।

सहकारी तथा गरिवी न्यूनीकरण तर्फ:

३८. सहकारीलाई संघीय सरकारको नीति अनुसार क्रमशः एकिकरण तथा मर्ज गर्दै लगिनेछ । विगतमा दर्ता भई निस्कृय भएका र नयां सहकारी संस्थाहरूलाई क्षमता विकासका कार्यक्रमहरूका लागि सहकारी शिक्षा नेतृत्व विकास एवम् सहकारी व्यवस्थापन लगायतका कार्यक्रमहरू सञ्चालनमा ल्याइनेछ । आवश्यकता अनुसार अनुगमनका आधारमा सहकारीहरूको दर्ता, अनुमति, खारेजी र विघटन गरिनेछ । ३९. एक सहकारी एक उत्पादन को कार्यक्रम का लागि सहकारीलाई उत्प्रेरित गरिनेछ । जसका लागि उत्पादन परिमाणका आधारमा अनुगमन गरि अनुदानको व्यवस्था गरि उत्पादन प्रवर्द्धनमा जोड दिइनेछ । हाल सञ्चालनमा रहेका वा नयां गठन हुने विभिन्न सहकारीहरूलाई बहुउत्पादन, प्रशोधन, तथा वजारीकरण तर्फ उन्मुख गराउन ती संस्थाहरूलाई प्रेरित गरिनेछ । सहकारीको माध्यामबाट विपन्न वर्गका सदस्यहरूको संलग्नतामा सञ्चालन हुने व्यवसायिक आयोजनाहरूलाई वित्तिय सहयोग उपलब्ध गराईनेछ ।

४०. सबै सहकारीलाई चुस्त दुरुस्त बनाउनका लागि कोपोमिस सँटवेरमा आवद्ध गर्ने र सम्पति शुद्धिकरण सम्बन्धी ऐनमा व्यवस्था भए अनुसारका शुद्धीकरण मापदण्ड अवलम्बन गरिनेछ ।

४१. गरिव घर परिवार पहिचान र परिचय पत्र वितरण कार्यका लागि परिवार सर्वेक्षणको कार्य यस बर्षमा सम्पन्न भएकोमा गरिव पहिचान भएका घरपरिवारहरूलाई परिचय पत्र वितरण गरि यसका आधारमा लक्षित वर्गका कार्यक्रमहरूलाई आवद्ध गरिनेछ ।

४२. वैदेशिक रोजगारीबाट फिर्ता भएका व्यक्तिहरूलाई सामाजिक पुनः एकिकरणमा जोड दिदै उनीहरूले प्राप्त गरेका ज्ञान, सीप र उद्यमशीलतालाई उपयोग गर्ने गरि कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । कोष स्थापना भएका सामुदायिक संस्थाहरू मार्फत परिचालन भएको अनुदान रकमको अवस्था अध्ययन गरि पुनः लगानीमा ध्यान दिइनेछ । सामुदायिक संस्थाहरूको चुस्त, दुरुस्त परिचालन गरिनेछ ।

४३. सार्वजनिक निजी साभेदारीको माध्यमबाट स्थानीय पुाजी परिचालनमा निजी क्षेत्रलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।

४४. स्थानीय आयोजना बैंकबाट सार्वजनिक निजी साभेदारीका आयोजना कार्यान्वयनमा प्रथमिकता दिइनेछ ।

उद्योग व्यवसाय तर्फ

४५. नगर क्षेत्रभित्र सञ्चालनमा रहेका लघु घरेलु, साना उद्योग तथा व्यवसायहरूको लेखाडकन गरिनेछ ।

४६. विश्वव्यापी महामारिका रुपमा फैलिएको कोरोना भाईरसका कारण प्रभावित भएका उद्योग व्यवसायहरूलाई लक्षित गरी सहूलियत तथा प्रोत्साहन कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

४७. नगरक्षेत्रभित्र दर्ता संचालनमा रहका लघु, घरेलु तथा साना उद्योगलाई अनुगमन तथा नियमन गरी आवश्यकता अनुसार राष्ट्रिय नीति अनुरूप स्तरोन्नती गरिनेछ ।

४८. महिला, दलित तथा विपन्न वर्ग लगायतका समुदायहरूको ब्यवसायीक उत्थानका लागि राष्ट्रिय नीति अनुरूप आवश्यक सीपमुलक तालिम प्रदान गरिनेछ ।

४९. यस नगर क्षेत्रभित्र सम्भाव्य उद्यमी पहिचान गरि व्यवसाय प्रति जागरुकता/उत्सुकता जगाउन उद्यमशीलता विकास तालिम संचालन गरिनेछ ।

पर्यटन प्रवर्द्धन

५०. नगरको पर्यटन प्रवर्द्धनका लागि पर्यटन होडिडबोर्ड र पर्यटन म्याप निर्माण गरि सो को प्रवर्द्धन एवं प्रचार प्रसारमा संचार माध्यम र नीजि क्षेत्र संग सहकार्य गर्ने नीति लिइनेछ ।

५१. यस नगरपालिकाको क्षेत्र भित्रका धार्मिक तथा पर्यटकीय क्षेत्रहरूमा पर्यटन प्रवर्द्धनका लागि विभिन्न निकायहरूसंग सहकार्य र समन्वय गरिनेछ ।

५२. वीरेन्द्रनगर क्षेत्रभित्र रहेका पर्यटकीय क्षेत्रहरू: बुलबुले उद्यान, कांक्रेबिहार, शहिद पार्क, पाताल दरवार, भानु पार्क, सिद्धपाईला मन्दिर, रानीघाट, अंधेरी गुफा, जलेश्वर मन्दिर, जस्ता धार्मिक, पर्यटकीय र दर्शनिय स्थलहरूलाई नगरपालिका मातहतमा ल्याई नगरपालिका मार्फत नै सञ्चालन तथा सम्वर्धन गर्ने तर्फ आवश्यक पहल गरिनेछ ।

सामाजिक सघ संस्था तथा समावेशीकरण तर्फ

५३. नगरपालिकाबाट सञ्चालन गरिने लक्षित वर्ग दलित, जनजाती, वादी, मुक्त हलिया तथा अन्य लोपोन्मुख समुदायहरूलाई जनचेतनामूलक उत्पादन र सामाजिक सशक्तिकरण कार्यक्रमका अतिरिक्त सीपविकास उद्दमशिलता र उत्पादनका क्षेत्रमा सहकारीका माध्यम समेतबाट आवद्ध गरिनेछ । ५४. नगरपालिकालाई कार्यक्षेत्र तोकेका गैर सरकारी सघ संस्थाहरूको विषयगत क्षेत्र वर्गिकरण गरि एकद्वार प्रणाली मार्फत सञ्चालनको व्यवस्था मिलाईनेछ । साथै गैर सरकारी सघ संस्थाहरूलाई योजना तर्जुमाको चरणमा समेत सहकारीका माध्यमबाट आवद्ध गरिनेछ ।

५५. टोल विकास संस्थाहरूलाई व्यवस्थित बनाउनका लागि टोल विकास सञ्चालन कार्यविधी बमोजिम विकास निर्माण र सामाजिक परिचालनको एउटा सशक्त आधारभूत निकायको रुपमा विकास गर्न क्षमता विकासका कार्यक्रमहरू निरन्तर रुपमा सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।

५६. हाल सञ्चालनमा रहेका स्थानीय विकास कोष र साभेदारी विकास कोषको रकमलाई एकिकृत गरि ऋण परिचालन गरिनेछ । अन्य व्यवसाय गर्न चाहानेहरूका लागि उक्त कोषमा दायरा फराकिलो बनाई उद्योग व्यापार र व्यवसाय सञ्चालनमा आकर्षित गरिनेछ ।

५७. सामाजिक कुरिति कुसंस्कार विरुद्ध अभियानात्मक र प्रचारात्मक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरि समतामुलक समाज निर्माण तर्फ उन्मुख गराइने छ ।

५८. जातीय छुवाछुत मुक्त नगर निर्माण गर्न विभिन्न अभियानहरू संचालन गरिनेछ । नगर क्षेत्रमा कुनै पनि परिवारले जातिय छुवाछुत र विभेद गरिएको पाईएमा पिडितलाई कानूनी उपचारमा जानलाई नगरपालिकाले थप सहयोग गर्नेछ ।

महिला बालबालिका, अपाड तथा जेष्ठ नागरिक तर्फ:

५९. निर्माण भईसकेको महिला सीप विकास केन्द्रलाई आवश्यकताका आधारमा सीप विकासका गतिविधिहरू सञ्चालन गरिनेछ । महिलाहरूले सीपअनुसार उत्पादन गरेका वस्तुहरूको संकलन केन्द्रको रूपमा समेत विकास गरि घरमा नै बसि उत्पादन गर्नमा समेत उत्प्रेरित गरिनेछ ।

६०. एक घर एक महिला स्वरोजगार वीरेन्द्रनगरको विकास र समृद्धिको मूल आधार नारा सहित महिला स्वरोजगार कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

६१. वीरेन्द्रनगर नगपालिकाका सम्पुर्ण महिलाहरूलाई निशुल्क सेनेटरी प्याड उपलब्ध गराउने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिदै महिला दिदिबहिनहरूको स्वास्थ्यलाई प्रमुख प्राथमिकतामा राखिनेछ ।

६२. आर्थिक रूपले विपन्न र सामाजिक रूपले पछाडि परेका महिलाहरूलाई विशेष प्रथामिकता दिदै आर्थिक सशक्तीकरण र सामाजिक रुपान्तरण गरिनेछ । महिला हिंसा र सदियौ देखिको परनिर्भरतालाई अन्त्य गर्नका लागि विभिन्न सशक्तीकरण सचेतनामूलक र स्वरोजगारमूलक कार्यक्रमलाई उच्च महत्व दिइनेछ ।

६३. बालमैत्री स्थानीय शासनका सूचक तयार गरि सूचकमूखी गतिविधिहरू सञ्चालन गरिनेछ । सो का लागि बाल संरक्षण समिति बाल क्लवहरूको क्षमता विकास गर्दै परिचालन गरिनेछ । नगरपालिकालाई सडक बालमुक्त नगर घोषणाका लागि विभिन्न संघसंस्थाहरूको समन्वयमा कार्यक्रमहरू सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।

६४. अपाडता भएका बालबालिकाहरूका लागि अत्यावश्यक सहायक सामाग्रीहरू उपलब्ध गराउने र अपाड परिचय पत्र वितरण गर्दा क र ख वर्गको सम्बन्धित व्यक्तिको घरमा नै गई वितरण गर्ने नीति लिइनेछ ।

६५. जेष्ठ नागरिकहरूका उत्थान र सम्मानका लागि विभिन्न स्थानहरूमा सञ्चालन हुदै आइरहेका दिवा सेवा केन्द्र, जेष्ठ नागरिक मिलन केन्द्रहरूको स्थापना र परिचालनमा निरन्तरतामा सहयोग गरिनेछ । जेष्ठ नागरिकहरूको ज्ञान, सीप, अनुभव र सिकाइलाई उपयोगमा समेत ल्याइनेछ ।

६६. जेष्ठ नागरिकहरूलाई प्रत्येक वडामा सुगर तथा प्रेसरको निशुल्क जाचको व्यवस्था सहित निशुल्क स्वास्थ्य शिविरको व्यवस्था गरिनेछ ।

शिक्षा, युवा तथा खेलकुद तर्फ

६७. प्रारम्भिक बाल विकास र शिक्षामा सबै बालबालिकाहरूको सर्वसुलभ समतामूलक पहुच सुनिश्चित गरी प्रारम्भिक बाल विकास र शिक्षालाई बालबालिकाको सर्वांगिण विकासको आधारको रूपमा विकास गरिनेछ । प्रारम्भिक बालविकास शिक्षक र विद्यालय कर्मचारीलाई नेपाल सरकारले स्थानीय तहसंगको साभेदारीमा ८ हजार केन्द्र सरकारले र ७ हजार स्थानीय तहले व्यवस्थापन गर्नुपर्ने भनि लिएको नीति अनुरूप बालविकास शिक्षक र विद्यालय कर्मचारीहरूको लागि तलब रु.१५ हजार सुनिश्चित गर्ने गरि बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

६८. अनिवार्य तथा निःशुल्क आधारभूत शिक्षा र माध्यमिक शिक्षामा सबै बालबालिकाहरूको पहुच सुनिश्चित गर्न प्रत्येक विद्यालयका अतिरिक्त घर-परिवारसम्म शिक्षण सिकाइको लागि न्यूनतम् शैक्षिक भौतिक पूर्वाधार विकास गरिनेछ । बालविकास शिक्षा कक्षमा टेलि सिकाइ, अभिभावक शिक्षा, परिवार शिक्षा कक्षा १-३ मा स्वाध्ययन सामग्री, पत्राचार शिक्षा, टोल शिक्षा, कक्षा ४-८ रेडियो कक्षा शिक्षण अफलाईन शिक्षा, स्वाध्ययन सिकाइ सामग्री र कक्षा ९-१२ सम्ममा भर्च्युअल कलास र टेलिभिजन कक्षा, जस्ता वैकल्पिक शिक्षण सिकाइ पद्धतिको कार्यान्वयन गरिनेछ । केही लक्षित क्षेत्रमा फ्रि वाइफाई जडान, दृष्टि विहीन बालबालिकाको निरन्तर शिक्षाका लागि रेडियो र विद्यालय मार्फत विद्यार्थीका लागि शैक्षिक सामग्री वितरण गरिनेछ । लकडाउन अवधिको शैक्षिक क्षतिलाई पूरा गर्न मंसिरदेखि फाल्गुणसम्मको अवधिमा विद्यालयमा अनवरत रूपमा शिक्षण सिकाइ अभियान सञ्चालन गरिनेछ । संक्षिप्त पाठ्यक्रम तर पूर्ण सिकाइको कार्यान्वयन गरिनेछ । कक्षा ११ र १२ सञ्चालन भएका प्रत्येक विद्यालयमा बैकल्पिक शिक्षण सिकाइ र मूल्यांकन प्रणालीलाई संस्थागत गरिनेछ ।

६९. शिक्षक सक्षमता प्रणालीको विकासमा स्वचालित प्रणालीको स्थापना गरी प्रभावकारी रूपमा शिक्षक विकास र व्यवस्थापन गर्न प्रत्येक शिक्षकहरूमा सूचना प्रविधि सम्बन्धी प्रायोगिक सीपको विकास सुनिश्चित गरिनेछ । प्रत्येक

शिक्षकमा विषयगत शिक्षण सिकाइ सम्बन्धी ज्ञानको अलवा स्पोकन इंग्लिस र सूचना प्रविधिको ज्ञानलाई शिक्षक सक्षमताको पूर्वशर्तका रूपमा स्थापित गरिनेछ ।

७०. न्यूनतम शैक्षिक भौतिक पूर्वाधार नभएका विद्यालयहरूलाई मर्जर (सामुदायिक-सामुदायिक, संस्थागत-संस्थागत र सामुदायिक-संस्थागत) मा जान प्रोत्साहित गरिनेछ । विद्यालयहरूलाई राइटसाइजिड र डाउनसाइजिड गरी स्मार्ट स्कूलमा रूपान्तरण गरिनेछ । साथै, विद्यालयमा न्यूनतम सक्षमताको अवस्था (कक्षाकोठा), पिउने पानी, शौचालय, पुस्तकालय, प्रयोगशाला र सूचना प्रविधि सुनिश्चितता कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

७१. संविधानमा उल्लेख शिक्षा सम्बन्धी हकको सुनिश्चितता, विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थी संख्या, कार्यरत शिक्षक संख्या, विद्यालयमा न्यूनतम सक्षमताको अवस्थाको सुनिश्चितता र गुणस्तरीय शिक्षा तथा समतामूलक शिक्षालाई शैक्षिक लगानीको आधारका रूपमा आत्मसात गरिनेछ । नगर क्षेत्रभित्रको शैक्षिक लगानीको आवश्यकता एकद्वार पद्धतिबाट व्यवस्थापन गर्न नगर शिक्षा कोषको स्थापना गरिनेछ । उक्त कोषको सञ्चालन स्वायत्त रूपमा गरिनेछ ।

७२. “छोरीलाई स्यानेटरी, आमालाई सीप र स्वरोजगारी” कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । साथै, नगरपालिका, वडा कार्यालय र विद्यालयसागको सहकार्यमा विपन्न अभिभावकको लागि आयआर्जन कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

७३. विपन्न (बादी, दलित र अन्य) तथा असहाय (कोरोना तथा विभिन्न प्रकारका प्रकोप पिडित र अभिभावक विहिन लगायत) बालबालिकाको लागि “विद्यालय शिक्षा सुनिश्चितता छात्रवृत्ति कोष” स्थापना गरी विपन्न तथा असहाय बालबालिकाको लागि विद्यालय शिक्षाको सुनिश्चितता गरिनेछ । यस छात्रवृत्ति कोषलाई समृद्ध बनाउन दाताहरूसग सार्वजनिक आह्वान गरिनेछ । साथै, असहाय र अभिभावक विहिन बालबालिकाहरूको अभिभावकत्व स्थानीय तहले लिनेछ र उक्त विद्यार्थीहरूको माध्यमिक तहसम्मको शिक्षा सुनिश्चित गरिनेछ ।

७४. संस्थागत विद्यालयहरूबाट लिने गरिएको कक्षा ८ को परीक्षा शुल्कमा पूर्ण रूपमा छुट गरिनेछ । नगरपालिकाको लगानीमा संस्थागत विद्यालयका शिक्षकको क्षमता विकास कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेका साथै, संस्थागत विद्यालयको पूर्वाधार निर्माणमा निःशुल्क परामर्श सेवा प्रदान गरिनेछ ।

७५. “म बनाउँछु मेरो विद्यालय” कार्यक्रम सञ्चालन गरि विद्यालयमा मेरो एक दिन कार्यक्रम मार्फत विद्यालयको समग्र विकास, शिक्षकको शिक्षण र विद्यार्थीको सिकाइ सुधार गरिनेछ । प्रत्येक महिनाको पहिलो हप्ता भित्र शिक्षकले उत्कृष्ट विद्यार्थी, विद्यालयले उत्कृष्ट शिक्षक र विव्यसले उत्कृष्ट अभिभावक पहिचान गरी प्रोत्साहित गरिनेछ । कार्य सम्पादन स्थिति सूचकको आधारमा प्रधानाध्यापकहरूका लागि मासिक रूपमा प्रोत्साहन रकम प्रदान गरिनेछ ।

७६. शिक्षा, प्रकृति र बातावरण बीचको अन्तरसम्बन्धलाई सबलीकरण गर्न एक विद्यार्थी, एक विरुवा, एक विद्यालय, एक बगैचा एक विद्यालय, एक उत्पादनको अवधारणा कार्यान्वयन गरिनेछ ।

७७. विद्यालयलाई सामाजिक विकृति (जातीय तथा शारीरिक छुवाछुत, घरेलु हिंसा, लैंगिक विभेद) विरुद्ध परिचालन गरिनेछ । विद्यालयमा स्वास्थ्य सचेतना कक्षा (स्वास्थ्यकर्मी मार्फत प्रत्येक शैक्षिक सत्रमा कम्तिमा ३ पटक) र कृषि तथा पशुपालन प्रवर्द्धन (जेटिए मार्फत प्रत्येक शैक्षिक सत्रमा २ पटक) कक्षा अतिथि शिक्षकको अवधारण अनुसार सञ्चालन गरिनेछ ।

७८. “मेरो विद्यालय, मेरो जिम्मेवारी” कार्यक्रम सञ्चालन गरी विद्यार्थी मार्फत विद्यालय र कक्षाकोठाको सरसफाइ, अभिभावक र सरोकारवाला मार्फत विद्यालयको मर्मत संभार तथा पूर्वाधारमा सौजन्यता र शिक्षक कर्मचारी मार्फत पेसागत समर्पण, अन्वेषण र महत्वपूर्ण योगदान र निजी तथा सामाजिक क्षेत्रबाट सामाजिक उत्तरदायित्व अन्तरगत विद्यालय पूर्वाधार सहयोग कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

७९. ब्रिटिस काउन्सिल तथा अन्य अन्तराष्ट्रिय प्राज्ञिक संस्थाहरूसगको सहकार्यमा ग्लोबल स्कूल प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । शिक्षक गुणस्तर प्रवर्द्धनका लागि स्कूल लिडर म्याराथन र शिक्षक शिक्षण म्याराथन कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । साथै नमूनाको रूपमा गुणस्तरीय शिक्षा परीक्षण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

८०. स्थानीय पाठ्यक्रम (हामी र हाम्रो वीरेन्डनगर) का आधारमा पाठ्यपुस्तक विकास र छपाइ गरी सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयहरूमा निःशुल्क वितरण गरिनेछ । स्थानीय पाठ्यक्रमको प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयनबाट वीरेन्डनगरको स्थानीय पहिचान र संभावनाको प्रवर्द्धन गरिनेछ । स्थानीय पाठ्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि शिक्षक क्षमता विकास कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

८१. नगरपालिका क्षेत्रका १६ वटै वडाहरूमा लिडर स्कूल र फिडर स्कूलको सञ्जाल स्थापना गरी शैक्षिक विकास र प्रवर्द्धनमा एक अर्काको परिपूरक हुने गरी सहकार्य र साभेदारी गर्न सहजीकरण गरिनेछ ।

८२. शैक्षिक प्रशासन तथा व्यवस्थापनलाई सक्षम, नतिजामूलक र प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गरिनेछ, प्रत्येक विद्यालयमा सक्षम नेतृत्वको विकास गरी परिचालन गरिनेछ । यसका लागि सक्षमताको आधारमा संभाव्य प्रधानाध्यापकको रोष्टर निर्माण गरिनेछ । प्रधानाध्यापक र शिक्षकहरूसँग कार्यसम्पादन करार गरी विद्यार्थीहरूको सिकाइ उपलब्धी अभिवृद्धिमा जवाफदेही बनाइनेछ । विद्यालयमा न्यूनतम् शैक्षिक उपलब्धी कायम गर्न नसक्ने प्रधानाध्यापकलाई नेतृत्वबाट विमुख गरिनेछ । साथै निवृत्तीभरणका लागि आवश्यक समयावधी पूरा गरी विद्यालयको नेतृत्वदायी भूमिकामा रहेका शिक्षकहरूलाई निवृत्तीभरणका लागि प्रोत्साहित गरिनेछ ।
८३. विद्यालयमा सम्मानजनक शिक्षण सिकाइको बातावरण निर्माण गरिनेछ । विद्यालयमा शारीरिक, मानसिक, सांकेतिक लगायत कुनै पनि प्रकारको हिंसालाई पूर्ण रूपमा बन्द गरिनेछ । विद्यार्थीको शिक्षण सिकाइमा प्रभावकारिता ल्याउन सिर्जनात्मक तथा रचनात्मक अभ्यास गर्ने विद्यालय, प्रधानाध्यापक र शिक्षकलाई प्रोत्साहित गर्ने नीति लिइनेछ । हरेक विद्यालयमा इको क्लब निर्माण गरी हरियाली बातावरण र बगैचा निर्माण गर्न प्रोत्साहित गरिनेछ ।
८४. न्यूनतम् शिक्षक दरबन्दी नभएका विद्यालयहरूमा शिक्षक अनुदान मार्फत अंग्रेजी, विज्ञान र गणितका विषयका शिक्षकहरूको व्यवस्थापन गर्न कर्णाली प्रदेश र शिक्षा क्याम्पस सुर्खेतसागको सहकार्यमा स्वसेवक शिक्षक परिचालन कार्यक्रम ईन्टर्नसीप सञ्चालन गरिनेछ । शैक्षिक नतिजा अभिवृद्धि गर्न शिक्षक परिचालन र व्यवस्थापनलाई गतिशील बनाइनेछ । आवश्यकता र औचित्यको आधारमा अन्तर विद्यालय शिक्षक रोटेसन गर्ने नीति लिइनेछ ।
८५. सामुदायिक माध्यमिक विद्यालयमा कक्षा ९ देखि नै सञ्चालनमा रहेको विद्यार्थी वृत्ति छनोट कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ । प्राविधिक तथा व्यवसायिक शिक्षामा अध्ययन गर्न चाहने दलित तथा जनजाति समुदायका विद्यार्थीहरूलाई विशेष प्रोत्साहन प्रदान गरिनेछ । प्राविधिक तथा व्यवसायिक कक्षा सञ्चालन भएका विद्यालयहरूमा विपन्न जेहेन्दार विद्यार्थीहरूका लागि कमाउादै-पढ्दै कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
८६. नगरपालिका क्षेत्रमा सञ्चालित शैक्षिक संस्थाहरूमा गुणस्तरीय शिक्षाको सुनिश्चितता गर्न प्रत्येक विद्यालयको प्रत्येक वर्ष प्राप्त नतिजा र उपलब्ध पूर्वाधारको आधारमा स्तरीकरण गरिनेछ, र विद्यार्थीको उच्चतम् सिकाइ उपलब्धी अभिवृद्धि गरिनेछ ।
८७. अनलाईन पद्धति मार्फत शिक्षक पेशागत विकास, प्रधानाध्यापक बैठक, अभिभावक शिक्षा लगायतका माध्यमबाट विद्यार्थीको सिकाइ सफलताको र विद्यालयका शैक्षिक गतिविधिहरूको नियमित समिक्षा गरिनेछ ।
८८. प्रत्येक समुदाय स्तरमा सिकाइ केन्द्रको संस्थागत विकास गरी जिवनपर्यन्त सिकाइको अवसर सुनिश्चित गरिनेछ । सामुदायिक सिकाइ केन्द्रको नेतृत्वमा टोल शिक्षा, परिवार शिक्षा र स्वाध्ययन सिकाइ सञ्चालन गरिनेछ ।
८९. मेयर तथा उपमेयर कप मार्फत युवाहरूको खेलकुद प्रतियोगितामा सहभागिता गराइनेछ, भने विद्यालय स्तरमा विभिन्न प्रकारका खेलकुद प्रतियोगिताहरू सञ्चालन गरी खेलकुदको प्रवर्द्धन गरिनेछ । ९०. माध्यमिक विद्यालयहरूमा खेलकुद शिक्षकको व्यवस्थापन गरी विद्यालय स्तरदेखि खेलकुदलाई प्रवर्द्धन गरिनेछ । साथै विद्यालयमा नृत्य शिक्षकको व्यवस्थापन गरी नृत्य र संगीतको विकासमा विशेष जोड दिई विद्यार्थीहरूको सर्वांगिन विकासमा जोड दिइने छ ।
९१. प्राविधिक जनशक्ति नभएका विद्यालयहरूमा वैकल्पिक शिक्षालाई सुनिश्चितता सहयोग पुर्याउन प्राविधिक जनशक्तिको व्यवस्थापन गरिने छ ।
९२. युवाहरूमा निहित प्रतिभा पहिचान र क्षमता विकासका गरी युवाहरूलाई नगर विकासको संवाहकको रूपमा परिचालन गरिनेछ ।
९३. युवाहरूको उद्यमशिलता र उत्पादन क्षेत्रमा प्रेरित गर्न राष्ट्रिय यूवा परिषद, प्रदेश सरकार र संघीय सरकारको सहकार्यमा विभिन्न कार्यक्रमहरू संचालन गरिने छ ।
९४. नगरपालिकाले संचालन गर्ने पूर्वाधारका कामहरूको उपभोक्ता समिति गठन गर्दा युवाहरूलाई विशेष महत्व दिई अनिवार्य सहभागिताको नीति लिइने छ । साथै प्रधानमन्त्री तथा मुख्यमन्त्री रोजगार कार्यक्रममा युवाहरूको अनिवार्य सहभागीतालाई सुनिश्चित गरिनेछ ।
९५. समाजमा हुने विभिन्न खाले दुर्व्यसन विरुद्धका अभियान तथा सामाजिक जागरणका अभियानहरूमा युवालाई विशेष प्राथमिकता दिइनेछ ।
९६. युवाहरूको पढ्ने लेख्ने बानीको विकासमा निखारता ल्याउन सामुदायिक पुस्तकालय स्थापनाका लागि प्रदेश सरकार, संघीय सरकार र विभिन्न साभेदार संस्थाहरूसंगको सहकार्य गरिने छ ।

भाषा कला साहित्य तथा संस्कृती तर्फ

९७. नगर भित्र रहेका आदीवासी जनजातीहरूको भाषा संस्कृति जातजातिका संग्रहालयहरूको संरक्षणमा विभिन्न संघ संस्थाहरूसंग सहकार्य गरिनेछ ।

९८. नगर भित्र रहेका विभिन्न सार्वजनिक मठ मन्दिर गुम्बा चैत्य मस्जिद चर्चहरूको मर्मत सभार र संरक्षणमा सहयोग गरिनेछ ।

९९. कला साहित्य तथा संस्कृतिको प्रवर्द्धनमा विशेष योगदान पुग्ने राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय महत्वका गतिविधिहरूमा सहकार्य गर्दै स्थानीय स्तरका विभिन्न क्लब, प्रतिष्ठान, समूहहरूलाई प्रोत्साहन गरिने छ ।

जनस्वास्थ्य तर्फ

१००. निरोगी नेपाल निर्माण संघीय सरकारको मुल अभियान रहेकोले, प्रकृति मैत्री स्वच्छ जीवन प्रणाली प्रवर्द्धन गरी, नगरवासीको रोग प्रतिरोधि क्षमता वृद्धि गर्न, प्रवर्धनात्मक, प्रतिकारात्मक तथा उपचारात्मक स्वास्थ्य सेवा संचालन गर्न आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र मार्फत गुणस्तरीय आधारभूत स्वास्थ्य सेवा समुदाय स्तर सम्म पुर्याउने नीति लिईने छ ।

१०१. नगर गौरवको रूपमा नगरभित्र गुणस्तरीय चिकित्सकीय सेवा, आकस्मिक स्वास्थ्य सेवा, निदानात्मक सेवा प्रवाहका लागि कटकुवा स्वास्थ्य संस्थाको भवनमा हालको कोभिड अस्पताललाई १५ शैयाको नगर अस्पतालको रूपमा आधारभूत तथा चिकित्सकीय सेवा सहित संचालन गरिने छ ।

१०२. नगर भित्रको स्वास्थ्य स्थितिको यथार्थ सूचक पहिचान गरि आगामी दिनमा नगरको नीति तथा कार्यक्रम निर्माण गर्न, लक्षित वर्ग र समुदायमा स्वास्थ्य कार्यक्रम पुर्याउनको लागि नगर स्वास्थ्य प्रोफाइल तयार गरिने छ ।

१०३. नसर्ने रोगको रोकथाम तथा न्यूनीकरण गर्न वडा स्तरका आधारभूत स्वास्थ्य संस्थाबाट ४० वर्ष माथिका नागरिकको अधिक तौल, कुपोषण, महिलाको पाठेघरको रोग, दमरोग, मृगौलारोग क्यान्सर रोग, मधुमेहरोग, सिकलसेल एनिमिया, उच्चरक्तचाप जस्ता रोगको नियमित जाँच गर्ने र बडी मास इन्डेक्स जाँच तथा परामर्शको व्यवस्था मिलाउने र समुदायमा स्वस्थ आहार विहार सम्बन्धी जनचेतनामुलक स्वास्थ्य कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

१०४. घरमा हुने प्रसुती सेवालाई निरुत्साहित गर्न भौतिक संरचना भएका र वर्थिङ सेन्टरको मापदण्ड पुगेका आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्रमा दक्ष प्रसुतिकर्मी, आवश्यक सामाग्रीको व्यवस्थापन, क्रमशः संस्था सूचिकृत गरि क्रमशः प्रसुति सेवा संचालन गरिनेछ ।

१०५. आमा सुरक्षा कार्यक्रमलाई सहयोग गर्न गर्भवती महिलालाई निःशुल्क भिडियो एक्सरे सेवा कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिने र थप अस्पतालहरूमा सेवा विस्तार गरिनेछ ।

१०६. नगरवासी गर्भवती महिलाहरूलाई प्रसुति सेवा लिन स्वास्थ्य संस्थासम्म जानको लागि नगर एम्बुलेन्सद्वारा निशुल्क सेवा दिईनेछ । र अस्पताल सम्म जादा लाग्ने एम्बुलेन्स शुल्क पनि उपलब्ध गराईने छ ।

१०७. पाठेघर खस्ने समस्याको न्यूनीकरण गर्नका लागि पाठेघरको मुखको क्यान्सर स्क्रिनिङ क्याम्पको संचालन गर्ने र निशुल्क अप्रेसनको व्यवस्था मिलाउने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

१०८. मर्यादित महिनावारी र सरसफाईलाई महिला मैत्रि र किशोरी मैत्री बनाई प्रभावकारी कार्यक्रम संचालन गर्न स्वास्थ्य संस्थाबाट र विद्यालयबाट निशुल्क सेनेटरी प्याड वितरणलाई निरन्तरता दिने व्यवस्था मिलाईनेछ ।

१०९. नर्सिङ तथा सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा संचालन गर्न थप विद्यालयहरूमा विद्यालय नर्सिङ सेवा संचालन गरिनेछ ।

११०. राष्ट्रिय स्वास्थ्य नीति तथा कार्यक्रम अनुसार बाल तथा मातृमृत्युदर घटाउनका लागि सुरक्षित मातृत्व, बाल स्वास्थ्य,पोषण, स्वास्थ्य कार्यक्रम, परिवार नियोजन, खोप कार्यक्रम, सरुवा रोग तथा संक्रामक रोग संग सम्बन्धित विभिन्न प्रतिकारात्मक, प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपले संचालन गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ ।

१११. नगरभित्रका नीजि स्तरमा संचालित स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने स्वास्थ्य संस्थालाई सुचिकृत गर्न तथा रिपोर्टिङ गर्न व्यवस्था मिलाउने र निरन्तर अनुगमन, सुपरिवेक्षण गरि गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा पुर्याउन प्रोत्साहन गरिनेछ ।

११२. सम्पूर्ण स्वास्थ्य संस्थाहरूमा ईन्टरनेटको पहुँच विस्तार गरि विधुतिय सुचना प्रणालीलाई चुस्त दुरुस्त बनाई एकिकृत सुचना प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाउने र दक्ष स्वास्थ्य कर्मी बनाउन तालिमको व्यवस्था मिलाउने, **Online Reporting e- LMIS System** लाई विस्तार गरिनेछ ।

११३. विश्वव्यापि रूपमा फैलिएको COVID-19 रोगको दाश्रो तथा तेश्रो लहरलाई रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि निम्न कार्यहरू प्रभावकारी रूपमा गरिनेछ।

क. नगरका विभिन्न समुदायमा संक्रमित रोगीको खोजी गर्ने, सम्पर्कमा आएका व्यक्ति र अन्य जोखिम युक्त ठाउमा कार्य गर्ने व्यक्ति तथा शंकास्पद व्यक्तिलाई कन्ट्याक्ट ट्रेसिङ गरी समुदाय स्तरमा व्यापक परिक्षण गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिईने छ।

ख. संक्रमित व्यक्तिलाई आइसोलेसन तथा अक्सिजन सहितको चिकित्सकीय सेवा प्रदान गर्न २५ वेडको कोभिड आइसोलेसन अस्पताल संचालन गरि सेवा पुर्याउने कार्यलाई निरन्तरता दिईने छ।

ग. कोभीडबाट संक्रमित व्यक्तिलाई बोक्नको लागि निशुल्क एम्बुलेन्सको व्यवस्था गर्न तथा मृतकलाई शव वाहनको व्यवस्था मिलाउने कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ।

घ. कोभीड १९ को रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि आवश्यक स्वास्थ्य सुरक्षा सामाग्री तथा औषधि प्रयाप्त उपलब्धतालाई प्रभावकारी गराईनेछ।

ङ. नगरभित्रका प्रत्येक वडाको समुदाय स्तरसम्म कोभिड १९ को नियन्त्रण गर्न एन्टीजिन, पि.सी.आर परिक्षण गर्ने कार्यलाई बढाउने तथा निरन्तरता दिईनेछ।

च. आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र प्रमुखलाई फोकल पर्सन तोकि टोल वडाका जनप्रतिनिधिको सहयोग र समन्वयमा क्वारेन्टाइन, आइसोलेसन, कन्ट्याक्ट ट्रेसिङ, परिक्षण अनुगमन गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ।

११४. समुदाय स्तरमा काम गर्ने महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाको मनोबल बढाउन महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका क्षमता अभिवृद्धि गर्ने, यातायात तथा संचार खर्चको व्यवस्था गर्ने, स्वेच्छक अवकाश ह्रादा नगरवाट प्रोत्साहन भत्ताको व्यवस्था गरिने छ। नेपाल सरकारले उपलब्ध गराउने प्रोत्साहन रकम रु.१२ हजारमा नगरपालिकावाट रु.१२ हजार थप गरी रु.२४ हजार पुर्याइने छ।

११५. नगरभित्रका सम्पूर्ण सामूदायिक महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविकाहरूको सामूहिक स्वास्थ्य विमा गरि सामूदायिक महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविकाको मनोबल उच्च गराउने र समुदाय स्तरमा स्वास्थ्य विमा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा संचालन गर्न जनचेतनामुलक कार्यक्रम तथा अभिमुखिकरण कार्यक्रम संचालन गरिनेछ।

११६. स्वास्थ्य संस्थाको सेवा बारे सार्वजनिक गर्न सार्वजनिक लेखा परिक्षणलाई प्रत्येक स्वास्थ्य संस्थाले अनिवार्य गर्नुपर्ने व्यवस्था मिलाईने छ।

११७. नगरभित्रका आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्रलाई संचालन गर्न खोपकेन्द्र, गाउँघर क्लिनिक तथा अन्य आधारभूत स्वास्थ्य सेवालाई गुणस्तरीय रूपमा प्रवाह गर्न आवश्यक भौतिक पूर्वाधार, औजार उपकरण, फर्निचर, औषधि, एकिकृत सूचना सामाग्री, मसलन्दको व्यवस्थापनलाई निरन्तरता दिईनेछ। ११८. मदिरा तथा सुर्तिजन्य पदार्थको प्रयोगलाई निरुत्साहित गर्न, उपलब्धतालाई नियन्त्रण, बिक्रि वितरणलाई उचित स्थान र समयलाई व्यवस्थित गर्न अनुगमन तथा नियमन गर्ने व्यवस्था गरिनेछ। ११९. सरुवा रोग जस्तै क्षयरोग, कृष्ठरोग, मलेरिया, डेङ्गु, एचआईभि एड्स तथा यौनरोग नियन्त्रण सम्बन्धि कार्यक्रम संचालन गर्ने र डेङ्गु तथा मलेरिया विरुद्धको विषादी छर्किने कार्यक्रमलाई निरन्तरता गरिनेछ।

१२०. स्वास्थ्य संस्थाहरूको गुणस्तरीय सेवा प्रवाहका लागि प्रभावकारी बनाउन अनुगमन, सुपरिवेक्षण गरि संस्था र स्वास्थ्य कर्मीको सेवा प्रवाहलाई वृद्धि गर्ने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ।

१२१. स्वास्थ्य सेवाको पहुँचवाट टाढा रहेको समुदायमा सामूदायिक स्वास्थ्य सेवा केन्द्रको विस्तार गर्ने व्यवस्था मिलाउने।

१२२. नगरभित्रका आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्रमा सामूदायिक तथा स्वास्थ्य व्यवस्थापन समितिको व्यवस्थापनमा 'सि' वर्गको प्रयोगशाला क्रमशः विस्तार गर्दै लगिनेछ।

१२३. सम्पूर्ण स्वास्थ्य संस्थालाई बालमैत्री, अपाङ्ग मैत्री, जेष्ठ नागरिक मैत्री, गर्भवती सुत्केरी मैत्री र किशोर किशोरी मैत्रीको रूपमा व्यवस्थापन गरिनेछ।

१२४. नगरभित्र रहेका थारु समुदायमा सिकलसेल एनिमिया रोगको प्रयोगशाला परिक्षण, उपचार तथा अभिमुखिकरण कार्यक्रम संचालन गरि सिकलसेल एनिमिया रोगलाई न्युनिकरण गरिनेछ।

१२५. राष्ट्रिय प्राथमिकता प्राप्त बहुक्षेत्रिय पोषण कार्यक्रम, बाल स्वास्थ्य पोषण तथा गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाको पोषणयुक्त खानाको कार्यक्रम संचालन गर्न सरकारी तथा गैर सरकारी संघ संस्थासाग समन्वय गरि कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

१२६. नगरपालिका अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवाको पहुचवाट टाढा भएका वडाहरुमा विशेषज्ञ सहितको स्वास्थ्य शिवीर संचालन गरिनेछ ।

१२७. नगरभित्रका समुदायस्तरमा मोतिविन्दु स्क्रेनिङ गरि मोतिविन्दुको अप्रेशन गर्न सम्बन्धित संस्थासंग समन्वय गरी उपचार गर्ने कार्यक्रम गरिनेछ ।

१२८. नगरभित्र आयुर्वेदिक तथा वैकल्पिक चिकित्सा स्वास्थ्य सेवालाई प्रोत्साहन गर्ने कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

पूर्वाधार विकास तर्फ

१२९. पहिलो नगरसभाले नीतिगत रुपमा पास गरेको वीरेन्द्रनगरको विस्तारित क्षेत्रको गुरुयोजना निर्माण कार्यको आ.ब. २०७८/०७९ मा सम्पन्न गरिने छ ।

१३०. नगरपालिकाको सुब्बाकुना देखि फलाटे सम्म सहायक राजमार्ग (हर्टलाईन) को नक्साङ्कनलाई निरन्तरता दिई निर्माण प्रकृयालाई यसै आर्थिक वर्षमा सम्पन्न हुने गरी थप व्यवस्थापनको लागि प्रदेश सरकार र संघीय सरकार संग सहकार्य गरिनेछ ।

१३१. नगरका सडक र खोलाको नक्साङ्कन गरी क्षेत्राधिकार एकिकन गरी संरक्षणको नीति निरन्तरता दिदै यस आ.ब.मा काम सम्पन्न गरिने छ ।

१३२. नगर क्षेत्रका सडकहरु तथा प्रत्येक घरधुरीको नम्बरिङ गर्दै मेट्रिक ठेगाना प्रणाली लागु गर्न प्रदेश सरकार संग सहकार्य गरिनेछ ।

१३३. वीरेन्द्रनगर नगरपालिका वडा नं १ मा सुर्खेत बसपार्क निर्माणको लागि संघीय सरकार, प्रदेश सरकार र नीजि क्षेत्रसंग सहकार्य गर्दै सार्वजनिक नीजि साभेदारीको अवधारणा अनुरूप निर्माण कार्य अगाडि बढाईने छ ।

१३४. विस्तारित नगर क्षेत्रका जमिनमा बढ्दै गएको अव्यवस्थित जग्गा प्लटिङ बसोबास र सडक खोल्ने कार्यलाई निरुत्साहित गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

१३५. नगर क्षेत्रभित्र नीजि, सामुदायिक तथा सरकारी भवनहरुलाई नक्सापास गर्ने, भूकम्प प्रतिरोधी र बस्तिलाई सुरक्षित तथा सुन्दर बनाउने कार्यलाई भवन निर्माण संहितामा आवश्यक संशोधन गरी थप प्रभावकारी रुपमा लागु गरिनेछ ।

१३६. भूकम्प प्रतिरोधि घर निर्माणका लागि प्राविधिक तथा डकर्मीको क्षमता विकास तथा समुदायमा जनचेतनाका कार्यक्रम संचालन गर्न विभिन्न संस्थाहरु संग सहकार्य गर्दै तालिम प्राप्त डकर्मीहरुबाट मात्र घर निर्माण गर्ने व्यवस्था गरिनेछ ।

१३७. समग्र नगर क्षेत्र फोहरमैलाको उचित व्यवस्थापनका लागि ल्याण्डफिल साईट निर्माणको स्वीकृत बिस्तृत आयोजना प्रतिवेदन अनुसार निर्माण कार्यलाई निरन्तरता दिन संघीय सरकार, प्रदेश सरकार तथा दातृनिकायहरु संग सहकार्य गरिनेछ ।

१३८. शहरी नापी कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ । नापी टोलिलाई सम्भौता गरेर लक्ष्य तोक्यो अनुगमनको आधारमा खर्च गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ ।

१३९. नगर क्षेत्रको संबृद्ध विकासको लागि नीजि क्षेत्रलाई प्रोत्साहन गर्दै पि.पि.ई. मोडलबाट विकास निर्माणका कार्यहरु सञ्चालन गर्ने नीति अबलम्बन गरिनेछ ।

१४०. वीरेन्द्रनगर उपत्यका लगायत बाहिरका वडा १२, १३, १४, १५ र १६ मा देखिएको खानेपानी समस्या समाधानका लागि स्रोत सम्भाव्यता अध्ययन गर्दै खानेपानीको व्यवस्थापन गर्न प्रदेश सरकार र संघीय सरकार संग समन्वय गर्दै नगर महत्वको आयोजनाका रुपमा क्रमागत रुपमा अधि बढाईनेछ । १४१. वीरेन्द्रनगर क्षेत्रभित्र रहेका पक्की सडकहरुमा देखापरेका खाल्डा खुल्डी मर्मत गर्ने कामका लागि चालु आर्थिक वर्षमा उपकरण खरिद भईसकेको हुंदा उक्त कार्य अगाडि बढाउन छुट्टै निर्माण दल गठन गरी वडा स्तरमा विनियोजित सडक मर्मत बजेट कार्यालय मार्फत परिचालन गरिनेछ । सो कार्यका लागि सडक मर्मत कोष समेत बनाईनेछ ।

१४२. साभेदारी संस्थाहरु (शहरी विकास मन्त्रालय र दातृ निकाय लगायत) को सहयोगमा सघन शहरी विकास कार्यक्रम अधि बढाउन पहल गरिनेछ ।

१४३. वीरेन्द्रनगर सिटी बसपार्क बिस्तार कार्य चालु आर्थिक वर्षमा भईरहेकोमा आगामी आर्थिक वर्ष उक्त बसपार्क भित्र आवश्यक थप संरचना निर्माण कार्य गर्न प्रदेश सरकार सँग पहल गरिनेछ। १४४. नक्सा पासको रेकर्डहरु चुस्त दुरुस्त र समयमा नै उपलब्ध गराउने उद्देश्यले सफ्टवेर व्यवस्थापन गर्दै पुराना नक्सापास भएका फाईलहरुलाई अभिलेख गरी राख्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ। १४५. पूर्वाधार विकास क्षेत्रमा मानव स्रोत साधनको प्रयोग गरी स्थानीय रोजगारीसंग आबद्ध गरी योजना सञ्चालन गरिनेछ।

१४६. नगर भित्रका कृषि योग्य जमिन सिंचाई को पहुँच सुनिश्चित गर्न प्रदेश सरकार र संघीय सरकार सँग पहल गरिनेछ।

१४७. पूर्वाधार विकासमा कृषि तथा पर्यटकीय सडक निर्माणका लागि प्रदेश तथा संघीय सरकार सँग अनुरोध गरिनेछ।

१४८. रत्न राजमार्ग दक्षिणतर्फ क्षेत्रहरुको बाटोको क्षेत्राधिकार तोकि सडक स्तरोन्नती, कालोपत्रे गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ।

सरसफाई तथा स्वच्छता तर्फ

१४९. कोरोना भाइरसको संक्रमण जोखिम रोक्न एवं थप विस्तार हुन नदिन सूरक्षित म र मेरो समुदाय विशेष अभियान सहित विभिन्न सरसफाई तथा स्वच्छताका लागि मानिस वढी आउने सार्वजनिक स्थलहरुमा सावुन पानीले हात धुने कार्यक्रम संचालन गर्न विभिन्न दातृ सस्थासंग सहकार्य गरि स्थानिय गैरसरकारी संस्थाहरुलाई परिचालन तथा टोल विकास संस्थाहरुलाई परिचालन गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ।

१५०. फोहरलाई स्रोतमा नै छुट्याइ व्यवस्थापन गर्न शुन्य फोहर कार्यक्रम संचालन गर्ने टोल विकास संस्थाहरुलाई प्रोत्साहन गरिनेछ।

१५१. भान्साको फोहर घरमै व्यवस्थापन गर्न वजार क्षेत्रमा लक्षित गरी कौशि खेती कार्यक्रम प्रतिस्पर्धात्मक रुपमा संचालन गर्न क्षमता विकास तथा उपकरण सहयोग गरिनेछ।

१५२. उपत्यका भित्रका वडाहरुमा एकरुपता कायम गरी फोहरमैला व्यवस्थापन गर्न फोहोरमैला व्यवस्थापन गर्न नीजि क्षेत्रसग सहकार्य गर्दै सार्वजनिक नीजि साभेदारीको अवधारणा अघि बढाइने छ। १५३. उपत्यका भित्रका वडाहरुमा सशुल्क सरसफाईको नीति लिइ प्रत्येक टोलमा हप्तामा कम्तीमा १ पटक अनिवार्य फोहर संकलन साधन पुग्ने प्रवन्ध गरिनेछ। कानून बनाइ जथाभावि फोहर गर्नेलाई दण्ड जरिवाना र सेवा सुविधा रोक्का गरीनेछ, भने फोहर मैला व्यवस्थापनमा उल्लेख्य योगदान दिनेलाई सम्मान गरिनेछ।

१५४. फोहर व्यवस्थापनमा सलग्न यूवा तथा पिछडीएका वर्गहरुलाई फोहरमैला व्यवस्थापनका श्रृजनशिल क्षेत्रमा काम गर्न प्रेरित गर्दै फोहरमैला व्यवस्थापनलाई आय आर्जनसंग जोड्न नीजि क्षेत्र, साभेदार संस्था लगायत, गैर सरकारी संस्थाहरुसग सहकार्य गरिनेछ।

१५५. नगर भित्र नागरिकले फोहरका रुपमा फालेका सामाग्रीहरुको पुनः प्रयोग गर्दै पार्क बनाउन नीजि क्षेत्र तथा दातृ निकायहरुसग सहकार्य गरिनेछ।

१५६. नगरपालिका र साभेदार संस्था लगायतका सहयोगमा निर्माण भएका स्मार्ट सार्वजनिक शौचालयहरुलाई सार्वजनिक नीजि साभेदारी अवधारणामा व्यवस्थित ढंगवाट संचालन गर्दै उपत्यका भित्रका अन्य महत्वर्ण स्थानहरुमा थप सार्वजनिक शौचालय निर्माणमा प्रदेश सरकार तथा अन्य दातृ निकायहरुसग पहल गरिने छ।

१५७. साभेदार संस्थासगको सहकार्यमा निर्माण भएको दिशा जन्य लेदो व्यवस्थापन प्लान्टलाई संचालन निर्दिशका बनाई संचालन गर्ने, दिशा जन्य लेदो व्यवस्थापनमा नीजिक्षेत्रसंग सहकार्य गरि प्रभावकारी सेवा प्रदान गरिनेछ। त्यस क्षेत्रमा काम गर्ने जनशक्तिको सुरक्षा मापन अनिवार्य गराइनेछ। दिशा जन्य लेदो तथा फोहर व्यवस्थापनमा बैज्ञानिक सेवा शुल्क निर्धारण गरिने छ।

१५८. स्वास्थ्य संस्थाजन्य फोहोरलाई व्यवस्थित गर्नका लागि गैर सरकारी संघ संस्था र निजी क्षेत्रसंग सहकार्य गरी अगाडी बढाइनेछ।

१५९. सफा र स्वच्छ तथा वातावरण मैत्री नगर निर्माणका लागि योजना बनाई अगाडी बढ्न गैर सरकारी संघ संस्था तथा दातृ निकायहरु साग सहकार्य गरिनेछ।

१६०. नगरपालिकाको ल्याण्डफिल साइट गुरुयोजना बमोजिम निर्माणका लागि संघीय सरकार, प्रदेश सरकार र दातृ निकायहरुसंग सहकार्य गरिनेछ।

१६१. नगरभित्रका सार्वजनिक खोलाहरु सरसफाई तथा खोलाको दुबै किनारमा हरियाली प्रवर्धन गर्ने कार्य अभियानकै रुपमा अधि लगिने छ ।

१६२. वातावरण मैत्री शवदाह व्यवस्थानका लागि आवश्यक जनशक्ति तयारी तथा परिचालनको नीति लिइनेछ ।

१६३. नगर क्षेत्रका सार्वजनिक स्थलहरु जस्तै खुल्ला चौर, खोला सडक र नालाको अवरोध हटाउने जस्ता कार्यहरुलाई विशेष सरसफाई कार्यक्रम संचालन गर्ने ।

विपद व्यवस्थापन

१६४. प्रत्येक वडा र नगरमा रहेको विपद व्यवस्थापन कोषलाई वृद्धि गर्दै सोको परिचालन कोष परिचालन विपद कोष परिचालन कार्यविधि बमोजिम गरी नगर भित्र हुने विपदका लागि तत्काल राहतको प्रवन्ध गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ ।

१६५. नगरपालिकाको विपद पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनामा कोभिड लगायतका महामारी विशेषलाई समेत समेटी अद्यावधिक गरिनेछ, विपदको समयमा प्रतिकार्य गर्न प्रतिकार्य टोलि गठन गरी क्षमता विकास गर्न गैर सरकारी संघ सस्था र दातृ निकायहरु संग सहकार्य गरिनेछ ।

१६६. संभावित विपदसंग सामना गर्न आवश्यक औजार सहितको संयन्त्र निर्माण गर्नका साथै विभिन्न स्थानमा विपदको पूर्वसूचना प्रणाली स्थापनाका लागि प्रदेश सरकार लगायत सरोकारवाला संघ, सस्थासंग समन्वय गरिनेछ ।

१६७. साभेदार निकाय लगायत सहयोगी संघ संस्थासंगको सहकार्यमा आपतकालिन केन्द्र गरि संचालनमा ल्याइनुका साथै राहत सामग्री भण्डारण केन्द्र स्थापना गर्न प्रदेश सरकारलगायत सहयोगी निकायहरुसाग पहल गरिनेछ ।

१६८. नगरपालिकाको अग्नि नियन्त्रक टोलीको क्षमता विकास गर्दै थप अग्नी नियन्त्रण उपकरणका लागि संघ, प्रदेश सरकार र अन्य साभेदार संस्थाहरूसंग सहकार्य गरिनेछ । जलवायु अनुकुलनका कार्यक्रम सहित नगरको हरियाली प्रवर्द्धन र फोहरमैला व्यवस्थापनका लागि नगर महत्वको योजनाका रुपमा राखि प्रदेश सरकार र केन्द्रिय सरकारसंग सहकार्य गरिनेछ । नगरपालिकाको सम्भावित डुवान क्षेत्रमा उद्धार तथा राहत सामग्री (लाईफ ज्याकेट, रबर बोट, आदि)को व्यवस्था गरिने छ ।

१६९. विपदका लागि उत्थानशील नगर निर्माणका लागि आवश्यक नीति तथा योजना निर्माण र विद्यालय, टोल, वडा तथा नगरतहका विपदसंग सम्बन्धित सरचनाहरुको कृयाशिलता वढाइ यसमा सलग्न पदाधिकारी तथा स्वयंसेवकहरुको क्षमता विकासका काम गर्न तयार नेपाल परियोजना लगायत अन्य साभेदार संस्थाहरु साग सहकार्य गरिनेछ ।

वातावरण संरक्षण, शहरी सौन्दर्यता

१७०. नगर भित्रका १० लाख भन्दा ठूला पूर्वाधार विकासका आयोजनामा कम्तिमा ३ प्रतिशत रकम वातावरण संक्षणमा योगदान पुग्ने कार्य अनिवार्य गराउने गरी आयोजनाको डिजाइन स्टमेट गरि कार्यान्वयन गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ ।

१७१. काक्रेविहार क्षेत्रलाई पर्यटकीय क्षेत्रको रुपमा विकास गर्नका लागि काक्रेविहारलाई चिडिया खानाको रुपमा विकास गर्न र सो क्षेत्रमा रहने बन्धुजन्तु तथा चराचुरुङ्गीको बासस्थान र पानीको व्यवस्थापन गर्न संघीय सरकार र प्रदेश सरकारसंग सहकार्य गरिनेछ ।

१७२. वीरेन्द्रनगर भित्र रहेका वनलाई आयमूलक वन बनाउन वन उपभोक्ता समितिलाई आवश्यक सहयोग एवं सहजीकरण गरिनेछ साथै वीरेन्द्रनगरको उत्तरी जलाधार संरक्षणका लागि प्रदेश सरकार र संघीय सरकारसंग पहल गरिनेछ । वीरेन्द्रनगरलाई हरित नगर (Green City) का रुपमा विकास गर्न सडक छेउ वृक्षारोपण तथा एक घर दुई विरुवा कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिदै यसलाई अभियानकै रुपमा अधि लगिने छ ।

१७३. ग्रामिण वडाका सडकहरुमा फलफुल तथा बहुवर्षे डालेघांसवाट सडक सजावट गर्ने स्थानीय बासिलाई प्रेरित गरिनेछ ।

१७४. सडकमा छोडिएका पशु चौपाय नियन्त्रणका लागि पशु बोर्डस् कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिदै वृद्ध तथा अपांग पशुहरुलाई समेत नगर भित्रै आश्रय स्थल बनाइ संरक्षण गर्न प्रदेश सरकार तथा धार्मीक, सामाजिक तथा गैर सरकारी संघ संस्थाहरूसंग सहकार्य गरिनेछ ।

१७५. सौर्य ऊर्जा र बायो ग्यास विस्तारमा विशेष जोड दिइनेछ ।

१७६. नगरका महत्वपूर्ण सडकका रुखहरुलाई छटान तथा सजावटका कार्य गर्दै सडक सौन्दर्य प्रवर्द्धनका कार्य गरिनेछ ।

१७७. सडक बत्ति लगायत शहरी सौन्दर्य एवं ट्राफिक व्यवस्थापनमा ट्राफिक प्रहरी, टोल विकास संस्था र नीजि क्षेत्रसंग सहकार्य गरिनेछ ।

१७८. नगर क्षेत्रभित्र संचालित अटो तथा ई-रिक्सालाई सुरक्षित एवं सुव्यवस्थित रूपमा संचालन तथा व्यवस्थापन गर्न प्रभावकारी अनुगमन तथा नियमन गरिने छ ।

सार्वजनिक सेवा तथा क्षमता विकास तर्फ

१७९. कर्णाली प्रदेशको राजधानीको रूपमा रहेको यस नगरपालिकालाई उप महानगरपालिकाको रूपमा घोषणाका लागि यसै सभाबाट प्रदेश सरकार मार्फत नेपाल सरकार समक्ष अनुरोध गरिनेछ ।

१८०. नगरपालिकाको कार्यबोझको आधारमा संगठन विकास अध्ययन गरि आवश्यक दरबन्दी सिर्जना गर्ने, कर्मचारीको पदपूर्ति गर्ने र कर्मचारीलाई निश्चित सूचकका आधारमा कार्य विवरण सहितको कार्य सम्पादन सम्भौता गरि कार्यान्वयन पक्षको मूल्यांकनका आधारमा पुरस्कार र दण्ड नीति अवलम्बन गर्दै कार्य प्रति जवाफदेही बनाइनेछ ।

१८१. नगरपालिका अन्तर्गत वडा कार्यालय, शाखा/उपशाखाहरूको सेवा प्रवाहको अनुगमनका लागि सुशासन समितिलाई जिम्मेवार बनाईनेछ । साथै नागरिक वडापत्रको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न सेवा प्रदायका रूपमा रहेका सम्बन्धीत शाखा तथा वडा कार्यालयलाई सहजिकरण गर्दै न्युनतम लागतमा सेवा प्राप्त हुने सुनिश्चिता कायम गरिनेछ ।

१८२. एकद्वार सूचना व्यवस्थापन प्रणाली स्थापित गर्दै नगरको एकिकृत गतिविधि समेटिएका श्रव्य दृश्य सामाग्रीहरू विभिन्न छाप्रा तथा विद्युतीय संचार माध्यमबाट उत्पादन प्रकाशन तथा प्रसारण गरी सूचनाको हकको प्रचलनलाई थप व्यवस्थित गराईनेछ ।

१८३. सबै शाखा तथा वडा कार्यालयबाट विद्युतिय पत्राचारलाई लागु गर्दै क्रमश विद्युतिय सुशासनको अवधारणा अनुसार कार्य अधि बढाइनेछ । कार्यालयका नियमित बैठक गोष्ठी तालिममा विशेषज्ञ सेवाको प्रयोग गर्न तथा भौगोलिक दुरी कम गर्दै लागत कटौती गर्नका लागि अनलाईन प्रणालीको क्रमश प्रयोगलाई बढाईनेछ ।

१८४. कर्मचारीहरूलाई उच्च मनोबलका साथ कार्य गर्ने वातावरण सिर्जना गर्नका लागि तालिम गोष्ठी भ्रमणलाई उपलब्धीमुलक हुने गरी सेवा प्रवाहसाग आबद्ध गरिनेछ । साथै शाखागत, वडागत जिम्मेवारी बाडफाडलाई थप व्यवस्थित गरिनेछ ।

१८५. कर्मचारीको पेशागत आचरण लगायतका प्रावधानहरूलाई निरन्तरता दिादै सेवाग्राही मैत्री एवं मर्यादित सेवा प्रवाहको व्यवस्था मिलाइनेछ ।

१८६. नगरका कर्मचारी एवं पदाधिकारी, उपभोक्ता समिति र टोल विकास संस्थाहरूको पदाधिकारीहरूको क्षमता अभिवृद्धिका लागि विभिन्न कार्यक्रमहरूको तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गरिनेछ । १८७. नगरका विभिन्न बैठक तथा कार्यक्रमहरूमा अनावश्यक खर्च कटौतीको नीति अख्तियार गरि आर्थिक मितव्ययिता तथा खर्चमा एकरूपता ल्याईनेछ ।

१८८. वैशाख २५ गते नगरपालिकाको स्थापना दिवसका अवसरमा सप्ताहव्यापी रूपमा विभिन्न कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

१८९. बजार क्षेत्र लगायत नगरका प्रमुख स्थानहरूमा सिसिटिभी क्यामराको विस्तार गरिनेछ । नगरपालिकाको आफ्नै अफ्टिकल फाईबर मार्फत ईन्टरनेटको प्रयोगलाई क्रमश वृद्धि गरिनेछ ।

१९०. सबै वडामा छिटो छरितो शान्ति सूरक्षाको प्रत्याभूती नागरिकलाई गराउन सबै वडामा प्रहरीको नियमित उपस्थितिका लागि आवश्यक सहयोग एवं समन्वय गरिनेछ ।

१९१. नगरपालिकाको भवन निर्माण र आफ्नै भवन नभएका वडा कार्यालयका भवन निर्माण कार्यलाई प्राथमिकताका दिनेछ । प्रत्येक वडा कार्यालयहरूमा गुनासो सुनुवाई र सम्बोधनको संयन्त्र खडा गरिनेछ, सो का लागि नगर कार्यपालिकाको कार्यालयबाट टोल फ्री नम्बर स्थापना गरी गुनासो सुन्ने र सम्बोधन गर्ने कार्यको थालनी गरी क्रमशः नगरपालिका अन्तर्गतका सबै वडाहरूमा विस्तार गरिनेछ ।

१९२. संचारकर्मीहरूको उत्प्रेरणा वृद्धि गर्न नगरपालिकाले आन्तिक नगर क्षेत्रमा क्रियाशील संचारकर्मीहरू मध्ये महिला र पुरुष गरी उत्कृष्ट ४ जना पत्रकारलाई नगर विकास पत्रकारिता पदक तथा जनही रु २५ हजार नगद पुरस्कारबाट सम्मान गरिनेछ ।

१९३. नगरपालिकाबाट प्रकाशन हुने लोककल्याणकारी सूचनाहरू स्थानीय संचारमाध्यमबाट प्रकाशन तथा प्रसारण गर्ने नीति लिइनेछ ।

१९४. नगरका वडा कार्यालय, शाखा/उपशाखाहरूको सेवा प्रवाहको अनुगमनका लागि आवश्यक संयन्त्रको विकास गर्नुका साथै नागरिक वडापत्रको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न विभिन्न वस्तीहरूमा पुगी अनुशिक्षण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

१९५. नगरपालिकाका हरेक सूचनाहरूलाई विद्युतिय माध्यमबाट प्रकाशन प्रसारण गर्नुका साथै गुनासो सुनुवाईको व्यवस्था, अडियो नोटिस सेवा, तथा नगर गतिविधि समेटिएका विभिन्न कार्यक्रम, छापा तथा विद्युतिय संचार माध्यमबाट संचालन गरिनेछ।

१९६. स्वास्थ्य समस्या लगायतका कारण सेवा प्रवाह गर्न समस्या भोगिरहेका नगरपालिकाका कर्मचारीहरूलाई निश्चित मापदण्डका आधारमा ५ वर्षको सेवा अवधि थप गरि सेवाबाट निवृत्त हुन प्रोत्साहन गरिनेछ।

१९७. संघीय सरकार र कर्णाली प्रदेश सरकारले निजामती कर्मचारीलाई दिने विशेष प्याकेजका प्रोत्साहन सुविधामा नघट्ने गरी यस नगरका सबै कर्मचारीहरूलाई प्रोत्साहन सुविधा दिई कर्मचारीहरूलाई कार्यप्रति उत्प्रेरित गरिनेछ।

१९८. स्वास्थ्य तर्फ आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र र सामूदायिक स्वास्थ्य सेवा केन्द्रको दरवन्दी कायम गरि नगरपालिकाको संगठन व्यवस्थापनमा आवद्ध गराउने र निजामती राष्ट्रिय कितावखाना, स्वास्थ्य मन्त्रालयमा सूचिकृत गर्ने कार्यलाई अघि बढाईनेछ।

सामाजिक सुरक्षा तथा पञ्जीकरण तर्फ

१९९. सबै वडाहरूबाट व्यक्तिगत घटना दर्ता अनलाईन प्रणालीबाट गरिने छ। व्यक्तिगत घटना दर्ता समयमा नै गर्नका लागि प्रचार प्रसार तथा वडाहरूमा घटना दर्ता शिविर सञ्चालन गरिने छ।

२००. सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने लाभग्राहीहरूको तथ्याङ्क अध्यावधिक गरीने छ।

२०१. व्यक्तिगत घटना दर्ताका हस्तलिखित रजिष्टरहरू डिजिटाइजेसनलाई निरन्तरता दिदै स्थानीय पञ्जीकाधिकारी हरूलाई अभिमुखिकरण तालिम प्रदान गरी दक्षतामा सुधार गरिने छ।

न्यायिक क्षेत्र तर्फ

२०२. नगरवासीको न्यायमा सहज पहुँच स्थापित गरिने छ। यसका लागि आर्थिक रूपले विपन्न तथा असहाय व्यक्तिहरू, महिला, जेष्ठ नागरिक, अपांग लगायतलाई निःशुल्क कानूनी सहायताको व्यवस्था गरीने छ।

२०३. नगरपालिकाका सूचिकृत मेलमिलाप कर्ताहरूद्वारा वडा स्तरमा विवाद समाधानका लागि आवश्यक व्यवस्था गरिने छ।

२०४. हरेक वडामा रहेका गरिव तथा जेहन्दार छात्राहरू मध्ये कानून विषयमा उच्च शिक्षा अध्ययनका लागि छोरी छात्रवृद्धि कार्यक्रम सञ्चालन गर्नका लागि कोष स्थापना गर्दै मध्यपश्चिमाञ्चल विश्वविद्यालयसंग निरन्तर रूपमा सहकार्य गरिने छ।

२०५. आर्थिक रूपमा कमजोर पिडित पक्षलाई नगरपालिकाको तर्फबाट निशुल्क कानूनी सेवा प्रदान गरिने छ। न्यायिक समितिको क्षेत्राधिकार भित्र पर्ने मुद्दाहरूमा कानून व्यवसायीद्वारा मुद्दा दर्ता, बहस पैरवी लगायतको कानूनी उपचारको सुनिश्चितता गरिने छ।

२०६. विपन्न वस्ती तथा वडाहरूमा न्यायीक समितिको कार्य सम्पादन सम्बन्धमा अनुशिक्षण गरि विपन्न वर्गलाई निशुल्क कानूनी उपचार प्राप्त गर्नका लागि उत्प्रेरित गरिने छ। न्यायीक समितिको कार्यसम्पादनमा विद्युतिय प्रणालीको विकास गरी शीघ्र न्याय सम्पादन गरिने छ।

२०७. अन्तरपालिका तथा न्याय सम्पादनका सम्बद्ध निकायहरूसंग निरन्तर रूपमा अन्तरक्रिया तथा अनुभव आदान प्रदान गरि न्यायिक समितिको कार्यसम्पादनलाई क्रमशः परिस्कृत गरिनेछ।

भूमी तथा आवास व्यवस्थापन तर्फ:

२०८. भूमी सम्बन्धि समस्या समाधान आयोग मार्फत हाल यस नगरपालिकाको लगत संकलन कार्य सम्पन्न गरिएको छ। विवरणलाई कम्प्युटरमा प्रविष्ट गर्ने कार्य सम्पन्न गरी आ.व. ०७८।०७९ भित्र नै नेपाल सरकारको नीति बमोजिम जग्गाधनी लालपुर्जा वितरण गरिने छ।

२०९. जनता आवास कार्यक्रम फूसको छानो विस्थापनको कार्यक्रमाई संघीय सरकारको बजेटको अधिनमा रहि प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिनेछ। माथिका २०९ नीतिलाई सम्बोधन गर्न निम्नानुसार बजेटको व्यवस्थापन गरिएको थियो।

आ.व. २०७८/०७९ को लागि बजेट

नगरपालिकाले अबलम्बन गरेको क्षेत्रगत नीति तथा कार्यक्रमहरू प्राथमिकताका आधारमा कार्यान्वयन गर्नका लागि आ.व. २०७८/०७९ का लागि निम्नानुसार बजेट तर्जुमा गरिएको थियो।

१. आगामी आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा कूल जम्मा रु. १,५६,५२,६२,६३५।- (एक अर्ब छपन्न करोड बाउन्न लाख बैसठ्ठी हजार छ सय पैतिस रुपैयां) जम्मा आय अनुमान तर्फ रहेको छ।

जसमा आन्तरिक आय अनुमान २१७५४०००० (२१ करोड ७५ लाख ४० हजार) १४ प्रतिशत र संघीय तथा प्रदेश सरकारबाट रु. १३४७७२२६३५ (१ अरब ३४ करोड ७ लाख २२ हजार ६३५ (८६ प्रतिशत)

अनुमानि व्यय तर्फ

चालु खर्च रु. १,१३,१९,२६,०००।- (एक अर्ब तेह्र करोड उन्नाईस लाख छब्बीस हजार रुपैया) ७२.३२ प्रतिशत र पूँजीगत तर्फ रु. ४३,३३,३६,०००।- (त्रिचालिस करोड तेत्तीस लाख छत्तीस हजार रुपैयां) विनियोजन गरीएको छ २७.६८ प्रतिशत। व्ययतर्फको विस्तृत विवरण अनुसूची २ मा संलग्न गरिएको छ।

बास्तविक आय तर्फ आन्तरिक

रु. २२२६५८२३०.८३ (२२ करोड २६ लाख ५८ हजार २३० पैसा ८३ लगभग ३ प्रतिशत अनुमान भन्दा बढी

बास्तविक आय तर्फ संघ र प्रदेश

४.ख) प्राथमिकताका आधारहरू तथा बजेट निर्धारणका विधिहरू

आधार :

नगरपालिकाले माथिका योजनाहरू सम्पन्न गर्नको लागि तलका आधारहरू अबलम्बन गरेको छ।

- सन्तुलित विकासलाई मध्य नजर गरी सबै वडाबाट वितरण सकभर समानुपातिक रूपमा छनौट गर्ने।
- सर्व साधारणलाई प्रत्यक्ष फाईदा हुने र आय आर्जन हुने क्षेत्रलाई प्राथमिकता दिने।
- लक्षित वर्गलाई केन्द्रित हुनेगरी आयमुलक र सीप मुलक कार्यक्रममा जोड दिने।
- वृद्धि जनसहभागिता हुने र श्रममुलक योजनालाई प्राथमिकता दिने।
- मानव संसाधन विकासलाई उच्च प्राथमिकता दिने।
- राजनितिक दल नागरीक समाज विषय विज्ञबाट प्राप्त सुझाव र सल्लाहहरूलाई पृष्ठपोषणको रूपमा लिने।
- योजना कार्यन्वयन गर्दा प्राथमिकतामा परेका योजनाहरूलाई विशेष प्राथमिकता दिने।
- शुद्ध खानेपानी स्वास्थ्य सेवा क्षेत्रमा स्तरीय सेवा पुर्‍याउन विशेष जोड दिने।
- कृषि उत्पादकत्व वढाउन विशेष पहल गर्ने।

विधिहरू :

१. प्रत्येक वडाका लागी निश्चित बजेट एकमुष्ट वडा विकास तथा सेवा प्रवाहका योजना तर्जुमा गरी वडालाई सिलिङ्ग प्रदान गरिएको छ।

२. वडा समिति लगायत विभिन्न सरोकारवाला व्यक्ति तथा निकायहरूसँग नगरपालिकाले अबलम्बन गरेका नीति तथा कार्यक्रमहरूको बारेमा सुझाव लिएको छ।

३. बस्ती स्तरबाट संकलित योजना तथा कार्यक्रमहरूका आधारमा वडालाई तोकिएको बजेट सिलिडको परिधि र आगामी आ.व.२०७८/०७९ का लागि प्रस्तावित नीति भित्र रही वडा समितिले क्षेत्रगत योजना तथा कार्यक्रमको विवरण प्राप्त गरि समावेश गरिएको छ ।

४.ग). संस्थागत क्षमता तथा सेवाप्रवाहमा सुधार :

नगरपालिकाको संगठन संरचना पुनरावलोकन गरी स्पष्ट रूपमा शाखागत तथा पदीय कार्य विवरण परिमार्जन गरी जवाफदेही कार्यसम्पादन संस्कारलाई संस्थागत गर्दै लगिने छ । कर्मचारीहरूको कार्य दक्षता वृद्धिका लागि तालीमको आवश्यकता पहिचान गरी क्षमता अभिवृद्धिका कार्यक्रमहरूका साथै, क्षमता अभिवृद्धिका लागि प्रशिक्षण र अध्ययन भ्रमणका कार्यक्रमहरू संचालन गरिने छन् । नगरपालिकाको कार्यालयबाट प्रवाह गरिने सेवालाई प्रभावकारी बनाउन समय समयमा सार्वजनिक उत्तरदायित्व वहन गर्ने संयन्त्रहरू जस्तै सार्वजनिक सुनुवाइ, सुभावा पेटिका , नागरिक वडा-पत्र को व्यवस्थालाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरिने छ । आन्तरिक लेखापरीक्षण कार्यविधि, अनुगमन कार्यविधि, आन्तरिक आय बाँडफाँड कार्यविधि तथा कर्मचारी आर्थिक प्रशासन विनियमावलीमा तर्जुमा तथा सुधार गर्दै लगिने छ ।

नगरपालिकाको नीति कार्यान्वयनको अबस्था

क्र.स.	नीति	कार्यान्वयनको अवस्था		सुभावा
		भएको छ	भएको छैन	
१.	राजस्व तथा वित्त व्यवस्थापन नीति : आर्थिक वर्ष ०७७/०७८ का लागि स्वीकृत कर दस्तुरलाई वृद्धि नगरी सोहि दरलाई नै निरन्तरता दिदै करदाता र करको दायरा विस्तारको नीति तथा विश्वव्यापी रूपमा फैलिएको कोरोना भाइरस (ऋयखष्म जड) को कारण अर्थतन्त्रमा परेको व्यापक असरलाई मध्येनजर गर्दै करका दरहरूमा आवश्यकता र औचित्यताको आधारमा छुट एवं सहूलियत दिने नीति लिईनेछ ।	छ		
२.	प्रत्येक वडालाई तोकिएको न्यूनतम बजेट सिलिड एक करोड उपलब्ध गराईनेछ । नगरको राजस्वमा योगदान, वडाको क्षेत्रफल, जनसंख्या लाई आधारमानि थप शुत्रात्मक बजेट गराउने नीति लिईने छ । यसरी थप सिलिडबाट उपलब्ध गराईएको बजेटबाट तेस्रो प्राथमिकता (एघ) योजनाका रूपमा राखी कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ ।	छ		
३.	नेपालको संविधान अन्तर्गत स्थानीय तहको अधिकार सुचि भित्र पर्ने सम्पत्ति कर, भूमीकर, घरजग्गा वहालकर, व्यापार व्यवसाय कर, जडिबुटी, कवाडि तथा जीवजन्तु कर, सवारी साधन कर, विज्ञापन कर, मनोरन्जन कर, वहाल विटौरी शुल्क, पार्किङ शुल्क, विभिन्न सेवा शुल्क दस्तुर क्षेत्रलाई फराकिलो पादै कर एवम् शुल्क तिरेको अनुभूति हुने गरि कर संकलन कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ ।	छ		
४.	नगरपालिका क्षेत्रभित्रका घरहरूको न्यूनतम कोठा तथा घर भाडा दर तोकै घरवहाल कर कार्यविधि अनुसार असुल उपर गरिनेछ ।		छैन	

५.	घरवहालकर, व्यवसायकर आदी को असुली दरमा प्रभावकारीता ल्याउन राजश्व संकलन सुधार कार्ययोजना अनुरुपका कार्यहरु गरिनेछ।	छ		
६.	कर असुली कार्यलाई प्रविधीमैत्री बनाउदै नगर तथा वडामा कार्यरत कर्मचारीहरुलाई विभिन्न क्षमता विकास तथा प्रविधीमैत्री तालिमहरु संचालन गरिनेछ।		छैन	
७.	नगरपालिकाबाट संचालन हुने पूँजीगत तर्फका योजनाहरुबाट गत विगत वर्षहरुमा एकमुष्ट ५ प्रतिशत कन्टिजेन्सी काटने गरिएकोमा आगामी आर्थिक वर्षदेखि कट्टि गरीएको कन्टिजेन्सी रकम वडामा फिर्ता नहुने गरी जम्मा ४ प्रतिशत कट्टि गर्ने व्यवस्था गरी सो मध्ये २ प्रतिशत मर्मत सम्भार कोष स्थापना गर्न र २ प्रतिशत कन्टिजेन्सी कार्यालय व्यवस्थापन तर्फ खर्च गर्ने नीति लिइएको छ साथै पूर्वाधार बाहेकका पूँजीगत तर्फ लक्षित वर्ग तथा सामाजिक क्षेत्रका कार्यक्रमहरुमा २ प्रतिशत मात्र कन्टिजेन्सी कट्टि गर्ने नीति लिइएको छ।	छ		
८.	नगरपालिकालाई तिर्नुपर्ने कर दस्तुर तिरेको व्यवसायीहरुबाट मात्र वस्तु तथा सेवाहरु खरिद गर्न नगरपालिका अन्तर्गतका कार्यालय र अन्य सार्वजनिक निकायलाई समेत अनुरोध गर्ने नीति लिईनेछ।	छ		
९.	अपाडमैत्री व्यक्तिगत भवन निर्माणको नक्शापास दस्तुरमा २५ प्रतिशत त्यस्तै घरको पानी आङ्गनै घर परिसर व्यवस्थापन गर्ने घरधनिलाई समेत १० प्रतिशत नक्शापासमा छुट दिइनेछ।	छ		
१०.	जेष्ठनागरिक/अपाड/गरिब/असहाय/विपन्न/आर्थिक अवस्था कमजोर भएको, उपचार सहूलियत, गरिब तथा जेहेनदार छात्रवृत्ति जस्ताको सिफारिस निःशुल्क गरिनेछ	छ		
११.	अपाड, महिला, दलित, जनजाती लगायत विपन्न वर्गले स्थानिय स्रोत साधनको प्रयोग गरी उद्योग संचालन गर्दा २५ प्रतिशत छुट दिईनेछ।	छ		
१२.	नगरपालिकाले आङ्गनै अक्सिजन प्लान्ट स्थापना गरी आवश्यकता अनुसार प्रयोग र अन्य सामुदायिक अस्पताललाई सहूलियत दरमा उपलब्ध गराइनेछ।	छ		
१३.	सरकारको नाममा बाटो लगतकट्टा गर्ने (कित्ताकाट तथा खरिदविक्री बाहेक बाटो लगतकट्टाको लागि मात्र) सिफारिस निःशुल्क गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ।	छ		
१४.	नगरको दिगो र ब्यवस्थित विकासका लागि नगरको आवधिक योजना, योजना बैक तथा मध्यावधि खर्च संरचना (MTEF) बनाउने कार्यमा सहजीकरणका लागि प्रदेश सुशासन केन्द्र लगायत सहयोगी निकायहरु संग समन्वय गरि आगामी आ व देखि यिनै दस्तावेजका आधारमा बजेट		छैन	

	योजना तर्जुमाका कामहरु गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ ।			
१५.	कृषि विकास खाद्यान्न आयात न्युनिकरण गरी नगरलाई आधारभुत खाद्यान्नमा आत्मनिर्भर बनाईनेछ, जसका लागि खाद्यान्न बाली (धान, गहुँ, मकै) प्रबन्ध कार्यक्रम संचालन गरिने छ साथै अन्य कृषिजन्य उत्पादन बढाउनका लागि कृषि क्षेत्रको आधुनिकिकरण र व्यवसायीकरणका लागि आवश्यक पर्ने न्यूनतम कृषि सामग्रीहरु (मल, बीउ, साना सिंचाई, विद्युतीय उपकरण, मेशिनरी औजार तथा यान्त्रिकीकरण र बजार पूर्वाधार निर्माणमा कम्तिमा ५० प्रतिशत अनुदानको व्यवस्थापन गरिनेछ ।	छ		
१६.	नगरभित्र भित्र उत्पादन हुने फलफूल (कागती, आँप, केरा, लिची, किवी) खाद्यन्न (मकै, गहुँ, धान, कोदो) दलहन (सिमि, भटमास,केराउ , मास मसुरो मसलाबाली (अदुवा, बेसार, लसुन, प्याज) मीरी, च्याउ, बेमौसमी तरकारी तथा तरकारी बिउ खाद्यान्न बिउ आदि लाई प्राथमिकता बाली वस्तुहरुलाई पकेट क्षेत्रको रुपमा प्रवर्द्धन गरिनेछ, र पकेट निर्माण कार्यक्रमका लागि नगरस्तर बाट अनुदानको व्यवस्थापन गरिनेछ ।	छ		
१७.	प्राङ्गरीक खेती प्रोत्साहन तथा जमिनको उत्पादकत्व बढाउनका लागि जैविक मल अनुदानमा उपलब्ध गराउनुका साथै स्थानिय स्तरमा भर्मि कम्पोष्ट, कम्पोष्ट मल र जैविक विषादि निर्माण कार्यलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।	छ		
१८.	नगर भित्रै गुणस्तरीय खाद्यान्न बीउ उत्पादनका लागि एक वडा एक सामुदायिक बीउ बैंक स्थापना गर्ने उद्देश्यका साथ ईच्छुक फर्म, कृषक समुह तथा सहकारी लाई बीउ विजन उत्पादनका लागि आवश्यक सामाग्रिमा अनुदानको व्यवस्थापन गरिनेछ ।		छैन	सामुदायिक बीउ बैंक स्थापना गर्ने मात्र नभएको
१९.	नगरपालिकाको समन्वयमा वडा तहमा कार्यक्रम संचालनका लागि एकद्वार प्रणालीको अवलम्बन गरिनेछ, र वडा तहमा सामुदायिक कृषि प्रसार सेवा केन्द्र स्थापना गरी कृषि प्राविधिक जनशक्तिको व्यवस्थापन गरिनेछ ।		छैन	नीति अनुसार कार्यक्रम बनाउनु पर्ने
२०.	वडा न ६, लगायत अन्य शहरी क्षेत्रमा जमिन खण्डिकरण भईसकेको अवस्थालाई मध्यनजर गर्दै पोषण सुरक्षाको लागि कौशी खेती प्रवर्द्धन गरिनेछ ।	छ		
२१.	एक सहकारी एक उत्पादन “वा एक गाउ” एक उत्पादन” नीति अवलम्बन गर्दै प्रत्येक वडामा कम्तिमा एक एक वटा सहकारी संस्था वा टोल समुहलाई कृषिमा आधारित व्यवसाय सञ्चालनमा सहजीकरण गरि नमूना सहकारी वा टोल समुहको रुपमा विकास गरिनेछ ।	छ		
२२.	कृषि भूमिको खण्डीकरण रोक्न तथा खेतीयोग्य जग्गा बाँधो		छैन	

	रहन नदिन “जमिन बाँभो नराखौं, सक्नेलाई खेती गर्न दिऊँ” अभियानलाई आत्मसात गर्दै गह्रा सुधार तथा चक्लाबन्दी गरी लीज/जग्गा करार मार्फत व्यक्तिगत/सामुहिक/सहकारी खेती तथा खेर गएका ऐलानी, हैसियत बिग्रीएको जग्गा, नाङ्गे डा“डा/पाखो, खेती नगरिएका बा“भो वा बगर जग्गामा खेती कार्यको लागि नीतिगत र आर्थिक संरक्षण सहितको विशेष प्रोत्साहन तथा अनुदान प्रदान गरिनेछ ।			
२३.	कृषि, भेटेरिनरी तथा प्राकृतिक श्रोत व्यवस्थापन अध्ययन गरेका प्राविधिक, बेरोजगार युवा तथा कोभिड १९ बाट रोजगार गुमाएका श्रमशक्तिलाई लक्षित गरी नमूना कृषि फार्म स्थापना गरि स्वरोजगार बनाउन “कृषिमा व्यावसायिकता, युवामा उद्यमशीलता” कार्यक्रम संचालन गरिनेछ, यस कार्यक्रमबाट आगामी आर्थिक वर्ष कम्तिमा ५० जना युवा तथा व्यावसायिक कृषकहरूलाई समेटिनेछ ।			आंसिक
२४.	नगरपालिका भित्र कृषि तथ्याङ्क व्यवस्थित तथा कृषक सुचिकरण गरी विषेश अनुदानको व्यवस्थापन गरिनेछ ।			आंसिक
२५.	कुनै पनि बाली जन्य पकेट विकास तथा अन्य कृषिका भौतिक संरचना निर्माणका लागि संघीय तथा प्रादेशिक बजेटसंग पालिकाले साभेदारीमा कार्यक्रम संचालन गर्ने नीति लिइएको छ ।	छ		
२६.	पशुपन्छी विकास तर्फ नगरपालिकाको आर्थिक विकासको सम्भावनाको रुपमा रहेको पशुपन्छीपालनलाई विशेष जोड दिदै पशु र पशुजन्य पदार्थहरूमा आत्मनिर्भर हुनको लागि पशुपन्छी संख्याको आधारमा आवश्यक वडाहरूमा पशु सेवा प्राविधिकहरू राखी कृषकहरूलाई घरदैलो सेवाको पहु“चलाई विस्तार गर्ने नीति लिइनेछ ।		छैन	
२७.	कृषकहरूको मागको आधारमा विभिन्न किसिमका हिउ“दे, बर्षे, बहुबर्षे र डाँले घा“सको खेती गर्न कृषकलाई प्रोत्साहन गर्दै कृषकहरूको लागत साभेदारीमा बीउ बितरण गरी पशुहरूको पोषणमा सुधार गरी उत्पादन र उत्पादकत्वमा बृद्धि गर्ने नीति लिइनेछ ।	छ		
२८.	पशुपन्छीको स्वास्थ्यका लागि विभिन्न किसिमका औषधी उपचार सेवा, पशु स्वास्थ्य शिविर र महामारीजन्य रोग नियन्त्रणका लागि पशुपन्छी खोप सेवा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने नीति लिइनेछ ।	छ		
२९.	सामुदायिक तथा घरपालुवा कुकुरहरूका लागि बन्ध्याकरण कार्यक्रम समेत अभियानका रुपमा सञ्चालन गर्ने नीति लिइनेछ ।			संशोधन भएको
३०.	कृषकहरूको लगानी सुरक्षित र क्षति न्यूनिकरण गर्न	छ		

	पशुपन्छीहरुको बीमा कार्यक्रमलाई विशेष प्राथमिकतामा राखी कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।			
३१.	गाई, भैँसी र बाखाको प्राकृतिक तथा कृत्रिम गर्भाधान कार्यक्रमलाई प्राथमिकतामा राखी उन्नत जातका पशुपालनमा विशेष जोड दिने नीति लिइनेछ ।	छ		
३२.	गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाहरुको पोषणमा सुधार गर्न नगरका सम्पूर्ण वडाहरुमा कार्यक्रम सञ्चालन गरी पशुजन्य पदार्थ उपभोग गरी पोषणमा सुधार गर्ने नीति लिइनेछ ।			बजेट विनियोजन नभएका
३३.	नगर क्षेत्र भित्र रहेका मासु पसल, डेरी पसलहरुलाई दायरामा ल्याई स्वस्थ र स्वच्छ मासु र दूध उपभोक्ता माझ पुऱ्याउन र दैनिक मूल्यसूचीको जानकारी हुने सुनिश्चितताका साथ कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने नीति अगाडि बढाइनेछ ।	छ		
३४.	पशुपन्छीसँग सम्बन्धित (महामारीजन्य रोग,पशु/पशुपन्छीजन्य पदार्थ उपभोग/उत्पादन/बजारिकरण आदि) सम्पूर्ण गतिविधिको बारेमा जनचेतनामूलक कार्यक्रम विभिन्न सञ्चार माध्यमबाट सम्बन्धित सरोकारवालाहरुलाई सन्देश प्रवाह गर्ने नीति लिइनेछ ।	छ		
३५.	पशुपन्छीपालन गर्न इच्छुक साथै आर्थिक अवस्था कमजोर भएका दलित, एकल महिला, जनजाति र राज्यले तोकेका अन्य विपन्न वर्गहरुलाई आयआर्जन गरी आत्मनिर्भर हुन आवश्यक सहयोग गर्ने नीति अबलम्बन गरिनेछ । व्यवसायिक कृषकहरुको उत्पादन र उत्पादकत्व बृद्धि गर्न उत्पादनको आधारमा यान्त्रिकीकरणमा आवश्यक सहयोगको व्यवस्था गरिनेछ	छ		
३६.	पशु र पशुजन्य पदार्थहरुको आयातमा प्रतिस्थापन गरी निर्यातमा बृद्धि गर्न कृषकको आर्थिक अवस्थामा सुधार ल्याउन पहिचान सहित आवश्यकता पहिचान गरी पशुपन्छी तथा मत्स्यपालन कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ	छ		
३७.	कोभिड १९ को कारणले प्रभावित परिवार, बैदेशिक रोजगारबाट फर्केका युवा र आर्थिक अवस्था कमजोर भई जिविकोपार्जन गर्न असहज भएका परिवारहरुलाई जिविकोपार्जन सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने नीति लिइनेछ ।			बजेट विनियोजन नभएका
३८.	सहकारी तथा गरिवी न्यूनीकरण तर्फः सहकारीलाई संघीय सरकारको नीति अनुसार क्रमशः एकीकरण तथा मर्ज गर्दै लगिनेछ । विगतमा दर्ता भई निस्कृय भएका र नयां सहकारी संस्थाहरुलाई क्षमता विकासका कार्यक्रमहरुका लागि सहकारी शिक्षा नेतृत्व विकास एवम् सहकारी व्यवस्थापन लगायतका कार्यक्रमहरु सञ्चालनमा ल्याइनेछ । आवश्यकता अनुसार अनुगमनका	छ		

	आधारमा सहकारीहरूको दर्ता, अनुमति, खारेजी र विघटन गरिनेछ ।			
३९.	एक सहकारी एक उत्पादन को कार्यक्रम का लागि सहकारीलाई उत्प्रेरित गरिनेछ । जसका लागि उत्पादन परिमाणका आधारमा अनुगमन गरि अनुदानको व्यवस्था गरि उत्पादन प्रवर्द्धनमा जोड दिइनेछ । हाल सञ्चालनमा रहेका वा नयां गठन हुने विभिन्न सहकारीहरूलाई बहुउत्पादन, प्रशोधन, तथा वजारीकरण तर्फ उन्मुख गराउन ती संस्थाहरूलाई प्रेरित गरिनेछ । सहकारीको माध्यामबाट विपन्न वर्गका सदस्यहरूको संलग्नतामा सञ्चालन हुने व्यवसायिक आयोजनाहरूलाई वित्तिय सहयोग उपलब्ध गराईनेछ ।	छ		
४०.	सवै सहकारीलाई चुस्त दुरुस्त बनाउनका लागि कोपोमिस सङ्घटवेरमा आवद्ध गर्ने र सम्पति शुद्धिकरण सम्बन्धी ऐनमा व्यवस्था भए अनुसारका शुद्धीकरण मापदण्ड अवलम्बन गरिनेछ ।	छ		
४१.	गरिव घर परिवार पहिचान र परिचय पत्र वितरण कार्यका लागि परिवार सर्वेक्षणको कार्य यस वर्षमा सम्पन्न भएकोमा गरिव पहिचान भएका घरपरिवारहरूलाई परिचय पत्र वितरण गरि यसका आधारमा लक्षित वर्गका कार्यक्रमहरूलाई आवद्द गरिनेछ ।	छ		
४२.	वैदेशिक रोजगारीबाट फिर्ता भएका व्यक्तिहरूलाई सामाजिक पुनः एकिकरणमा जोड दिदै उनीहरूले प्राप्त गरेका ज्ञान, सीप र उद्यमशीलतालाई उपयोग गर्ने गरि कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । कोष स्थापना भएका सामुदायिक संस्थाहरू मार्फत परिचालन भएको अनुदान रकमको अवस्था अध्ययन गरि पुनः लगानीमा ध्यान दिइनेछ । सामुदायिक संस्थाहरूको चुस्त, दुरुस्त परिचालन गरिनेछ ।		छैन	
४३.	सार्वजनिक निजी साभेदारीको माध्यामबाट स्थानीय पुँजी परिचालनमा निजी क्षेत्रलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।	छ		
४४.	स्थानीय आयोजना बैकबाट सार्वजनिक निजी साभेदारीका आयोजना कार्यान्वयनमा प्रथमिकता दिइनेछ ।		छैन	
४५.	उद्योग व्यवसाय तर्फ नगर क्षेत्रभित्र सञ्चालनमा रहेका लघु घरेलु, साना उद्योग तथा व्यवसायहरूको लेखाडकन गरिनेछ ।		छैन	
४६.	विश्वव्यापी महामारिका रुपमा फैलिएको कोरोना भाईरसका कारण प्रभावित भएका उद्योग व्यवसायहरूलाई लक्षित गरी सहूलियत तथा प्रोत्साहन कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।		छैन	
४७.	नगरक्षेत्रभित्र दर्ता संचालनमा रहका लघु, घरेलु तथा साना उद्योगलाई अनुगमन तथा नियमन गरी आवश्यकता अनुसार राष्ट्रिय नीति अनुरूप स्तरोन्नती गरिनेछ ।	छ		
४८.	महिला, दलित तथा विपन्न वर्ग लगायतका समुदायहरूको	छ		

	व्यवसायीक उत्थानका लागि राष्ट्रिय नीति अनुरूप आवश्यक सीपमुलक तालिम प्रदान गरिनेछ ।			
४९.	यस नगर क्षेत्रभित्र सम्भाव्य उद्यमी पहिचान गरि व्यवसाय प्रति जागरुकता/उत्सुकता जगाउन उद्यमशीलता विकास तालिम संचालन गरिनेछ ।	छ		
५०.	पर्यटन प्रवर्द्धन नगरको पर्यटन प्रवर्द्धनका लागि पर्यटन होडिडबोर्ड र पर्यटन म्याप निर्माण गरि सो को प्रवर्द्धन एवं प्रचार प्रसारमा संचार माध्यम र नीजि क्षेत्र संग सहकार्य गर्ने नीति लिइनेछ ।	छ		
५१.	यस नगरपालिकाको क्षेत्र भित्रका धार्मिक तथा पर्यटकीय क्षेत्रहरुमा पर्यटन प्रवर्द्धनका लागि विभिन्न निकायहरूसंग सहकार्य र समन्वय गरिनेछ ।	छ		
५२.	वीरेन्द्रनगर क्षेत्रभित्र रहेका पर्यटकीय क्षेत्रहरु: बुलबुले उद्यान, कांक्रेविहार, शहिद पार्क, पाताल दरवार, भानु पार्क, सिद्धपाईला मन्दिर, रानीघाट,अंधेरी गुफा, जलेश्वर मन्दिर, जस्ता धार्मिक, पर्यटकीय र दर्शनिय स्थलहरुलाई नगरपालिका मातहतमा ल्याई नगरपालिका मार्फत नै सञ्चालन तथा सम्वर्धन गर्ने तर्फ आवश्यक पहल गरिनेछ ।		छैन	
५३.	सामाजिक सघ संस्था तथा समावेशीकरण तर्फ नगरपालिकाबाट सञ्चालन गरिने लक्षित वर्ग दलित, जनजाती, वादी, मुक्त हलिया तथा अन्य लोपोन्मुख समुदायहरुलाई जनचेतनामूलक उत्पादन र सामाजिक सशक्तिकरण कार्यक्रमका अतिरिक्त सीपविकास उद्बमशिलता र उत्पादनका क्षेत्रमा सहकारीका माध्यम समेतबाट आवद्ध गरिनेछ ।	छ		
५४.	नगरपालिकालाई कार्यक्षेत्र तोकेका गैर सरकारी सघ संस्थाहरुको विषयगत क्षेत्र वर्गिकरण गरि एकद्वार प्रणाली मार्फत सञ्चालनको व्यवस्था मिलाईनेछ । साथै गैर सरकारी सघ संस्थाहरुलाई योजना तर्जुमाको चरणमा समेत सहकारीका माध्यमाबाट आवद्ध गरिनेछ ।	छ		
५५.	टोल विकास संस्थाहरुलाई व्यवस्थित बनाउनका लागि टोल विकास सञ्चालन कार्यविधी बमोजिम विकास निर्माण र सामाजिक परिचालनको एउटा सशक्त आधारभूत निकायको रुपमा विकास गर्न क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु निरन्तर रुपमा सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।	छ		
५६.	हाल सञ्चालनमा रहेका स्थानीय विकास कोष र साभेदारी विकास कोषको रकमलाई एकिकृत गरि ऋण परिचालन गरिनेछ । अन्य व्यवसाय गर्न चाहानेहरुका लागि उक्त कोषमा दायरा फराकिलो बनाई उद्योग व्यापार र व्यवसाय सञ्चालनमा आकर्षित गरिनेछ ।		छैन	
५७.	सामाजिक कुरिति कुसंस्कार विरुद्ध अभियानात्मक र	छ		

	प्रचारात्मक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरि समतामूलक समाज निर्माण तर्फ उन्मुख गराइने छ ।			
५८.	जातीय छुवाछुत मुक्त नगर निर्माण गर्न विभिन्न अभियानहरू संचालन गरिनेछ । नगर क्षेत्रमा कुनै पनि परिवारले जातिय छुवाछुत र विभेद गरिएको पाईएमा पिडितलाई कानूनी उपचारमा जानलाई नगरपालिकाले थप सहयोग गर्नेछ ।	छ		
५९.	महिला बालबालिका, अपाङ तथा जेष्ठ नागरिक तर्फ: निर्माण भईसकेको महिला सीप विकास केन्द्रलाई आवश्यकताका आधारमा सीप विकासका गतिविधिहरू सञ्चालन गरिनेछ । महिलाहरूले सीपअनुसार उत्पादन गरेका वस्तुहरूको संकलन केन्द्रको रुपमा समेत विकास गरि घरमा नै बसि उत्पादन गर्नमा समेत उत्प्रेरित गरिनेछ ।	छ		
६०.	एक घर एक महिला स्वरोजगार वीरेन्द्रनगरको विकास र समृद्धिको मूल आधार नारा सहित महिला स्वरोजगार कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ ।	छ		
६१.	वीरेन्द्रनगर नगपालिकाका सम्पूर्ण महिलाहरूलाई निशुल्क सेनेटरी प्याड उपलब्ध गराउने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिदै महिला दिदिबहिनिहरूको स्वास्थ्यलाई प्रमुख प्राथमिकतामा राखिनेछ ।	छ		
६२.	आर्थिक रुपले विपन्न र सामाजिक रुपले पछाडि परेका महिलाहरूलाई विशेष प्राथमिकता दिदै आर्थिक सशक्तीकरण र सामाजिक रुपान्तरण गरिनेछ । महिला हिंसा र सदिधौ देखिको परनिर्भरतालाई अन्त्य गर्नका लागि विभिन्न सशक्तीकरण सचेतनामूलक र स्वरोजगारमूलक कार्यक्रमलाई उच्च महत्व दिइनेछ ।	छ		
६३.	बालमैत्री स्थानीय शासनका सूचक तयार गरि सूचकमूखी गतिविधिहरू सञ्चालन गरिनेछ । सो का लागि बाल संरक्षण समिति बाल क्लवहरूको क्षमता विकास गर्दै परिचालन गरिनेछ । नगरपालिकालाई सडक बालमुक्त नगर घोषणाका लागि विभिन्न संघसंस्थाहरूको समन्वयमा कार्यक्रमहरू सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।		छैन	
६४.	अपाङता भएका बालबालिकाहरूका लागि अत्यावश्यक सहायक सामाग्रिहरू उपलब्ध गराउने र अपाङ परिचय पत्र वितरण गर्दा क र ख वर्गको सम्बन्धित व्यक्तिको घरमा नै गई वितरण गर्ने नीति लिइनेछ ।	छ		
६५.	जेष्ठ नागरिकहरूका उत्थान र सम्मानका लागि विभिन्न स्थानहरूमा सञ्चालन हुदै आइरहेका दिवा सेवा केन्द्र, जेष्ठ नागरिक मिलन केन्द्रहरूको स्थापना र परिचालनमा निरन्तरतामा सहयोग गरिनेछ । जेष्ठ नागरिकहरूको ज्ञान, सीप, अनुभव र सिकाइलाई उपयोगमा समेत ल्याइनेछ ।	छ		
६६.	जेष्ठ नागरिकहरूलाई प्रत्येक वडामा सुगर तथा प्रेसरको		छैन	

	निशुल्क जाँचको व्यवस्था सहित निशुल्क स्वास्थ्य शिविरको व्यवस्था गरिनेछ ।			
६७.	शिक्षा, युवा तथा खेलकुद तर्फ प्रारम्भिक बाल विकास र शिक्षामा सबै बालबालिकाहरुको सर्वसुलभ समतामूलक पहुँच सुनिश्चित गरी प्रारम्भिक बाल विकास र शिक्षालाई बालबालिकाको सर्वांगीण विकासको आधारको रूपमा विकास गरिनेछ । प्रारम्भिक बालविकास शिक्षक र विद्यालय कर्मचारीलाई नेपाल सरकारले स्थानीय तहसंगको साभेदारीमा ८ हजार केन्द्र सरकारले र ७ हजार स्थानीय तहले व्यवस्थापन गर्नुपर्ने भनि लिएको नीति अनुरूप बालविकास शिक्षक र विद्यालय कर्मचारीहरुको लागि तलब रु.१५ हजार सुनिश्चित गर्ने गरि बजेट विनियोजन गरिएको छ ।	छ		
६८.	अनिवार्य तथा निःशुल्क आधारभूत शिक्षा र माध्यमिक शिक्षामा सबै बालबालिकाहरुको पहुँच सुनिश्चित गर्न प्रत्येक विद्यालयका अतिरिक्त घर-परिवारसम्म शिक्षण सिकाइको लागि न्यूनतम शैक्षिक भौतिक पूर्वाधार विकास गरिनेछ । बालविकास शिक्षा कक्षमा टेलि सिकाइ, अभिभावक शिक्षा, परिवार शिक्षा कक्षा १-३ मा स्वाध्ययन सामग्री, पत्राचार शिक्षा, टोल शिक्षा, कक्षा ४-८ रेडियो कक्षा शिक्षण अफलाईन शिक्षा, स्वाध्ययन सिकाइ सामग्री र कक्षा ९-१२ सम्ममा भर्च्यूअल कलास र टेलिभिजन कक्षा, जस्ता वैकल्पिक शिक्षण सिकाइ पद्धतिको कार्यान्वयन गरिनेछ । केही लक्षित क्षेत्रमा फ्रि वाइफाइ जडान, दृष्टि विहीन बालबालिकाको निरन्तर शिक्षाका लागि रेडियो र विद्यालय मार्फत विद्यार्थीका लागि शैक्षिक सामग्री वितरण गरिनेछ । लकडाउन अवधिको शैक्षिक क्षतिलाई पूरा गर्न मंसिरदेखि फाल्गुणसम्मको अवधिमा विद्यालयमा अनवरत रूपमा शिक्षण सिकाइ अभियान सञ्चालन गरिनेछ । संक्षिप्त पाठ्यक्रम तर पूर्ण सिकाइको कार्यान्वयन गरिनेछ । कक्षा ११ र १२ सञ्चालन भएका प्रत्येक विद्यालयमा बैकल्पिक शिक्षण सिकाइ र मूल्यांकन प्रणालीलाई संस्थागत गरिनेछ ।	छ		
६९.	शिक्षक सक्षमता प्रणालीको विकासमा स्वचालित प्रणालीको स्थापना गरी प्रभावकारी रूपमा शिक्षक विकास र व्यवस्थापन गर्न प्रत्येक शिक्षकहरुमा सूचना प्रविधि सम्बन्धी प्रायोगिक सीपको विकास सुनिश्चित गरिनेछ । प्रत्येक शिक्षकमा विषयगत शिक्षण सिकाइ सम्बन्धी ज्ञानको अलवा स्पोकन इंग्लिस र सूचना प्रविधिको ज्ञानलाई शिक्षक सक्षमताको पूर्वशर्तका रूपमा स्थापित गरिनेछ ।	छ		
७०.	न्यूनतम शैक्षिक भौतिक पूर्वाधार नभएका विद्यालयहरुलाई मर्जर (सामुदायिक-सामुदायिक, संस्थागत-संस्थागत र सामुदायिक-संस्थागत) मा जान प्रोत्साहित गरिनेछ ।	छ		

	विद्यालयहरुलाई राइटसाइजिड र डाउनसाइजिड गरी स्मार्ट स्कूलमा रुपान्तरण गरिनेछ । साथै, विद्यालयमा न्यूनतम सक्षमताको अवस्था (कक्षाकोठा), पिउने पानी, शौचालय, पुस्तकालय, प्रयोगशाला र सूचना प्रविधि सुनिश्चितता कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।			
७१.	संविधानमा उल्लेख शिक्षा सम्वन्धी हकको सुनिश्चितता, विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थी संख्या, कार्यरत शिक्षक संख्या, विद्यालयमा न्यूनतम सक्षमताको अवस्थाको सुनिश्चितता र गुणस्तरीय शिक्षा तथा समतामूलक शिक्षालाई शैक्षिक लगानीको आधारका रुपमा आत्मसात गरिनेछ । नगर क्षेत्रभित्रको शैक्षिक लगानीको आवश्यकता एकद्वार पद्धतिबाट व्यवस्थापन गर्न नगर शिक्षा कोषको स्थापना गरिनेछ । उक्त कोषको सञ्चालन स्वायत्त रुपमा गरिनेछ ।		छैन	
७२.	“छोरीलाई स्यानेटरी, आमालाई सीप र स्वरोजगारी” कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । साथै, नगरपालिका, वडा कार्यालय र विद्यालयसँगको सहकार्यमा विपन्न अभिभावकको लागि आयआर्जन कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।	छ		
७३.	विपन्न (बादी, दलित र अन्य) तथा असहाय (कोरोना तथा विभिन्न प्रकारका प्रकोप पिडित र अभिभावक विहिन लगायत) बालबालिकाको लागि “विद्यालय शिक्षा सुनिश्चितता छात्रवृत्ति कोष” स्थापना गरी विपन्न तथा असहाय बालबालिकाको लागि विद्यालय शिक्षाको सुनिश्चितता गरिनेछ । यस छात्रवृत्ति कोषलाई समृद्ध बनाउन दाताहरुसँग सार्वजनिक आब्हान गरिनेछ । साथै, असहाय र अभिभावक विहिन बालबालिकाहरुको अभिभावकत्व स्थानीय तहले लिनेछ र उक्त विद्यार्थीहरुको माध्यमिक तहसम्मको शिक्षा सुनिश्चित गरिनेछ ।		छैन	
७४.	संस्थागत विद्यालयहरुबाट लिने गरिएको कक्षा ८ को परीक्षा शुल्कमा पूर्ण रुपमा छुट गरिनेछ । नगरपालिकाको लगानीमा संस्थागत विद्यालयका शिक्षकको क्षमता विकास कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेका साथै, संस्थागत विद्यालयको पूर्वाधार निर्माणमा निःशुल्क परामर्श सेवा प्रदान गरिनेछ ।		छैन	
७५.	“म बनाउंछु मेरो विद्यालय” कार्यक्रम सञ्चालन गरि विद्यालयमा मेरो एक दिन कार्यक्रम मार्फत विद्यालयको समग्र विकास, शिक्षकको शिक्षण र विद्यार्थीको सिकाइ सुधार गरिनेछ । प्रत्येक महिनाको पहिलो हप्ता भित्र शिक्षकले उत्कृष्ट विद्यार्थी, विद्यालयले उत्कृष्ट शिक्षक र विव्यसले उत्कृष्ट अभिभावक पहिचान गरी प्रोत्साहित गरिनेछ । कार्य सम्पादन स्थिति सूचकको आधारमा प्रधानाध्यापकहरुका लागि मासिक रुपमा प्रोत्साहन रकम प्रदान गरिनेछ ।		छैन	

७६.	शिक्षा, प्रकृति र बातावरण बीचको अन्तरसम्बन्धलाई सबलीकरण गर्न एक विद्यार्थी, एक विरुवा, एक विद्यालय, एक बगैचा एक विद्यालय, एक उत्पादनको अवधारणा कार्यान्वयन गरिनेछ ।		छैन	
७७.	विद्यालयलाई सामाजिक विकृति (जातीय तथा शारीरिक छुवाछुत, घरेलु हिंसा, लैंगिक विभेद) विरुद्ध परिचालन गरिनेछ । विद्यालयमा स्वास्थ्य सचेतना कक्षा (स्वास्थ्यकर्मी मार्फत प्रत्येक शैक्षिक सत्रमा कम्तिमा ३ पटक) र कृषि तथा पशुपालन प्रवर्द्धन (जेटिए मार्फत प्रत्येक शैक्षिक सत्रमा २ पटक) कक्षा अतिथि शिक्षकको अवधारण अनुसार सञ्चालन गरिनेछ ।	छ		
७८.	“मेरो विद्यालय, मेरो जिम्मेवारी “कार्यक्रम सञ्चालन गरी विद्यार्थी मार्फत विद्यालय र कक्षाकोठाको सरसफाइ, अभिभावक र सरोकारवाला मार्फत विद्यालयको मर्मत संभार तथा पूर्वाधारमा सौजन्यता र शिक्षक कर्मचारी मार्फत पेसागत समर्पण, अन्वेषण र महत्वपूर्ण योगदान र निजी तथा सामाजिक क्षेत्रबाट सामाजिक उत्तरदायित्व अन्तरगत विद्यालय पूर्वाधार सहयोग कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।	छ		
७९.	ब्रिटिस काउन्सिल तथा अन्य अन्तराष्ट्रिय प्राज्ञिक संस्थाहरूसँगको सहकार्यमा ग्लोबल स्कूल प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । शिक्षक गुणस्तर प्रवर्द्धनका लागि स्कूल लिडर म्याराथन र शिक्षक शिक्षण म्याराथन कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । साथै नमूनाको रूपमा गुणस्तरीय शिक्षा परीक्षण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।		छैन	
८०.	स्थानीय पाठ्यक्रम (हामी र हाम्रो वीरेन्द्रनगर) का आधारमा पाठ्यपुस्तक विकास र छपाइ गरी सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयहरूमा निःशुल्क वितरण गरिनेछ । स्थानीय पाठ्यक्रमको प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयनबाट वीरेन्द्रनगरको स्थानीय पहिचान र संभावनाको प्रवर्द्धन गरिनेछ । स्थानीय पाठ्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि शिक्षक क्षमता विकास कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।	छ		
८१.	नगरपालिका क्षेत्रका १६ वटै वडाहरूमा लिडर स्कूल र फिडर स्कूलको सञ्जाल स्थापना गरी शैक्षिक विकास र प्रवर्द्धनमा एक अर्काको परिपूरक हुने गरी सहकार्य र साभेदारी गर्न सहजीकरण गरिनेछ ।	छ		
८२.	शैक्षिक प्रशासन तथा व्यवस्थापनलाई सक्षम, नतिजामूलक र प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गरिनेछ । प्रत्येक विद्यालयमा सक्षम नेतृत्वको विकास गरी परिचालन गरिनेछ । यसका लागि सक्षमताको आधारमा संभाव्य प्रधानाध्यापकको रोष्टर निर्माण गरिनेछ । प्रधानाध्यापक र शिक्षकहरूसँग कार्यसम्पादन करार गरी विद्यार्थीहरूको सिकाइ उपलब्धी अभिवृद्धिमा जवाफदेही बनाइनेछ । विद्यालयमा न्यूनतम्	छ		

	शैक्षिक उपलब्धी कायम गर्न नसक्ने प्रधानाध्यापकलाई नेतृत्वबाट विमुख गरिनेछ । साथै निवृत्तीभरणका लागि आवश्यक समयावधी पूरा गरी विद्यालयको नेतृत्वदायी भूमिकामा रहेका शिक्षकहरुलाई निवृत्तीभरणका लागि प्रोत्साहित गरिनेछ ।			
८३.	विद्यालयमा सम्मानजनक शिक्षण सिकाइको वातावरण निर्माण गरिनेछ । विद्यालयमा शारीरिक, मानसिक, सांकेतिक लगायत कुनै पनि प्रकारको हिंसालाई पूर्ण रुपमा बन्द गरिनेछ । विद्यार्थीको शिक्षण सिकाइमा प्रभावकारिता ल्याउन सिर्जनात्मक तथा रचनात्मक अभ्यास गर्ने विद्यालय, प्रधानाध्यापक र शिक्षकलाई प्रोत्साहित गर्ने नीति लिइनेछ । हरेक विद्यालयमा इको क्लब निर्माण गरी हरियाली वातावरण र बगैचा निर्माण गर्न प्रोत्साहित गरिनेछ ।	छ		
८४.	न्यूनतम शिक्षक दरबन्दी नभएका विद्यालयहरुमा शिक्षक अनुदान मार्फत अंग्रेजी, विज्ञान र गणितका विषयका शिक्षकहरुको व्यवस्थापन गर्न कर्णाली प्रदेश र शिक्षा क्याम्पस सुर्खेतसँगको सहकार्यमा स्वसेवक शिक्षक परिचालन कार्यक्रम ईन्टर्नसीप सञ्चालन गरिनेछ । शैक्षिक नतिजा अभिवृद्धि गर्न शिक्षक परिचालन र व्यवस्थापनलाई गतिशील बनाइनेछ । आवश्यकता र औचित्यको आधारमा अन्तर विद्यालय शिक्षक रोटेसन गर्ने नीति लिइनेछ ।		छैन	
८५.	सामुदायिक माध्यमिक विद्यालयमा कक्षा ९ देखि नै सञ्चालनमा रहेको विद्यार्थी वृत्ति छनोट कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ । प्राविधिक तथा व्यवसायिक शिक्षामा अध्ययन गर्न चाहने दलित तथा जनजाति समुदायका विद्यार्थीहरुलाई विशेष प्रोत्साहन प्रदान गरिनेछ । प्राविधिक तथा व्यवसायिक कक्षा सञ्चालन भएका विद्यालयहरुमा विपन्न जेहेन्दार विद्यार्थीहरुका लागि कमाउँदै-पढ्दै कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।	छ		
८६.	नगरपालिका क्षेत्रमा सञ्चालित शैक्षिक संस्थाहरुमा गुणस्तरीय शिक्षाको सुनिश्चितता गर्न प्रत्येक विद्यालयको प्रत्येक वर्ष प्राप्त नतिजा र उपलब्ध पूर्वाधारको आधारमा स्तरीकरण गरिनेछ र विद्यार्थीको उच्चतम सिकाइ उपलब्धी अभिवृद्धि गरिनेछ ।	छ		
८७.	अनलाईन पद्धति मार्फत शिक्षक पेशागत विकास, प्रधानाध्यापक बैठक, अभिभावक शिक्षा लगायतका माध्यमबाट विद्यार्थीको सिकाइ सफलताको र विद्यालयका शैक्षिक गतिविधिहरुको नियमित समिक्षा गरिनेछ ।	छ		
८८.	प्रत्येक समुदाय स्तरमा सिकाइ केन्द्रको संस्थागत विकास गरी जिवनपर्यन्त सिकाइको अवसर सुनिश्चित गरिनेछ । सामुदायिक सिकाइ केन्द्रको नेतृत्वमा टोल शिक्षा, परिवार शिक्षा र स्वाध्ययन सिकाइ सञ्चालन गरिनेछ ।	छ		

८९.	मेयर तथा उपमेयर कप मार्फत युवाहरुको खेलकुद प्रतियोगितामा सहभागिता गराइनेछ भने विद्यालय स्तरमा विभिन्न प्रकारका खेलकुद प्रतियोगिताहरु सञ्चालन गरी खेलकुदको प्रवर्द्धन गरिनेछ।	छ		
९०.	माध्यमिक विद्यालयहरुमा खेलकुद शिक्षकको व्यवस्थापन गरी विद्यालय स्तरदेखि खेलकुदलाई प्रवर्द्धन गरिनेछ। साथै विद्यालयमा नृत्य शिक्षकको व्यवस्थापन गरी नृत्य र संगीतको विकासमा विशेष जोड दिदै विद्यार्थीहरुको सर्वांगीण विकासमा जोड दिइने छ।	छ		
९१.	प्राविधिक जनशक्ति नभएका विद्यालयहरुमा वैकल्पिक शिक्षालाई सुनिश्चितता सहयोग पुर्याउन प्राविधिक जनशक्तिको व्यवस्थापन गरिने छ।	छ		
९२.	युवाहरुमा निहित प्रतिभा पहिचान र क्षमता विकासका गरी युवाहरुलाई नगर विकासको संवाहकको रूपमा परिचालन गरिनेछ।	छ		
९३.	युवाहरुको उच्चमशिलता र उत्पादन क्षेत्रमा प्रेरित गर्न राष्ट्रिय युवा परिषद, प्रदेश सरकार र संघीय सरकारको सहकार्यमा विभिन्न कार्यक्रमहरु संचालन गरिने छ।	छ		
९४.	नगरपालिकाले संचालन गर्ने पूर्वाधारका कामहरुको उपभोक्ता समिति गठन गर्दा युवाहरुलाई विशेष महत्व दिदै अनिवार्य सहभागिताको नीति लिईने छ। साथै प्रधानमन्त्री तथा मुख्यमन्त्री रोजगार कार्यक्रममा युवाहरुको अनिवार्य सहभागीतालाई सुनिश्चित गरिनेछ।	छ		
९५.	समाजमा हुने विभिन्न खाले दुर्व्यसन विरुद्धका अभियान तथा सामाजिक जागरणका अभियानहरुमा युवालाई विशेष प्राथमिकता दिईनेछ।	छ		
९६.	युवाहरुको पढ्ने लेख्ने बानीको विकासमा निखारता ल्याउन सामुदायिक पुस्तकालय स्थापनाका लागि प्रदेश सरकार, संघीय सरकार र विभिन्न साभेदार संस्थाहरुसंगको सहकार्य गरिने छ।	छ		
९७.	भाषा कला साहित्य तथा संस्कृती तर्फ नगर भित्र रहेका आदीवासी जनजातीहरुको भाषा सस्कृति जातजातिका संग्रहालयहरुको संरक्षणमा विभिन्न संघ संस्थाहरुसंग सहकार्य गरिनेछ।	छ		
९८.	नगर भित्र रहेका विभिन्न सार्वजनिक मठ मन्दिर गुम्वा चैत्य मस्जिद चर्चहरुको मर्मत सभार र संरक्षणमा सहयोग गरिनेछ।	छ		
९९.	कला साहित्य तथा संस्कृतिको प्रवर्द्धनमा विशेष योगदान पुग्ने राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय महत्वका गतिविधिहरुमा सहकार्य गर्दै स्थानीय स्तरका विभिन्न क्लब, प्रतिष्ठान, समूहहरुलाई प्रोत्साहन गरिने छ।	छ		

१००.	जनस्वास्थ्य तर्फ निरोगी नेपाल निर्माण संघीय सरकारको मुल अभियान रहेकोले, प्रकृति मैत्री स्वच्छ जीवन प्रणाली प्रवर्द्धन गरी, नगरवासीको रोग प्रतिरोधि क्षमता वृद्धि गर्न, प्रवधनात्मक, प्रतिकारात्मक तथा उपचारात्मक स्वास्थ्य सेवा संचालन गर्न आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र मार्फत गुणस्तरीय आधारभूत स्वास्थ्य सेवा समुदाय स्तर सम्म पुर्याउने नीति लिईने छ ।	छ		
१०१.	नगर गौरवको रूपमा नगरभित्र गुणस्तरीय चिकित्सकीय सेवा, आकस्मिक स्वास्थ्य सेवा, निदानात्मक सेवा प्रवाहका लागि कटकवा स्वास्थ्य संस्थाको भवनमा हालको कोभिड अस्पताललाई १५ शैयाको नगर अस्पतालको रूपमा आधारभूत तथा चिकित्सकीय सेवा सहित संचालन गरिने छ ।	छ		
१०२.	नगर भित्रको स्वास्थ्य स्थितिको यथार्थ सूचक पहिचान गरि आगामी दिनमा नगरको नीति तथा कार्यक्रम निर्माण गर्न, लक्षित वर्ग र समुदायमा स्वास्थ्य कार्यक्रम पुर्याउनको लागि नगर स्वास्थ्य प्रोफाइल तयार गरिने छ	छ		
१०३.	नसर्ने रोगको रोकथाम तथा न्यूनीकरण गर्न वडा स्तरका आधारभूत स्वास्थ्य संस्थाबाट ४० वर्ष माथिका नागरिकको अधिक तौल, कुपोषण, महिलाको पाठेघरको रोग, दमरोग, मृगौलारोग क्यान्सर रोग, मधुमेहरोग, सिकलसेल एनिमिया, उच्चरक्तचाप जस्ता रोगको नियमित जाँच गर्ने र बडी मास इन्डेक्स जाँच तथा परामर्शको व्यवस्था मिलाउने र समुदायमा स्वस्थ आहार विहार सम्बन्धी जनचेतनामुलक स्वास्थ्य कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।	छ		
१०४.	घरमा हुने प्रसुती सेवालार्ई निरुत्साहित गर्न भौतिक संरचना भएका र वर्थिड सेन्टरको मापदण्ड पुगेका आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्रमा दक्ष प्रसुतिकर्मी, आवश्यक सामग्रीको व्यवस्थापन, क्रमशः संस्था सूचिकृत गरि क्रमशः प्रसुति सेवा संचालन गरिनेछ ।	ढ		
१०५.	आमा सुरक्षा कार्यक्रमलाई सहयोग गर्न गर्भवती महिलालार्ई निःशुल्क भिडियो एक्सरे सेवा कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिने र थप अस्पतालहरुमा सेवा विस्तार गरिनेछ ।	ढ		
१०६.	नगरवासी गर्भवती महिलाहरुलाई प्रसुति सेवा लिन स्वास्थ्य संस्थासम्म जानको लागि नगर एम्बुलेन्सद्वारा निशुल्क सेवा दिईनेछ । र अस्पताल सम्म जाँदा लाग्ने एम्बुलेन्स शुल्क पनि उपलब्ध गराईने छ ।	ढ		
१०७.	पाठेघर खस्ने समस्याको न्यूनीकरण गर्नका लागि पाठेघरको मुखको क्यान्सर स्क्रिनिङ क्याम्पको संचालन गर्ने र निशुल्क अप्रेसनको व्यवस्था मिलाउने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ ।	ढ		

१०८.	मर्यादित महिनावारी र सरसफाईलाई महिला मैत्रि र किशोरी मैत्री बनाई प्रभावकारी कार्यक्रम संचालन गर्न स्वास्थ्य संस्थाबाट र विद्यालयबाट निशुल्क सेनेटरी प्याड वितरणलाई निरन्तरता दिने व्यवस्था मिलाईनेछ ।	द्व		
१०९.	नर्सिङ तथा सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा संचालन गर्न थप विद्यालयहरुमा विद्यालय नर्सिङ सेवा संचालन गरिनेछ ।	छ		
११०.	राष्ट्रिय स्वास्थ्य नीति तथा कार्यक्रम अनुसार बाल तथा मातृमृत्युदर घटाउनका लागि सुरक्षित मातृत्व, बाल स्वास्थ्य,पोषण, स्वास्थ्य कार्यक्रम, परिवार नियोजन, खोप कार्यक्रम, सरुवा रोग तथा संक्रामक रोग संग सम्बन्धित विभिन्न प्रतिकारात्मक, प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपले संचालन गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ ।	छ		
१११.	नगरभित्रका नीजि स्तरमा संचालित स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने स्वास्थ्य संस्थालाई सुचिकृत गर्न तथा रिपोर्टिङ गर्न व्यवस्था मिलाउने र निरन्तर अनुगमन, सुपरिवेक्षण गरि गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा पुर्याउन प्रोत्साहन गरिनेछ ।	छ		
११२	सम्पूर्ण स्वास्थ्य संस्थाहरुमा ईन्टरनेटको पहुँच विस्तार गरि विधुतिय सुचना प्रणालीलाई चुस्त दुरुस्त बनाई एकिकृत सुचना प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाउने र दक्ष स्वास्थ्य कर्मी बनाउन तालिमको व्यवस्था मिलाउने, Online Reporting e-LMIS System लाई विस्तार गरिनेछ	छ		
११३	विश्वव्यापि रूपमा फैलिएको ऋइङ्ख-ज्ठ रोगको दाश्रो तथा तेश्रो लहरलाई रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि निम्न कार्यहरु प्रभावकारी रूपमा गरिनेछ । क. नगरका विभिन्न समुदायमा संक्रमित रोगीको खोजी गर्ने, सम्पर्कमा आएका व्यक्ति र अन्य जोखिम युक्त ठाउमा कार्य गर्ने व्यक्ति तथा शंकास्पद व्यक्तिलाई कन्ट्याक्ट ट्रेसिङ गरी समुदाय स्तरमा व्यापक परिक्षण गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिईने छ । ख. संक्रमित व्यक्तिलाई आइसोलेसन तथा अक्सिजन सहितको चिकित्सकीय सेवा प्रदान गर्न २५ बेडको कोभिड आइसोलेसन अस्पताल संचालन गरि सेवा पुर्याउने कार्यलाई निरन्तरता दिईने छ । ग. कोभीडबाट संक्रमित व्यक्तिलाई बोकनको लागि निशुल्क एम्बुलेन्सको व्यवस्था गर्न तथा मृतकलाई शव वाहनको व्यवस्था मिलाउने कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ घ कोभीड १९ को रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि आवश्यक स्वास्थ्य सुरक्षा सामाग्री तथा औषधि प्रयाप्त उपलब्धतालाई प्रभावकारी गराईनेछ । ङ. नगरभित्रका प्रत्येक वडाको समुदाय स्तरसम्म कोभिड १९ को नियन्त्रण गर्न एन्टीजिन, पि.सी.आर परिक्षण गर्ने	छ		

	कार्यलाई बढाउने तथा निरन्तरता दिईनेछ । च. आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र प्रमुखलाई फोकल पर्सन तोकि टोल वडाका जनप्रतिनिधिको सहयोग र समन्वयमा क्वारेन्टाइन, आईसोलेसन, कन्ट्याक्ट ट्रेसिङ, परिक्षण अनुगमन गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ ।			
११४	समुदाय स्तरमा काम गर्ने महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाको मनोबल बढाउन महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका क्षमता अभिवृद्धि गर्ने, यातायात तथा संचार खर्चको व्यवस्था गर्ने, स्वेच्छक अवकाश हुँदा नगरवाट प्रोत्साहन भत्ताको व्यवस्था गरिने छ । नेपाल सरकारले उपलब्ध गराउने प्रोत्साहन रकम रु.१२ हजारमा नगरपालिकाबाट रु.१२ हजार थप गरी रु.२४ हजार पुगीइने छ ।	छ		
११५	नगरभित्रका सम्पूर्ण सामूदायिक महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविकाहरुको सामूहिक स्वास्थ्य विमा गरि सामूदायिक महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविकाको मनोबल उच्च गराउने र समुदाय स्तरमा स्वास्थ्य विमा कार्यक्रमाई प्रभावकारी रुपमा संचालन गर्न जनचेतनामुलक कार्यक्रम तथा अभिमुखिकरण कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।	छ		
११६	स्वास्थ्य संस्थाको सेवा बारे सार्वजनिक गर्न सार्वजनिक लेखा परिक्षणलाई प्रत्येक स्वास्थ्य संस्थाले अनिवार्य गर्नुपर्ने व्यवस्था मिलाईने छ ।	छ		
११७	नगरभित्रका आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्रलाई संचालन गर्न खोपकेन्द्र ,गाउ“घर क्लिनिक तथा अन्य आधारभूत स्वास्थ्य सेवालालाई गुणस्तरीय रुपमा प्रवाह गर्न आवश्यक भौतिक पूर्वाधार, औजार उपकरण, फर्निचर, औषधि, एकिकृत सूचना सामाग्री, मसलन्दको व्यवस्थापनलाई निरन्तरता दिईनेछ ।	छ		
११८	मदिरा तथा सुर्तिजन्य पदार्थको प्रयोगलाई निरुत्साहित गर्न, उपलब्धतालाई नियन्त्रण, विक्रि वितरणलाई उचित स्थान र समयलाई व्यवस्थित गर्न अनुगमन तथा नियमन गर्ने व्यवस्था गरिनेछ ।	छ		
११९	सरुवा रोग जस्तै क्षयरोग, कुष्ठरोग, मलेरिया, डेङ्गु, एचआईभि एड्स तथा यौनरोग नियन्त्रण सम्बन्धि कार्यक्रम संचालन गर्ने र डेङ्गु तथा मलेरीया विरुद्धको विषादी छर्किने कार्यक्रमलाई निरन्तरता गरिनेछ ।	छ		
१२०	स्वास्थ्य संस्थाहरुको गुणस्तरीय सेवा प्रवाहका लागि प्रभावकारी बनाउन अनुगमन, सुपरिवेक्षण गरि संस्था र स्वास्थ्य कर्मीको सेवा प्रवाहलाई वृद्धि गर्ने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ ।	छ		
१२१	स्वास्थ्य सेवाको पहु“चवाट टाढा रहेको समुदायमा सामूदायिक स्वास्थ्य सेवा केन्द्रको विस्तार गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।	छ		

१२२	नगरभित्रका आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्रमा सामूदायिक तथा स्वास्थ्य व्यवस्थापन समितिको व्यवस्थापनमा 'सि' वर्गको प्रयोगशाला क्रमशः विस्तार गर्दै लगिनेछ ।	छ		
१२३	सम्पूर्ण स्वास्थ्य संस्थालाई बालमैत्री, अपाङ्ग मैत्री, जेष्ठ नागरिक मैत्री, गर्भवती सुत्केरी मैत्री र किशोर किशोरी मैत्रीको रूपमा व्यवस्थापन गरिनेछ ।	छ		
१२४	नगरभित्र रहेका थारु समुदायमा सिकलसेल एनिमिया रोगको प्रयोगशाला परिक्षण, उपचार तथा अभिमुखिकरण कार्यक्रम संचालन गरि सिकलसेल एनिमिया रोगलाई न्युनिकरण गरिनेछ ।	छ		
१२५	राष्ट्रिय प्राथमिकता प्राप्त बहुक्षेत्रिय पोषण कार्यक्रम, बाल स्वास्थ्य पोषण तथा गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाको पोषणयुक्त खानाको कार्यक्रम संचालन गर्न सरकारी तथा गैर सरकारी संघ संस्थासँग समन्वय गरि कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।	छ		
१२६	नगरपालिका अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवाको पहुँचवाट टाढा भएका वडाहरुमा विशेषज्ञ सहितको स्वास्थ्य शिवीर संचालन गरिनेछ ।	छ		
१२७	नगरभित्रका समुदायस्तरमा मोतिविन्दु स्क्रिनिङ गरि मोतिविन्दुको अप्रेशन गर्न सम्बन्धित संस्थासँग समन्वय गरी उपचार गर्ने कार्यक्रम गरिनेछ ।	छ		
१२८	नगरभित्र आयुर्वेदिक तथा वैकल्पिक चिकित्सा स्वास्थ्य सेवालाई प्रोत्साहन गर्ने कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।	छ		
१२९	पूर्वाधार विकास तर्फ पहिलो नगरसभाले नीतिगत रूपमा पास गरेको वीरेन्द्रनगरको विस्तारित क्षेत्रको गुरुयोजना निर्माण कार्यको आ.व. २०७८/०७९ मा सम्पन्न गरिने छ ।		छैन	
१३०	नगरपालिकाको सुब्बाकुना देखि फलांटे सम्म सहायक राजमार्ग (हर्टलाईन) को नक्साङ्कनलाई निरन्तरता दिदै निर्माण प्रकृत्यालाई यसै आर्थिक वर्षमा सम्पन्न हुने गरी थप व्यवस्थापनको लागि प्रदेश सरकार र संघीय सरकार संग सहकार्य गरिनेछ ।	छ		
१३१	नगरका सडक र खोलाको नक्साङ्कन गरी क्षेत्राधिकार एकित गरी संरक्षणको नीति निरन्तरता दिदै यस आ.व.मा काम सम्पन्न गरिने छ ।		छैन	
१३२	नगर क्षेत्रका सडकहरु तथा प्रत्येक घरधुरीको नम्बरिङ गर्दै मेट्रिक ठेगाना प्रणाली लागु गर्न प्रदेश सरकार संग सहकार्य गरिनेछ ।		छैन	
१३३	वीरेन्द्रनगर नगरपालिका वडा नं १ मा सुर्खेत वसपार्क निर्माणको लागि संघीय सरकार, प्रदेश सरकार र नीजि क्षेत्रसंग सहकार्य गर्दै सार्वजनिक नीजि साभेदारीको		छैन	

	अवधारणा अनुरूप निर्माण कार्य अगाडि बढाईने छ ।			
१३४	विस्तारित नगर क्षेत्रका जमिनमा बढ्दै गएको अव्यवस्थित जग्गा प्लटिङ बसोबास र सडक खोल्ने कार्यलाई निरुत्साहित गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ ।		छैन	
१३५	नगर क्षेत्रभित्र नीजि, सामुदायिक तथा सरकारी भवनहरूलाई नक्सापास गर्ने, भूकम्प प्रतिरोधी र बस्तिलाई सुरक्षित तथा सुन्दर बनाउने कार्यलाई भवन निर्माण संहितामा आवश्यक संशोधन गरी थप प्रभावकारी रूपमा लागू गरिनेछ ।	छ		
१३६	भूकम्प प्रतिरोधि घर निर्माणका लागि प्राविधिक तथा डकर्मीको क्षमता विकास तथा समुदायमा जनचेतनाका कार्यक्रम संचालन गर्न विभिन्न संस्थाहरु संग सहकार्य गर्दै तालिम प्राप्त डकर्मीहरुबाट मात्र घर निर्माण गर्ने व्यवस्था गरिनेछ ।		छैन	
१३७	समग्र नगर क्षेत्र फोहरमैलाको उचित व्यवस्थापनका लागि ल्याण्डफिल साईट निर्माणको स्वीकृत बिस्तृत आयोजना प्रतिवेदन अनुसार निर्माण कार्यलाई निरन्तरता दिन संघीय सरकार, प्रदेश सरकार तथा दातृनिकायहरु संग सहकार्य गरिनेछ ।	छ		
१३८	शहरी नापी कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ । नापी टोलिलाई सम्भौता गरेर लक्ष्य तोक्री अनुगमनको आधारमा खर्च गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ ।	छ		
१३९	नगर क्षेत्रको संबृद्ध विकासको लागि नीजि क्षेत्रलाई प्रोत्साहन गर्दै पि.पि.ई. मोडलबाट विकास निर्माणका कार्यहरु सञ्चालन गर्ने नीति अबलम्बन गरिनेछ ।		छैन	
१४०	वीरेन्द्रनगर उपत्यका लगायत बाहिरका वडा १२, १३, १४, १५ र १६ मा देखिएको खानेपानी समस्या समाधानका लागि स्रोत सम्भाव्यता अध्ययन गर्दै खानेपानीको व्यवस्थापन गर्न प्रदेश सरकार र संघीय सरकार संग समन्वय गर्दै नगर महत्वको आयोजनाका रूपमा क्रमागत रूपमा अधि बढाईनेछ ।		छैन	
१४१	वीरेन्द्रनगर क्षेत्रभित्र रहेका पक्की सडकहरुमा देखापरेका खाल्डा खुल्डी मर्मत गर्ने कामका लागि चालु आर्थिक वर्षमा उपकरण खरिद भईसकेको हुंदा उक्त कार्य अगाडि बढाउन छुट्टै निर्माण दल गठन गरी वडा स्तरमा विनियोजित सडक मर्मत वजेट कार्यालय मार्फत परिचालन गरिनेछ । सो कार्यका लागि सडक मर्मत कोष समेत बनाईनेछ ।		छैन	
१४२	साभेदारी संस्थाहरु (शहरी विकास मन्त्रालय र दातृ निकाय लगायत) को सहयोगमा सघन शहरी विकास कार्यक्रम अधि बढाउन पहल गरिनेछ ।		छैन	
१४३	वीरेन्द्रनगर सिटी बसपार्क विस्तार कार्य चालु आर्थिक वर्षमा भईरहेकोमा आगामी आर्थिक वर्ष उक्त बसपार्क भित्र	छ		

	आवश्यक थप संरचना निर्माण कार्य गर्न प्रदेश सरकार सग पहल गरिनेछ ।			
१४४	नक्सा पासको रेकर्डहरु चुस्त दुरुस्त र समयमा नै उपलब्ध गराउने उद्देश्यले सङ्कटवेर व्यवस्थापन गर्दै पुराना नक्सापास भएका फाईलहरुलाई अभिलेख गरी राख्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।		छैन	
१४५	पूर्वाधार विकास क्षेत्रमा मानव स्रोत साधनको प्रयोग गरी स्थानीय रोजगारीसंग आवद्ध गरी योजना सञ्चालन गरिनेछ ।	छ		
१४६	नगर भित्रका कृषि योग्य जमिन सिंचाई को पहुँच सुनिश्चित गर्न प्रदेश सरकार र संघीय सरकार संग पहल गरिनेछ ।		छैन	
१४७	पूर्वाधार विकासमा कृषि तथा पर्यटकीय सडक निर्माणका लागि प्रदेश तथा संघीय सरकार संग अनुरोध गरिनेछ ।	छ		
१४८	रत्न राजमार्ग दक्षिणतर्फ क्षेत्रहरुको बाटोको क्षेत्राधिकार तोकि सडक स्तरोन्नती, कालोपत्रे गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।		छैन	
१४९	सरसफाई तथा स्वच्छता तर्फ कोरोना भाइरसको संक्रमण जोखिम रोक्न एवं थप विस्तार हुन नदिन सूरक्षित म र मेरो समुदाय विशेष अभियान सहित विभिन्न सरसफाई तथा स्वच्छताका लागि मानिस वढी आउने सार्वजनिक स्थलहरुमा सावुन पानीले हात धुने कार्यक्रम संचालन गर्न विभिन्न दातृ सस्थासंग सहकार्य गरि स्थानिय गैरसरकारी संस्थाहरुलाई परिचालन तथा टोल विकास संस्थाहरुलाई परिचालन गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।	छ		
१५०	फोहरलाई स्रोतमा नै छुट्याइ व्यवस्थापन गर्न शुन्य फोहर कार्यक्रम संचालन गर्ने टोल विकास संस्थाहरुलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।	छ		
१५१	भान्साको फोहर घरमै व्यवस्थापन गर्न वजार क्षेत्रमा लक्षित गरी कौशि खेती कार्यक्रम प्रतिस्पर्धात्मक रुपमा संचालन गर्न क्षमता विकास तथा उपकरण सहयोग गरिनेछ ।		छैन	
१५२	उपत्यका भित्रका वडाहरुमा एकरूपता कायम गरी फोहरमैला व्यवस्थापन गर्न फोहोरमैला व्यवस्थापन गर्न नीजि क्षेत्रसग सहकार्य गर्दै सार्वजनिक नीजि साभेदारीको अवधारणा अधि बढाइने छ ।	छ		
१५३	उपत्यका भित्रका वडाहरुमा सशुल्क सरसफाईको नीति लिइ प्रत्येक टोलमा हप्तामा कम्तीमा १ पटक अनिवार्य फोहर संकलन साधन पुग्ने प्रवन्ध गरिनेछ । कानून बनाइ जथाभावि फोहर गर्नेलाई दण्ड जरिवाना र सेवा सुविधा रोक्का गरीनेछ भने फोहर मैला व्यवस्थापनमा उल्लेख्य योगदान दिनेलाई सम्मान गरिनेछ ।	छ		
१५४	फोहर व्यवस्थापनमा सलग्न युवा तथा पिछडीएका		छैन	

	वर्गहरूलाई फोहरमैला व्यवस्थापनका श्रृजनशिल क्षेत्रमा काम गर्न प्रेरित गर्दै फोहरमैला व्यवस्थापनलाई आय आर्जनसंग जोड्न नीजि क्षेत्र, साभेदार संस्था लगायत, गैर सरकारी संस्थाहरूसग सहकार्य गरिनेछ ।			
१५५	नगर भित्र नागरिकले फोहरका रुपमा फालेका सामाग्रीहरूको पुनः प्रयोग गर्दै पार्क बनाउन नीजि क्षेत्र तथा दातृ निकायहरूसग सहकार्य गरिनेछ ।		छैन	
१५६	नगरपालिका र साभेदार संस्था लगायतका सहयोगमा निर्माण भएका स्मार्ट सार्वजनिक शौचालयहरूलाई सार्वजनिक नीजि साभेदारी अवधारणामा व्यवस्थित ढंगबाट संचालन गर्दै उपत्यका भित्रका अन्य महत्वपूर्ण स्थानहरूमा थप सार्वजनिक शौचालय निर्माणमा प्रदेश सरकार तथा अन्य दातृ निकायहरूसग पहल गरिने छ ।		छैन	
१५७	साभेदार संस्थासगको सहकार्यमा निर्माण भएको दिशा जन्य लेदो व्यवस्थापन प्लान्टलाई संचालन निर्दिशका बनाई संचालन गर्ने, दिशा जन्य लेदो व्यवस्थापनमा नीजिक्षेत्रसंग सहकार्य गरि प्रभावकारी सेवा प्रदान गरिनेछ । त्यस क्षेत्रमा काम गर्ने जनशक्तिको सुरक्षा मापन अनिवार्य गराइनेछ । दिशा जन्य लेदो तथा फोहर व्यवस्थापनमा बैज्ञानिक सेवा शुल्क निर्धारण गरिने छ ।	छ		
१५८	स्वास्थ्य संस्थाजन्य फोहोरलाई व्यवस्थित गर्नका लागि गैर सरकारी संघ संस्था र निजी क्षेत्रसंग सहकार्य गरी अगाडी बढाइनेछ ।	छ		
१५९	सफा र स्वच्छ तथा वातावरण मैत्री नगर निर्माणका लागि योजना बनाई अगाडी बढ्न गैर सरकारी संघ संस्था तथा दातृ निकायहरूसंग सहकार्य गरिनेछ ।		छैन	
१६०	नगरपालिकाको ल्याण्डफिल साइट गुरुयोजना बमोजिम निर्माणका लागि संघीय सरकार, प्रदेश सरकार र दातृ निकायहरूसंग सहकार्य गरिनेछ ।	छ		
१६१	नगरभित्रका सार्वजनिक खोलाहरू सरसफाई तथा खोलाको दुबै किनारमा हरियाली प्रबर्धन गर्ने कार्य अभियानकै रुपमा अधि लगिने छ ।		छैन	
१६२	वातावरण मैत्री शवदाह व्यवस्थानका लागि आवश्यक जनशक्ति तयारी तथा परिचालनको नीति लिइनेछ ।		छैन	
१६३	नगर क्षेत्रका सर्वजनिक स्थलहरू जस्तै खुल्ला चौर, खोला सडक र नालाको अवरोध हटाउने जस्ता कार्यहरूलाई विशेष सरसफाई कार्यक्रम संचालन गर्ने ।		छैन	
१६४	विपद व्यवस्थापन प्रत्येक वडा र नगरमा रहेको विपद व्यवस्थापन कोषलाई वृद्धि गर्दै सोको परिचालन कोष परिचालन विपद कोष परिचालन कार्यविधि बमोजिम गरी नगर भित्र हुने विपदका	छ		

	लागि तत्काल राहतको प्रवन्ध गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ ।			
१६५	नगरपालिकाको विपद पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनामा कोभिड लगायतका महामारी विशेषलाई समेत समेटी अद्यावधिक गरिनेछ, विपदको समयमा प्रतिकार्य गर्न प्रतिकार्य टोली गठन गरी क्षमता विकास गर्न गैर सरकारी संघ सस्था र दातृ निकायहरु संग सहकार्य गरिनेछ ।	छ		
१६६	संभावित विपदसंग सामना गर्न आवश्यक औजार सहितको संयन्त्र निर्माण गर्नका साथै विभिन्न स्थानमा विपदको पुर्वसूचना प्रणाली स्थापनाका लागि प्रदेश सरकार लगायत सरोकारवाला संघ, सस्थासंग समन्वय गरिनेछ ।	छ		
१६७	साभेदार निकाय लगायत सहयोगी संघ संस्थासंगको सहकार्यमा आपतकालिन केन्द्र गरि संचालनमा ल्याइनुका साथै राहत सामग्री भण्डारण केन्द्र स्थापना गर्न प्रदेश सरकारलगायत सहयोगी निकायहरूसंग पहल गरिनेछ ।	छ		
१६८	नगरपालिकाको अग्नि नियन्त्रक टोलीको क्षमता विकास गर्दै थप अग्नि नियन्त्रण उपकरणका लागि संघ, प्रदेश सरकार र अन्य साभेदार संस्थाहरूसंग सहकार्य गरिनेछ । जलवायु अनुकुलनका कार्यक्रम सहित नगरको हरियाली प्रवृद्धन र फोहरमैला व्यवस्थापनका लागि नगर महत्वको योजनाका रुपमा राखि प्रदेश सरकार र केन्द्रिय सरकारसंग सहकार्य गरिनेछ । नगरपालिकाको सम्भावित डुवान क्षेत्रमा उद्धार तथा राहत सामग्री (लाईफ ज्याकेट, रबर बोट, आदि)को व्यवस्था गरिने छ ।	छ		
१६९	विपदका लागि उत्थानशील नगर निर्माणका लागि आवश्यक नीति तथा योजना निर्माण र विद्यालय, टोल, वडा तथा नगरतहका विपदसंग सम्बन्धित सरचनाहरुको कृयाशिलता वढाइ यसमा सलग्न पदाधिकारी तथा स्वयंसेवकहरुको क्षमता विकासका काम गर्न तयार नेपाल परियोजना लगायत अन्य साभेदार संस्थाहरु सग सहकार्य गरिनेछ ।	छ		
१७०	वातावरण संरक्षण, शहरी सौन्दर्यता नगर भित्रका १० लाख भन्दा ठूला पूर्वाधार विकासका आयोजनामा कम्तिमा ३ प्रतिशत रकम वातावरण संक्षणमा योगदान पुग्ने कार्य अनिवार्य गराउने गरी आयोजनाको डिजाइन स्टमेट गरि कार्यान्वयन गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ ।		छैन	
१७१	का“क्रेबिहार क्षेत्रलाई पर्यटकीय क्षेत्रको रुपमा विकास गर्नका लागि का“क्रेबिहारलाई चिडिया खानाको रुपमा विकास गर्न र सो क्षेत्रमा रहने बन्धजन्तु तथा चराचुरुङ्गीको बासस्थान र पानीको व्यवस्थापन गर्न संघीय सरकार र प्रदेश सरकारसंग सहकार्य गरिनेछ ।		छैन	
१७२	वीरेन्द्रनगर भित्र रहेका वनलाई आयमूलक वन बनाउन वन उपभोक्ता समितिलाई आवश्यक सहयोग एवं सहजीकरण	छ		

	गरिनेछ साथै वीरेन्द्रनगरको उत्तरी जलाधार संरक्षणका लागि प्रदेश सरकार र संघीय सरकारसंग पहल गरिनेछ । वीरेन्द्रनगरलाई हरित नगर (न्चभभल ऋप्तथ) का रूपमा विकास गर्न सडक छेउ वृक्षारोपण तथा एक घर दुई विरुवा कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिदै यसलाई अभियानकै रूपमा अधि लगिने छ ।			
१७३	ग्रामिण वडाका सडकहरुमा फलफुल तथा बहुवर्षे डालेघांसवाट सडक सजावट गर्ने स्थानीय बासिलाई प्रेरित गरिनेछ ।		छैन	
१७४	सडकमा छोडिएका पशु चौपाय नियन्त्रणका लागि पशु बोर्डस् कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिदै वृद्ध तथा अपांग पशुहरुलाई समेत नगर भित्रै आश्रय स्थल बनाइ संरक्षण गर्न प्रदेश सरकार तथा धार्मिक, सामाजिक तथा गैर सरकारी संघ संस्थाहरुसंग सहकार्य गरिनेछ ।	छ		
१७५	सौर्य ऊर्जा र वायो ग्यास विस्तारमा विशेष जोड दिइनेछ ।	छ		
१७६	नगरका महत्वपूर्ण सडकका रुखहरुलाई छटान तथा सजावटका कार्य गर्दै सडक सौन्दर्य प्रवर्द्धनका कार्य गरिनेछ ।		छैन	
१७७	सडक बत्ति लगायत शहरी सौन्दर्य एवं ट्राफिक व्यवस्थापनमा ट्राफिक प्रहरी, टोल विकास संस्था र नीजि क्षेत्रसंग सहकार्य गरिनेछ ।	छ		
१७८	नगर क्षेत्रभित्र संचालित अटो तथा ई-रिक्सालाई सुरक्षित एवं सुव्यवस्थित रूपमा संचालन तथा व्यवस्थापन गर्न प्रभावकारी अनुगमन तथा नियमन गरिने छ ।		छैन	
१७९	सार्वजनिक सेवा तथा क्षमता विकास तर्फ कर्णाली प्रदेशको राजधानीको रूपमा रहेको यस नगरपालिकालाई उप महानगरपालिकाको रूपमा घोषणाका लागि यसै सभाबाट प्रदेश सरकार मार्फत नेपाल सरकार समक्ष अनुरोध गरिनेछ ।	छ		
१८०	नगरपालिकाको कार्यबोडको आधारमा संगठन विकास अध्ययन गरि आवश्यक दरबन्दी सिर्जना गर्ने, कर्मचारीको पदपूर्ति गर्ने र कर्मचारीलाई निश्चित सूचकका आधारमा कार्य विवरण सहितको कार्य सम्पादन सम्भौता गरि कार्यान्वयन पक्षको मूल्यांकनका आधारमा पुरस्कार र दण्ड नीति अवलम्बन गर्दै कार्य प्रति जवाफदेही बनाइनेछ ।		छैन	
१८१	नगरपालिका अन्तर्गत वडा कार्यालय, शाखा/उपशाखाहरुको सेवा प्रवाहको अनुगमनका लागि सुशासन समितिलाई जिम्मेवार बनाईनेछ । साथै नागरिक वडापत्रको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न सेवा प्रदायका रूपमा रहेका सम्बन्धीत शाखा तथा वडा कार्यालयलाई सहजिकरण गर्दै न्युनतम लागतमा सेवा प्राप्त हुने सुनिश्चता कायम गरिनेछ ।	छ		
१८२	एकद्वार सूचना व्यवस्थापन प्रणाली स्थापित गर्दै नगरको	छ		

	एकिकृत गतिविधि समेटिएका श्रव्य दृश्य सामाग्रीहरु विभिन्न छापा तथा विद्युतीय संचार माध्यमबाट उत्पादन प्रकाशन तथा प्रसारण गरी सूचनाको हकको प्रचलनलाई थप व्यवस्थित गराईनेछ ।			
१८३	सबै शाखा तथा वडा कार्यालयबाट विद्युतिय पत्राचारलाई लागु गर्दै क्रमश विद्युतिय सुशासनको अवधारणा अनुसार कार्य अघि बढाइनेछ । कार्यालयका नियमित बैठक गोष्ठी तालिममा विशेषज्ञ सेवाको प्रयोग गर्न तथा भौगोलिक दुरी कम गर्दै लागत कटौती गर्नका लागि अनलाईन प्रणालीको क्रमश प्रयोगलाई बढाईनेछ ।	छ		
१८४	कर्मचारीहरुलाई उच्च मनोबलका साथ कार्य गर्ने वातावरण सिर्जना गर्नका लागि तालिम गोष्ठी भ्रमणलाई उपलब्धीमुलक हुने गरी सेवा प्रवाहसंग आबद्ध गरिनेछ । साथै शाखागत, वडागत जिम्मेवारी बाडफाडलाई थप व्यवस्थित गरिनेछ ।		छैन	
१८५	कर्मचारीको पेशागत आचरण लगायतका प्रावधानहरुलाई निरन्तरता दिदै सेवाग्राही मैत्री एवं मर्यादित सेवा प्रवाहको व्यवस्था मिलाईनेछ ।	छ		
१८६	नगरका कर्मचारी एवं पदाधिकारी, उपभोक्ता समिति र टोल विकास संस्थाहरुको पदाधिकारीहरुको क्षमता अभिवृद्धिका लागि विभिन्न कार्यक्रमहरुको तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।	छ		
१८७	नगरका विभिन्न बैठक तथा कार्यक्रमहरुमा अनावश्यक खर्च कटौतीको नीति अख्तियार गरि आर्थिक मितव्ययिता तथा खर्चमा एकरूपता ल्याईनेछ ।		छैन	
१८८	वैशाख २५ गते नगरपालिकाको स्थापना दिवसका अवसरमा सप्ताहव्यापी रुपमा विभिन्न कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।		छैन	
१८९	बजार क्षेत्र लगायत नगरका प्रमुख स्थानहरुमा सिर्सिटीभी क्यामराको विस्तार गरिनेछ । नगरपालिकाको आङ्गनै अप्टिकल फाईबर मार्फत ईन्टरनेटको प्रयोगलाई क्रमश वृद्धि गरिनेछ ।	छ		
१९०	सबै वडामा छिटो छरितो शान्ति सूरक्षाको प्रत्याभूती नागरिकलाई गराउन सबै वडामा प्रहरीको नियमित उपस्थितिका लागि आवश्यक सहयोग एवं समन्वय गरिनेछ ।	छ		
१९१	नगरपालिकाको भवन निर्माण र आङ्गनै भवन नभएका वडा कार्यालयका भवन निर्माण कार्यलाई प्राथमिकताका दिनेछ । प्रत्येक वडा कार्यालयहरुमा गुनासो सुनुवाई र सम्बोधनको संयन्त्र खडा गरिनेछ सो का लागि नगर कार्यपालिकाको कार्यालयबाट टोल फ्री नम्बर स्थापना गरी गुनासो सुन्ने र सम्बोधन गर्ने कार्यको थालनी गरी क्रमशः नगरपालिका अन्तर्गतका सबै वडाहरुमा विस्तार गरिनेछ ।	छ		
१९२	संचारकर्मीहरुको उत्प्रेरणा वृद्धि गर्न नगरपालिकाले आफ्नो		छैन	

	नगर क्षेत्रमा क्रियाशील संचारकर्मीहरु मध्ये महिला र पुरुष गरी उत्कृष्ट ४ जना पत्रकारलाई नगर विकास पत्रकारिता पदक तथा जनही रु २५ हजार नगद पुरस्कारबाट सम्मान गरिनेछ ।			
१९३	नगरपालिकाबाट प्रकाशन हुने लोककल्याणकारी सूचनाहरु स्थानीय संचारमाध्यमबाट प्रकाशन तथा प्रशारण गर्ने नीति लिइनेछ ।	छ		
१९४	नगरका वडा कार्यालय, शाखा/उपशाखाहरुको सेवा प्रवाहको अनुगमनका लागि आवश्यक संयन्त्रको विकास गर्नुका साथै नागरिक वडापत्रको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न विभिन्न वस्तीहरुमा पुगी अनुशिक्षण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।		छैन	
१९५	नगरपालिकाका हरेक सूचनाहरुलाई विद्युतिय माध्यमबाट प्रकाशन प्रसारण गर्नुका साथै गुनासो सुनुवाईको व्यवस्था, अडियो नोटिस सेवा, तथा नगर गतिविधि समेटिएका विभिन्न कार्यक्रम, छापा तथा विद्युतिय संचार माध्यमबाट संचालन गरिनेछ ।		छैन	
१९६	स्वास्थ्य समस्या लगायतका कारण सेवा प्रवाह गर्न समस्या भोगिरहेका नगरपालिकाका कर्मचारीहरुलाई निश्चित मापदण्डका आधारमा ५ वर्षको सेवा अवधि थप गरि सेवाबाट निवृत्त हुन प्रोत्साहन गरिनेछ ।		छैन	
१९७	संघीय सरकार र कर्णाली प्रदेश सरकारले निजामती कर्मचारीलाई दिने विशेष प्याकेजका प्रोत्साहन सुविधामा नघट्ने गरी यस नगरका सबै कर्मचारीहरुलाई प्रोत्साहन सुविधा दिई कर्मचारिहरुलाई कार्यप्रति उत्प्रेरित गरिनेछ ।		छैन	
१९८	स्वास्थ्य तर्फ आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र र सामुदायिक स्वास्थ्य सेवा केन्द्रको दरवन्दी कायम गरि नगरपालिकाको संगठन व्यवस्थापनमा आवद्ध गराउने र निजामती राष्ट्रिय कितावखाना, स्वास्थ्य मन्त्रालयमा सूचिकृत गर्ने कार्यलाई अधि बढाईनेछ ।		छैन	
१९९	सामाजिक सुरक्षा तथा पञ्जीकरण तर्फ सबै वडाहरुबाट ब्यक्तिगत घटना दर्ता अनलाईन प्रणालीबाट गरिने छ । ब्यक्तिगत घटना दर्ता समयमा नै गर्नका लागि प्रचार प्रसार तथा वडाहरुमा घटना दर्ता शिविर सञ्चालन गरिने छ ।	छ		
२००	सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने लाभग्राहीहरुको तथ्याङ्क अध्यावधिक गरीने छ ।	छ		
२०१	ब्यक्तिगत घटना दर्ताका हस्तलिखित रजिष्टरहरु डिजिटाइजेसनलाई निरन्तरता दिदै स्थानीय पञ्जीकाधिकारी हरुलाई अभिमुखिकरण तालिम प्रदान गरी दक्षतामा सुधार गरिने छ ।		छैन	
२०२	न्यायिक क्षेत्र तर्फ	छ		

	नगरवासीको न्यायमा सहज पहुँच स्थापित गरिने छ । यसका लागि आर्थिक रूपले विपन्न तथा असहाय व्यक्तिहरु, महिला, जेष्ठ नागरिक, अपांग लगायतलाई निःशुल्क कानूनी सहायताको व्यवस्था गरीने छ ।			
२०३	नगरपालिकाका सूचिकृत मेलमिलाप कर्ताहरुद्वारा वडा स्तरमा विवाद समाधानका लागि आवश्यक व्यवस्था गरिने छ ।	छ		
२०४	हरेक वडामा रहेका गरिव तथा जेहन्दार छात्राहरु मध्ये कानून विषयमा उच्च शिक्षा अध्ययनका लागि छोरी छात्रवृद्धि कार्यक्रम सञ्चालन गर्नका लागि कोष स्थापना गर्दै मध्यपश्चिमाञ्चल विश्वविद्यालयसंग निरन्तर रूपमा सहकार्य गरिने छ ।		छैन	
२०५	आर्थिक रूपमा कमजोर पिडित पक्षलाई नगरपालिकाको तर्फबाट निशुल्क कानूनी सेवा प्रदान गरिने छ । न्यायिक समितिको क्षेत्राधिकार भित्र पर्ने मुद्दाहरुमा कानून व्यवसायीद्वारा मुद्दा दर्ता, बहस पैरवी लगायतको कानूनी उपचारको सुनिश्चितता गरिने छ ।	छ		
२०६	विपन्न वस्ती तथा वडाहरुमा न्यायिक समितिको कार्य सम्पादन सम्बन्धमा अनुशिक्षण गरि विपन्न वर्गलाई निशुल्क कानूनी उपचार प्राप्त गर्नको लागि उत्प्रेरित गरिने छ । न्यायिक समितिको कार्यसम्पादनमा विद्युतिय प्रणालीको विकास गरी शीघ्र न्याय सम्पादन गरिने छ ।	छ		
२०७	२०७ अन्तरपालिका तथा न्याय सम्पादनका सम्बद्ध निकायहरुसंग निरन्तर रूपमा अन्तरक्रिया तथा अनुभव आदान प्रदान गरि न्यायिक समितिको कार्यसम्पादनलाई क्रमशः परिस्कृत गरिनेछ ।	छ		
२०८	भूमी तथा आवास व्यवस्थापन तर्फः भुमी सम्बन्धि समस्या समाधान आयोग मार्फत हाल यस नगरपालिकाको लगत संकलन कार्य सम्पन्न गरिएको छ । विवरणलाई कम्प्युटरमा प्रविष्ट गर्ने कार्य सम्पन्न गरी आ.व. ०७८/०७९ भित्र नै नेपाल सरकारको नीति बमोजिम जग्गाधनी लालपुर्जा वितरण गरिने छ ।		छैन	
२०९	जनता आवास कार्यक्रम फूसको छानो विस्थापनको कार्यक्रमलाई संघीय सरकारको बजेटको अधिनमा रहि प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिनेछ ।		छैन	

शाखा तथा तथा क्षेत्रगत नीतिको कार्यान्वयनको अवस्था समेत विश्लेषण गर्ने ।

नीति,बजेट र कार्यक्रमलाई सूचकको आधारमा विश्लेषण गर्दा २०९ नीति मध्य १४३ वटा नीतिलाई आ.व.२०७८/०७९ मा संबोधन गरेको देखिन्छ । नीतिगत रूपमा ६८.३२ प्रतिशत भन्दा धेरै प्रगति भएको देखिन्छ ।

जम्मा नीति २०९ (१०० प्रतिशत)

कार्यक्रम भएको १४३ (६८.३२ प्रतिशत)

संबोधन नभएको ६६ मध्ये ६० नभएको

बजेटविनियोजन नभएको ०२
आशिक काम भएको ०४

५. संस्थागत क्षमता लेखाजोखा

क्रम संख्या	विवरण	अवस्था	सुझाव
१	मानव संसाधन	<ul style="list-style-type: none"> संगठन संरचना परिवर्तन तथा दरबन्दी मिलान आवश्यक छ । कानून तथा अनुगमन कार्यका लागि जनशक्तिको व्यवस्थापनको अभाव छ । 	<ul style="list-style-type: none"> संगठन संरचना, दरबन्दी र कार्य विवरण पुनरावलोकन गर्ने । समय, कार्यक्षमता र लागतको आधारमा कार्यविभाजन गर्ने तर्फ जोड गर्ने
२	आर्थिक श्रोत	<ul style="list-style-type: none"> आन्तरिक आर्थिक श्रोत अपेक्षाकृत बृद्धि नभएको र त्यसबाट मात्रै प्रशासनिक खर्च गर्नु पर्ने कानुनी जटिलताका साथै चालु खर्चको अनुपात बढी भएको । 	<ul style="list-style-type: none"> राजस्व सम्भावना तथा पहिचान गरी तदनुसार थप आयश्रोत बृद्धि गर्न प्रयास गर्ने । थप बाह्य श्रोतको लागि प्रयास गर्ने । आर्थिक श्रोतबृद्धिका पूर्वाधारहरु निर्माण गर्ने
३	भौतिक	<ul style="list-style-type: none"> जग्गा भवन तथा सवारी साधनको व्यवस्थापनमा कमि 	<ul style="list-style-type: none"> भवन निर्माण तथा हाता सरसफाइमा विशेष जोड गर्ने । वैकल्पिक जग्गाको खोजि गर्ने ।

६. गत वर्षको मुख्य मुख्य उपलब्धिहरु (आ.व. २०७७/०७८ को मुख्य मुख्य उपलब्धीहरु पूर्वाधार तथा शहरी विकास

१. चालू आ.व. को सुरु देखि नै कोभिड १९ को प्रभाव यथावत रहेको तर पनि केही सहज भएको अवस्थामा चालू आ.व. ०७७/७८ का लागि पूर्वाधार तथा शहरी विकास तर्फ स्वीकृत योजना तथा कार्यक्रम मध्ये २०७८ मसान्त सम्म ४ कि.मी. कालो पत्रे, ११ कि. मि. सडक ग्राभेल, १२ कि.मी कच्ची ट्रयाक खोल्ने (मर्मत समेत) कार्य, करिव १२ कि.मी पक्की नाला निर्माण, ५३ वटा ह्यूम पाईप तथा कल्भर्ट, २९ हेक्टर सिंचाई कुलो, १५ खानेपानी धारा र सरकारी विद्यालय, स्वास्थ्य चौकी लगायतका भवनहरुको ८२ कोठा थप जस्ता भौतिक पूर्वाधार तर्फ काम भएका छन् भने चालू आ.व. ०७७/७८ का लागि स्वीकृत करिव ९० प्रतिशत आयोजना सम्पन्न गरिएको छ ।
२. आ.व. २०७७/०७८ मा ९७० वटा घर नक्सा पासको लागि दर्ता भएकोमा नियमानुसार फिल्ड चेक जाच गरी ७७० वटा आशिक र ७७६ वटा पूर्ण नक्सा पास प्रमाण पत्र प्रदान गरिएको छ । साथै ६८२ वटा भवन निर्माण सम्पन्न प्रदान गरिएको र मापदण्ड लागू हुन पूर्वका १०३ वटा घरको समेत नक्सा पास गरिएको छ ।
३. नगरपालिकाको आफ्नै प्रशासनिक भवन निर्माण गर्न स्वीकृत विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन बमोजिम बोलपत्र आव्हान गरि कार्य प्रारम्भ गरिएको छ ।

शिक्षा तर्फ:

४. आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा प्रधानाध्यापक नेतृत्व विकास लगायत ३०० जना शिक्षकहरुलाई पेशागत विकासका कार्यक्रमहरु गरिएको छ ।
५. संक्षिप्त पाठ्यक्रम प्रकाशन र बितरण गरी सोको आधारमा तयार गरिएको शैक्षिक क्यालेण्डरको पूर्ण कार्यान्वयन गरिएको छ । यसरी लकडाउनका वावजुद पनि विद्यालय शिक्षाको पाठ्यक्रम पूर्ण रुपमा कार्यान्वयन गर्दै विद्यालय स्तरको विद्यार्थी मूल्यांकन सुचारु रुपमा सम्पन्न गरिएको छ ।
६. यस अवधिमा बैकल्पिक शिक्षण सिकाइलाई प्रवर्द्धन गर्न १६ हजार विद्यार्थीलाई स्वाध्ययन सामग्री बितरण गरिएको छ । ४०० जना विद्यार्थीलाई रेडियो बितरण गर्न खरिद प्रक्रिया अघि बढाइएको छ । १ शिक्षक १ ल्यापटप कार्यक्रम अन्तर्गत ६० जना शिक्षकहरुलाई ल्यापटप बितरण गर्न टेण्डर आव्हान गरिएको छ ।
७. विद्यालयहरुमा न्यूनतम सक्षमताको अवस्था सुनिश्चित गर्न २ वटा सामुदायिक विद्यालयहरुमा ४ कोठे विद्यालय भवन निर्माण, ३ वटा शौचालयहरु निर्माण भएका छन् भने २।२ वटा विद्यालयहरुमा सूचना प्रविधि ल्याव र पुस्तकालय स्थापना गरिएको छ । १५ वटा जीर्ण विद्यालयहरु मर्मत गरिएको छ ।
८. नेपाल सरकारबाट एक विद्यालय एक नर्सको अवधारणा अनुसार २० ओटा माध्यमिक विद्यालयहरुमा १।१ जना स्टाफ नर्सको व्यवस्थापन गरिदै आएको सन्दर्भमा थप २ ओटा माध्यमिक विद्यालयहरुमा नगरपालिकाको स्रोतबाट स्कूल नर्सको दरबन्दी कायम गरी उक्त कोठामा दलित समुदायको पहाच कायम हुने गरी नियुक्ति प्रदान गरि विद्यालयमा खटाइएको छ ।
९. सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययनरत १२ हजार किशोरी छात्राहरुलाई मासिक रुपमा स्यानेटरी प्याड बितरण समेतको व्यवस्थापन गरी किशोरीमैत्री विद्यालय स्थापनाका लागि माध्यमिक विद्यालयहरुमा विश्राम कक्षको व्यवस्थापन गरिएको छ ।
१०. पर्यावरणीय हिसाबले अनुकूल समयमा राष्ट्रपति रनिड शिल्ड प्रतियोगिता भव्य रुपमा सम्पन्न गरी सान्तवना स्थानसम्म प्राप्त गर्ने विद्यालयहरुलाई प्रोत्साहित गरिएको छ ।
११. वीरेन्द्रनगरको बस्तुगत आवश्यकतालाई केन्द्रमा राखी वीरेन्द्रनगर अनुकूलको स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माणको कार्य अन्तिम चरणमा पुगेको छ ।
१२. एक माध्यमिक विद्यालय एक प्राविधिक तथा व्यवसायिक शिक्षाको अवधारणा अनुसार ८ ओटा माध्यमिक विद्यालयहरुमा प्राविधिक तथा व्यवसायिक विषयको पठन पाठन भइरहेको छ । यसबाट अधिकतम रुपमा वीरेन्द्रनगर मात्र नभएर कर्णाली प्रदेशका विभिन्न पालिकाका विद्यार्थीहरुले लाभ लिइरहेको देखिन्छ । प्राविधिक तथा व्यवसायिक शिक्षामा दलित समुदायका विद्यार्थीहरुको पहाच सुनिश्चित गर्न विशेष छात्रवृत्ति प्रदान गरिएको छ ।
१३. वीरेन्द्रनगरका १६ ओटै वडाका छात्राहरुको कानून संकायको शिक्षामा पहुँच बृद्धि गर्न विशेष छात्रवृत्ति कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ ।
१४. विभिन्न प्रकार र धारको शिक्षाको यथोचित व्यवस्थापनबाट वीरेन्द्रनगर कर्णाली प्रदेशको मात्र नभएर समग्र नेपालकै शैक्षिक हबका रुपमा स्थापित गर्न वर्तमान समयमा सञ्चालन गरिएका शैक्षिक कार्यक्रम कामयाबी हुने समेत देखिन्छ । शिक्षाको लगानी भविष्य केन्द्रित हुने हुँदा वर्तमानमा वीरेन्द्रनगरले शैक्षिक उन्नयन र प्रवर्द्धनका लागि गरेका हरेक प्रयास सार्थक र सफलीभूत हुदै जाने देखिन्छ ।

स्वास्थ्य तर्फ:

१५. गत आ. व. को अन्त तिरबाट विश्वमहामारीको रुपमा फैलिएको कोभिड १९ को रोकथाम तथा नियन्त्रणका कार्यहरु निरन्तर गर्दै आएकोमा यस चालु आव २०७७/०७८ को सुरुवातदेखि नै सम्पूर्ण स्वास्थ्य कर्मी तथा जनप्रतिनिधिहरुको समन्वयात्मक परिचालन गरी क्यारेन्टाइन, आइसोलेसन, कन्ट्याक्ट ट्रेसिङ्ग, पि. सि. आर. स्वाब कल्क्सन, एन्टिजिन परीक्षण कार्य गरी पहिलो चरणको कोभिड १९ को नियन्त्रणमा उल्लेखनीय कार्य गरी सहजै नियन्त्रण भएको तथा दोस्रो चरणको कोभिड १९ को रोकथाम तथा नियन्त्रण गर्न समुदाय स्तरसम्म ७,००० जनाको पि. सि. आर. र एन्टिजिन परीक्षण, डाक्टर सहितको कोभिड अस्पताल सञ्चालन गरी निःशुल्क अक्सिजन सहितको सेवा, एम्बुलेन्स सेवा, शव व्यवस्थापन र २,००० जना संक्रमित व्यक्तिहरुलाई घरदैलोमा औषधी

- वितरण र अनुगमन गर्नुका साथै कोभिड १९ विरुद्धको राष्ट्रिय खोप अभियान अन्तर्गत कोभिसिल्डको प्रथम डोज ११,७०० जनालाई र दोस्रो डोज ६,०११ तथा भेरोशिल प्रथम डोज ३,७६३ जनालाई खोप प्रदान गरिएको छ ।
१६. हालसम्म नगरक्षेत्रमा किट जन्य सरुवा रोग नियन्त्रण गर्न विषादी छर्कने, ५ वर्षमुनिका बालबालिकालाई राष्ट्रिय कार्यक्रम अन्तर्गत दुई चरणमा भिटामिन ए र जुकाको औषधि खुवाउने कार्यक्रम, प्रत्येक वडामा पाठेघरको क्यान्सर रोगको स्क्रिनिङ्ग गरी १,३३५ जनालाई सेवा दिनुका साथै शंकास्पद २६ जनालाई थप उपचारको व्यवस्था मिलाईएको, २५५ जनालाई बर्थिङ्ग सेन्टरबाट सुरक्षित प्रसूति सेवा प्रदान गरीएको तथा क्षयरोग स्क्रिनिङ्ग क्याम्प सञ्चालन गरि क्षयरोगको खोजपड्ताल गर्ने कार्य गरीएको छ ।
१७. नगरक्षेत्रका सम्पूर्ण आधारभूत स्वास्थ्य संस्थाबाट आधारभूत स्वास्थ्य सेवाहरु, खोप कार्यक्रम, पोषण कार्यक्रम, आमा सुरक्षा कार्यक्रम, उपचारात्मक सेवा तथा परिवार नियोजन सेवा कार्यक्रम नियमित रुपमा सञ्चालन भइरहेको छ ।
१८. नगर क्षेत्रभित्रका २२ वटा विद्यालयमा विद्यालय नर्स कार्यक्रम संचालन गरीएको, मर्यादित महिनावारी व्यवस्थापनका लागि स्वास्थ्य सास्था बाट ४,२०० जना महिलालाई सिनेटरी प्याड वितरण गर्नुका साथै विद्यालयबाट किशोरीहरुलाई सेनिटरी प्याड वितरण कार्य गरी सेवा दिइरहेको अवगत गराउनुका साथै ९४ जना विपन्न नागरिकलाई औषधि उपचारका लागि सिफारिस गरीएको छ ।
१९. यस आ. व. मा नगरभित्र ९ वटा आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र भवन निर्माण सम्पन्न गरी स्वास्थ्य सेवा प्रवाहलाई सुव्यवस्थित, स्थानीय सरकारको अधिकार क्षेत्र भित्र रही जनस्वास्थ्य नियमावलि पारीत गरी निजि स्तरका स्वास्थ्य सास्था संचालन अनुमति, नविकरण तथा नियमन गर्ने कार्य भइरहेको छ ।
२०. यस अवधिमा जेष्ठ नागरिक परिचयपत्र, अपांग परिचय पत्रलाई सहजरुपमा वितरण गराउनुका साथै नगरपालिका र कर्णाली प्रदेशको छोरी जन्म वचत कार्यक्रम संचालन गर्दै आएको छ, लैंगिक तथा सामाजिक सशक्तीकरणका विभिन्न दिवसीय कार्यक्रममा नेतृत्व लिदै विभिन्न दिवसीय कार्यक्रमहरु संचालन गरेको छ ।
२१. प्रत्येक वडा कार्यालयले महिला बालबालिका, अपांग, जेष्ठ नागरिकका क्षेत्रमा सम्बन्धित वर्गको मागका आधारमा विभिन्न क्रियाकलापहरु गरेका छन् । यसै अवधिमा प्रदेश सरकार र मानव सेवा आश्रम संग सहकार्य गर्दै यस नगरलाई सडकापेक्षी मुक्त प्रदेश घोषणामा नेतृत्वदायी भुमिका यस नगरले लिएको छ ।
- पशु विकास तर्फ:**
२२. सङ्घीय सशर्त कार्यक्रमको साभेदारीमा नगरको वडा नं. २ मा गाईको पकेट स्थापना भएको साथै कृषकहरुको १०० वटा खोर सुधार गरी बाख्रा र बंगुरका पाठापाठी वितरण गरिएको छ । नश्ल सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत गाई र भैसीमा कृतिम गर्भाधान कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिदै व्यवसायिक कृषकहरुलाई ५० प्रतिशतका २० वटा बोयर बोका वितरण गरिएको छ ।
२३. भेडा/बाख्रामा पि.पि.आर., कुकुर र बिरालोमा रेबिज, गाईभैसीमा खोरेत, बंगुरमा स्वाइन फिवर र कुखुरामा रानीखेत विरुद्धको खोप लगाउनुको साथै पशु स्वास्थ्य व्यवस्थापनको लागि विभिन्न प्रकारका औषधी वितरण र पशु सेवाको पहुच कम भएको स्थानमा पशु स्वास्थ्य शिविरमा साथै रेबिजको जोखिम बढी भएको स्थानमा रेबिज विरुद्धको खोप शिविर
- कृषिविकास तर्फ:**
२४. चालू आर्थिक वर्षको जेठ मसान्त सम्म हाल सम्म ५६० जना किसान लाई उत्पादनमा आधारीत तरकारी तथा खाद्यन्न विउविजन तथा विषादी वितरण, १० वटा पावर ट्रेलर वितरण, त्यस्तै २०३ जना किसानलाई सिंचाईका लागि पाइप, पोलिपाइप, पम्प तथा पम्पसेट, ३१ कृषक तथा कृषि समूहलाई मौरी तथा च्याउ प्रवर्धन गर्न सहयोग गरिएको छ । त्यस्तै पकेट विकास कार्यक्रम अन्तर्गत ३ वटा नया र ३ वटा पुराना पकेटलाई सहयोग गरिएको छ त्यस्तै नगरपालिका कार्यालय र वडा कार्यालयहरुबाट कौसिखेति सहित विभिन्न क्षमता विकासका कार्य भएका छन् भने यस क्षेत्रमा सभावाट स्वीकृत करिव ७० प्रतिशत कृषकलापहरु सम्पन्न भै सकेका छन् भने केही कृषकलापहरु कोभिडको परिस्थितिलाई मध्य नजर राखी कार्यपालिकाबाट संशोधन गरि कार्यान्वयनको प्रकृयामा रहेका छन् ।

संघ संस्था, सहकारी तथा गरिवी निवारण तर्फ:

२५. यस नगरपालिका कार्यक्षेत्र भएका २१७ वटा सहकारी संस्था रहेका छन् । चालु आर्थिक वर्षमा ३ वटा सहकारी संस्थाहरूको विनियम पुनर्लेखनको स्वीकृती र ९ वटा सहकारी संस्थाहरूको विनियम संशोधन गरिएको छ । १६ वटा सहकारी संस्थाहरूको सघन अनुगमन र नियमित ४२ गरि जम्मा ५८ वटा सहकारीहरूको अनुगमन गरि विभिन्न सुझावहरू दिइएको छ ।
२६. गत आ.व.देखि प्रारम्भ भएको गरिव घरपरिवार पहिचान तथा परिचय पत्र वितरण कार्यक्रम अन्तर्गत हाल १९ वटा गणक र २ जना सुपरभाइजर मार्फत २९,२८० घरपरिवारको सर्वेक्षण गरि गरिव घरपरिवार पहिचानका लागि मन्त्रालयमा पठाइएको छ ।
२७. चालु आर्थिक वर्षको अन्त सम्म स्थानीय विकास कोष तर्फ विगत मा साविक जिल्ला विकास समिति र नगरपालिकाबाट लगानी भएको रकम गरि जम्मा रु.२४ लाख २३ हजार २९४१- ऋण लगानि गरिएको छ भने साभेदारी विकास कोष मा ३१ लाख ९० हजार लगानी गरिएको छ ।
२८. यस चालु आ.व. को हालसम्म ३४७ वटा टोल विकास संस्था हरु गठन गरिएका छन् । सामाजिक परिचालन र योजना कार्यान्वयन र सार्वजनिक उत्तरदायित्व वहनका लागि टोल विकास संस्थाहरू परिचालन भइ आएका छन् । यस आर्थिक वर्षमा स्थानीय गै.स.स.१६ वटा संस्थाहरू दर्ताको सिफारिस भएका छन् भने १०२ वटा नविकरणका लागि सिफारिस गरिएको छ । राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय सास्थासंग प्रभावकारी समन्वयमा हाल कार्यक्रमहरू सञ्चालनमा आएका छन् ।

भूमि व्यवस्थापन तर्फ

२९. भूमि सम्बन्धि समस्या समाधान आयोग अन्तर्गत यस नगरपालिकामा लगत संकलन इकाइ केन्द्र स्थापना गरि करिव १३५०० जनाको लगत संकलन कार्य सम्पन्न गरिएको छ । हाल लगत प्रविष्टको कार्य चलिरहेको अवस्था छ । यसै आ व को अन्त देखि जग्गा नाप जांचको कार्य प्रारम्भ गर्ने अवस्थामा पुगिएको छ । भने आगामी आवको अन्त सम्ममा भूमिहिन सुकुम्वासी भूमिहिन दलित र अव्यस्थित वसोवासीहरूलाई पूर्जा वितरण गर्ने सम्पन्न गरिने छ । वातावरण तथा विपद तर्फ:
३०. नगर भित्र रहेका छाडा छोडिएका सामुदायिक पशुहरूको व्यवस्थापन गर्ने क्रममा विभिन्न वडाका करिव ३०० गाई गोरुलाई जिल्ला बाहिरका विभिन्न पशु पालन फर्मलाई गाई गोरु उपलब्ध गराई छाडा पशु नियन्त्रणको काम गरिएको छ ।
३१. विपद जोखिम न्यूनीकरणका लागि तयार नेपाल परियोजनासंगको सहकार्यमा वाढी सम्बन्धि कृतिम घटना टेबुल टक अभ्यासको कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको छ । नगरपालिका सवै वडाका विपद व्यवस्थापन समितिहरूलाई क्रियाशिल गराउने कार्य गरिएको छ भने विपद जोखिम न्यूनीकरण तथा पुर्नउत्थानका लागि विभिन्न विषयमा अध्ययन अनुसन्धान र विपदसग जोडेर जिविकोपार्जन कार्यक्रम समेत गरिएको छ ।
३२. नगरपालिकाबाट २४ सै घण्टा दमकल सेवा प्रदान गरिदै आएको छ । यसै अवधिमा विपद पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, विपद व्यवस्थापन कोष परिचालन निर्देशिका कार्यपालिकाबाट स्विकृत गरि कार्यान्वयन गरिएको छ । त्यस्त गत सभाबाट वातावरण संरक्षण तथा फोहरमैला व्यवस्थापन ऐन समेत स्वीकृत गरी लागु गरिएको छ ।
३३. ल्याण्ड फिल साइटको डिपिआर बमोजिम दिशा जन्य लेदो व्यवस्थापन पलान्ट एस एन भी नेपाल सगको सहकार्यमा निर्माण गरि नगरपालिकालाई हस्तान्तरणको चरणमा रहेको छ ।
३४. नगरको सौन्दर्य तथा हरित नगर निर्माणका क्रममा चालू आ व को हाल सम्म करिव ६०० वटा विरुवा रोपण तथा संरक्षणको कार्य सम्पन्न भै सकेको छ भने प्रदेश सरकार सागको सहकार्यमा करिव २५०० वटा टिगार्ड सहित वृक्षारोपणको खरिद कार्य जारी छ । त्यस्तै घण्टाघर खुल्ला मन्च क्षेत्रमा वातावरण विभाग संगको सहकार्यमा वृक्षारोपण सहितको खुल्ला पार्क निर्माणको कार्य जारी छ । त्यस्तै नगरपालिकाको प्राङ्गण, वडा नं ६ को भानु पार्क लगायत विभिन्न वडाहरूमा पार्क संरक्षण तथा सजावटको कार्य भै रहेको छ ।

७. यस वर्षको (आ.ब. २०७८/०७९ को मुख्य मुख्य उपलब्धीहरू

१.आय अनुमान

- १.आन्तरिक आय तर्फ कूल रु. (२१,७५,४०,०००) प्रक्षेपण गरिएको विभिन्न निकाय रु.१,३४,७७,२२,६३५ समेत गरी जम्मा रु. १,५६,५२,६२,६३५ (१ अर्व ५६ करोड ५२ लाख ६२ हजार ६ सय ३५ रुपैया)

२. आय यर्थाथ रु. २०३२५५९३९३.०० (२ अर्ब ३२ करोड ५५ लाख ९ हजार ३ सय त्रियानव्वे रुपिया)

यर्थाथ आन्तरिक आय रु. २२,२६,५८,२३०.८३ (३ प्रतिशत थप)

३. अनुमानित व्यय तर्फ

१. आय तर्फ प्रक्षेपण गरिएको रकम बमोजिम आगामी आर्थिक वर्षमा चालु खर्च रु. ११३१९२६००० (

१ अर्ब ३१ करोड ९ लाख २६ हजार) (७२.३१.प्रतिशत)

२. पूँजीगत तर्फ रु. ४३,३३,३६,००० (४३ करोड ३३ लाख ३६ हजार) (२७.६९ प्रतिशत)

४. यर्थाथ व्यय रु. १,६७,७७,७६,९६०.३७ (८२.५५.प्रतिशत)

क) २०७८-७९ को एकिकृत आय विवरण

क्र* स	राजश्व संकेत	आय शिर्षक	२०७७/०७८को संशोधित अनुमान	२०७७/०७८को यथार्थ	२०७८/०७९ अनुमानित	२०७८/०७९ को यथार्थ
१	११३१ ३	सम्पत्ती कर	१०२३३०००.००	१२५४५७८५.००	१२५०००००.००	९२३९३२८.३६
२	११३१ ४	भूमि/मालपोत	५००००००.००	५२७०५६४.	५५०००००.००	६७८४३६९.११
३	११३२ १	घर वहालकर	२५००००००.००	१९४८८१४८.९०	३०००००००.००	२१५८२१६०.१४
४	११३२ २	दमकल सेवा शुल्क		४३५६००.००	-	४९४८००.००
५	११४७ २	विज्ञापन कर		०.००		८६२२८४.००
६	११४७ ३	अन्य मनोरन्जन कर	११००००.००	०.००	७००००	३०००.००
७		व्यवसाय कर	१८०००००.००			४४०००.००
८	११६१ ३	व्यवसाय रजिष्ट्रेशन दस्तुर	५०००००.००	२७६९६१६.००	५००००००.००	३६९८१६७.६०
९	११६३ १	कृषि तथा पशुजन्य वस्तुको व्यवसायिक कारोवारमा लाग्ने कर	४००००.००	०.००	५००००	०.००
१०	११६३ २	अखेटोपहार मा लाग्ने कर	३३००००.००		३३००००.००	६२५०००.००
११	११६९ १	अन्य कर	८०००००.००	२३०५८३५.६४	१००००००.००	१६७८२०३.११
१२	१४१७ ७	घर जग्गा रजिष्ट्रेशन		८७०७२११९.००		११५९९१६१३.० ०
१३		सरकारी	२००००००.००	०.००	२०००००	३४१७५०

स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को परिच्छेद १० नगरपालिकाको आर्थिक कार्य प्रणालीको दफा ७८ आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कार्यान्वयन गर्नु पर्ने भन्नेको उपदफा (५) बमोजिम

		सम्पत्तिको बहाल बाट प्राप्त आय				
१४	१४२१ २	अन्य विक्रिबाट प्राप्त रकम	५००००.००	३४०.००	५०००.००	१७२४०.००
१५	१४२२ १	न्यायिक दस्तुर	१००००.००	१२६६	१००००.००	२२९३३.००
१६	१४२२ ३	शिक्षा क्षेत्रको आमदानी	४५००००.००	११२३०५०.०	१२०००००.००	९७२४००.००
१७	१४२२ ४	परिक्षा शुल्क	१५०००.००	७२८००.००	५००००.००	८४९००.००
१८		नीजिधारा वाफतको शुल्क		७४२७५.००		०.००
१९	१४२२ ९	अन्य प्रशासनिक सेवाशुल्क	१५००००.००	३६०१२१.००	१५००००.००	२१५०३८.२२
२०	१४२४ २	नक्शापास दस्तुर	२५००००००.००	१४५४३२२९.१०	२०००००००.००	१५४७५९२३.१४
२१		ढुङ्गा गिटि वालुवा वापत		२४६८४६००	१०००००००.००	६००२३६६.००
२२	१४२४ ३	सिफारिस दस्तुर	१०००००००.००	१६०९५९३८.३१	१६००००००.००	१७०२४३८५.९०
२३	१४२४ ४	व्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर	२०००००.००	४५५२३२.००	२०००००.००	११५२०६०.००
२४	१४२४ ५	नाता प्रमाणित दस्तुर	१५००००.००	३२३७९४.००	२०००००.००	३३७१७५.०१
२५	१४२४ ९	अन्य दस्तुर	४०००००.००	१४९५९१६.३२	१२१५००००.००	७२००३३७.७८
२६	१४३१ १	न्यायीक दण्ड जरिवाना र जफत		२१५००		०.००
२७	१४३१ २	प्रशासनिक दण्ड जरिवाना र जफत	१२५०००.००	८४८०००.००	२०००००.००	५४१४००.००

स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को परिच्छेद १० नगरपालिकाको आर्थिक कार्य प्रणालीको दफा ७८ आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कार्यान्वयन गर्नु पर्ने भन्नेको उपदफा (५) बमोजिम

२८	१४५२ २	साना सवारी कर	१२००००००.००	६९६२५०.००	६५०००००.००	९५६००००.००
२९		सवारी साधन कर				३२२७२१०.५८
३०		बहाल विटोरी कर	५००००००.००	१५२७७३२.७८	११००००००.००	२५४९१२३.४६
३१		सरसफाई शुल्क	१०००००००.००	६१८७०७०.००	५०००००००.००	११५६५००.००
३२		पर्यटन प्रवेश शुल्क		७४१०८०.००	१०००००००	११५२९४०.००
३३		बेरुजु		५४९०४६.००	५००००००	३६४०५८३.००
३४		बसपार्क आम्दानी				२८१२२५०।
		जम्मा रकम	१२०१४०००००.००	१९९६८७९१०.१ ०	२१७५४०००००.००	२२५८८५४४१.४ १

ख)आ.व.:२०७८/७९ चालु र पूंजीगत खर्च विवरण आ.व. २०७८/०७९ को वित्तीय प्रगति प्रतिवेदन

वित्तीय प्रगती					
सि.नं.	ब.उ.शि.नं. / कार्यक्रम	बजेट	खर्च	रु हजारमा	
				खर्च प्रतिशत	कैफियत
१	बीरेन्द्रनगर नगरकार्यपालिका बजेट प्रकार : चालु	२६७१७०.००	१९७६३०.००	७३.९७	
२	बीरेन्द्रनगरनगरपालिका बजेट प्रकार : पूंजीगत	१६७४१३.००	१०३०९८.००	६१.५८	
३	नगर पशु सेवाप्रवर्द्धन कार्यक्रम	७६००.००	६१५७.००	८१.०२	
४	नगर कृषि प्रवर्द्धनकार्यक्रम	१११५०.००	९००७.००	८०.७८	
५	सामाजिक विकास कार्यक्रम	२९७००.००	१५३३३.००	५१.६२	
६	नगर जनस्वास्थ्यप्रवर्द्धन	३४०००.००	२०५४२.००	६०.४१	
७	नगर शिक्षा प्रवर्द्धनकार्यक्रम	३९३७५.००	३३२१९.००	८४.३६	
८	वडा नं. १ को कार्यालय	१६१४७.००	१४७१६.००	९१.१३	
९	वडा नं. २ को कार्यालय	१६५७६.००	१६२०७.००	९७.७७	
१०	वडा नं. ३ को कार्यालय	१९०१९.००	१८१४३.००	९५.३९	
११	वडा नं. ४ को कार्यालय	३०५५९.००	१९८९३.००	६५.०९	

स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को परिच्छेद १० नगरपालिकाको आर्थिक कार्य प्रणालीको दफा ७८ आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कार्यान्वयन गर्नु पर्ने भन्नेको उपदफा (५) बमोजिम

१२	वडा नं. ५ को कार्यालय	१४१४८.००	१४१४८.००	९२.७०	
१३	वडा नं. ६ को कार्यालय	१८०२३.००	११७२२.००	६५.०३	
१४	वडा नं. ७ को कार्यालय	१४९६९.००	१२७९०.००	८५.४४	
१५	वडा नं. ८ को कार्यालय	१५७४६.००	११६९७.००	७४.२८	
१६	वडा नं. ९ को कार्यालय	२६८८०.००	२४२९१.००	९०.३६	
१७	वडा नं. १० को कार्यालय	१६७८९.००	१५६६२.००	९३.२९	
१८	वडा नं. ११ को कार्यालय	१७६५९.००	१६२१०.००	९१.७९	
१९	वडा नं. १२ को कार्यालय	१९१२८.००	१८८४३.००	९८.५१	
२०	वडा नं. १३ को कार्यालय	१६३३७.००	१५१५४.००	९२.७५	
२१	वडा नं. १४ को कार्यालय	१६६६३.००	१५८४८.००	९५.११	
२२	वडा नं. १५ को कार्यालय	१६६३३.००	१५४४५.००	९२.८५	
२३	वडा नं. १६ को कार्यालय	१४०५०.००	१३२६६.००	९४.४२	
२४	प्रदेश सरकारबाटहस्तान्तरित कार्यक्रम (समपुरक अनुदान)	१५०००.००	२६१५.००	१७.४३	
२५	संघीय सरकारबाटहस्तान्तरित कार्यक्रम	५८३९५२.००	५१३७१५.००	८७.९७	
२६	प्रदेश सरकारबाटहस्तान्तरित कार्यक्रम	११३७१९.००	७४८११.००	६५.७८	
२७	स्थानीय तह प्रशासकीयभवन पूर्वाधार विकास कार्यक्रम[३६५०११११४]	१००००.००	९४२६.००	९४.२६	
२८	गरिबसंग विश्वेश्वरकार्यक्रम[३३६००१०२३]	४६४.००	४०४.००	८७.०७	
२९	एकिकृत स्वास्थ्यपूर्वाधार विकास कार्यक्रम[३७०००११६४]	१२८७०.००	११४६१.००	८९.०५	
३०	सामाजिक सुरक्षा तथासंरक्षण[३१४०१०१२३]	३४१३६३.२८	३१७५६२.२७	९३.०३	
३१	पर्यटन पूर्वाधारविकास आयोजना[३२५०११०६४]	१००००.००	१३२५.००	१३.२५	
३२	मुख्यमन्त्री रोजगार, उद्यमशीलता तथा आयआर्जनकार्यक्रम[३०१००१०२३]	१०५.००	८९.२५	८५.००	
३३	जलस्रोत तथा ऊर्जाविकास मन्त्रालय[३०८०००११४]	१००००.००	६३७७.३८	६३.७७	
३४	भौतिक पूर्वाधार तथाशहरी विकास मन्त्रालय[३३७०००११४]	२०००.००	०.००	०.००	

स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को परिच्छेद १० नगरपालिकाको आर्थिक कार्य प्रणालीको दफा ७८ आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कार्यान्वयन गर्नु पर्ने भन्नेको उपदफा (५) बमोजिम

३५	प्रदेश तथा स्थानीयशासन सहयोग कार्यक्रम(संघ शसर्त अनुदान)[३०१९११२०३]	१०३००.००	९६९०.१७	९४.०८	
३६	आन्तरिक मामिला तथाकानून मन्त्रालय[३१४०००११३]	७००.००	५५०.००	७८.५७	
३७	आन्तरिक मामिला तथाकानून मन्त्रालय[३१४०००११४]	१०२००.००	९१५०.००	८९.७१	
३८	सामाजिक विकासमन्त्रालय[३५००००११४]	३१०००.००	२००७९.००	६४.७७	
३९	कोभिड-१९ महामारीनियन्त्रण कार्यक्रम[३५००२१०१३]	१०००.००	९६०.००	९६.००	
४०	उद्योग, पर्यटन, वनतथा वातावरण मन्त्रालय[३०७०००११४]	३५००.००	३३४३.५०	९५.५३	
४१	सामाजिक विकास मन्त्रालय[३५००००११३]	१५००.००	१५००.००	१००.००	
४२	कर्णाली प्रदेश योजनाआयोग[३९१०००११३]	५५०.००	४६०.८०	८३.७८	
४३	मुख्यमन्त्री रोजगार, उद्यमशीलता तथा आयआर्जन कार्यक्रम[३०१००१०२४]	७२७१०.००	५६४२४.५६	७७.६०	
४४	भूमि व्यवस्था, कृषितथा सहकारी मन्त्रालय[३१२०००११३]	१९५०.००	०.००	०.००	
४५	कोरोना संक्रमण तथारोकथाम नियन्त्रण र उपचार कोष (कार्यसंचालन तर्फ)	२०७३.००	६४५.००	३१.११	
४६	विपद व्यवस्थापन कोष	२१५९.००	३६५.००	१६.९१	
४७	विभिन्न (भैपरि आउने)	८५१.००	५६३.००	६६.१६	
४८	जिल्ला समन्वयसमितिबाट प्राप्त	१४००.००	१३३५.००	९५.३६	
४९	मानसिक स्वास्थ्यपरामर्श केन्द्रबाट प्राप्त कार्यक्रम	१८९७.००	१८४३.००	९७.१५	
५०	स्थानीय तहको लैंगिकहिंसा निवारण कोष	१००.००	०.००	०.००	
५१	यूनिसेफ नेपाल वाटप्राप्त कार्यक्रम	६४१२.००	४४३७.००	६९.२०	
५२	सडक बोर्डबाट प्राप्तकार्यक्रम (गत आ.व.को मौज्दात सहित)	१५३८६.००	१२४३८.००	८०.८४	
५३	मानसिक स्वास्थ्य तथापरामर्श केन्द्र नेपाल-द्वन्द्व प्रभावितहरुका लागि मनोसामाजिक	१०८८.००	६४३.००	५९.१०	

स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को परिच्छेद १० नगरपालिकाको आर्थिक कार्य प्रणालीको दफा ७८ आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कार्यान्वयन गर्नु पर्ने भन्नेको उपदफा (४) बमोजिम

	सहयोगकार्यक्रम				
५४	पूर्वाधार विकासनिर्देशनालय बाट प्राप्त रकम (पेशकी फछ्यौट गर्दा बांकी रकम फिर्ता समेत)	५०००.००	५०००.००	१००.००	
५५	संघिय सरकारबाटहुतान्तरित कार्यक्रम भुक्तानी बांकी	४७८४.००	४७७६.००	९९.८३	
५६	प्रदेश सरकारबाटहस्तान्तरित कार्यक्रम भुक्तानी बांकि	१३५१८.००	१३५१८.००	१००.००	
जम्मा		२१३३२८५.२८	१७२४५२७.९३		
	कुल कार्यक्रम (cgas र कार्यसंचालन कोष सहित समग्रमा) औषत खर्च प्रतिशत	७५.०४			
	सुत्र तर्फको चालुखर्च प्रतिशत	८१.९५			
	सुत्र तर्फको पूजिगतखर्च प्रतिशत	७२.९३			

ग वीरेन्द्रनगरका वडाहरुको आय श्रोतको अवस्थावडा कार्यालयको प्रस्तुतिका आधारमा०

वडा नं.	आय श्रोतको प्रकार					विपद कोषमा मौज्दात अवस्था
	एकिकृत सम्पत्तिकर	व्यवसायकर	घरवहाल कर	फोहरमैला व्य.शुल्क	अन्य आन्तरिक आय	
१	२४८६२९.४७	४२२००	१४६७५४	३४०००	१६४४६०	०
२	२२७९६१.८४	३९६१५	१५४२०७	०	२६६९७४३	०
३	७१४७२९.२२	४४०००	१८२१५६६.६३	०	११४०७६६	०
४	५६१४९८.०१	११८४५०	११६७९६१.७७	६१५४५०	९०१७४५	
५	२८२०२०.९१	४२९२५	१३५७८५	०	४५१२४४	०
६	१६८८०८१.७१	१४१६९८५	७२२४०२६.०२	१९६०५०	८४८५८९	०
७	१५९८१७०.००	१४७४०५	७४९४५०	०	७११३४७	०
८	१०९६७६८.४९	१४७८७५	१५७३६५३.८१	०	७७३९९१	३७५०००
९	१०८१८६७.००	७६४२५	५५९००३.६	११५२९४०	२९५५७२	०
१०	१२४१५५८.२७	२७८६००	९३८३२४	४१०००	३८७०६३१	०
११	८९५६९५.५६	१३९३००	२६४१२४.०१	०	१७२४०७८.५	०
१२	११२२६९८.८८	३११००	५३३५०	०	२८६६६.१३	०
१३	१०६३०१.२४	१४२००	१००६०	०	४२२५३५	०
१४	२३१६०९.२७	३१०००	३०२५८.४६	०	३००५७१.३३	०
१५	२९४६०.१४	६०२०	०	०	९३३३७	०
१६	२७०३८.८३	११५२५	०	०	१०७८२५	०

घ) आ.व. ०७८/०७९

क)नगर स्तरीय पूर्वाधार तर्फका आयोजनाहरू

नगर स्तरीय आयोजनाहरू

हजारमा

क्र.स.	सभाबाट स्वीकृत योजनाको			सशोधन भए सशोधित योजनाके नाम	वित्तीय प्रगति	भौतिक प्रगति
	नाम तथा आयोजना स्थल	बजेट	लक्ष			
१	कालिका मन्दिर मर्मत वडा न १४	७०	१		७०	१००
२	वाघखोर देविस्थान सडक स्तरोन्नती वडा न १४	२००	१		२००	१००
३	भक्ती मोड बाँसपानी दर्लामीटोल हुँदै रातडाँडा सडक स्तरोन्नती वडा न १४	१२५	१		१२५	१००
४	रामजानकी मन्दिर रङ्गरोगन वडा न २	१५	१		१५	१००
५	प्रभात मा.वि. खानेपानी पाइप खरिद वडा न २	५०	१		५०	१००
६	डिपबोरिङमा जडान गरिने मोटरकालागि आवश्यक सामग्री खरिद	२००	१		२००	१००
७	हरियाली टोल भवन निर्माण	२००	१		२००	१००
८	भाते कुना मार्ग बाटो स्तरवृद्धि (कापा सदस्य सरिता चौधरी)	१००	१		१००	१००
९	डिप बारिग मोटर खरिद	१३०	१		१३०	१००
१०	प्रभात माध्यामिक विद्यालय पुरानो शौचालय मर्मत सुधार	५०	१		५०	१००
११	गागनपानी खोला कल्भर्ट दीखे खेलमैदान जाने वाटो निर्माण	६००	१		६००	१००
१२	भैरव मन्दिरको घेराबार गर्ने कार्य (सरिता चौधरी)	७०	१		७०	१००
१३	बेसार खेती भन्डारणको लागि टहरा निर्माण	१००	१		१००	१००
१४	फलाटे देखि रानीघाट जाने बाटो मर्मत सुधार कार्य	५०	१		५०	१००
१५	भैरव मन्दिरको घेराबार गर्ने कार्य (सरिता चौधरी सिफारिस)	७५	१		७५	१००
१६	प्रभात माध्यामिक विद्यालय अबाना शुलभ शौचालय तथा खानेपानीव्यवस्थापन	१२४ १	१		१२४ १	१००
१७	भैरव टोल सामुदायिक भवन निर्माण	३००	१		३००	१००
१८	धारा मर्मत कार्य निकास टोलमा (का. पा सदस्यसरिता चौधरी)	१००	१		१००	१००
१९	हरीयाली टोल विकास संस्था भवन निर्माण	७५	१		७५	१००
२०	चन्द्रसूर्य टोल बाटोग्राभेल गर्ने कार्य	५०	१		५०	१००
२१	शिवनगर स्याक लाइन सडक मर्मत वडा न १२	२००	१		२००	१००
२२	कालिका देविस्थान मन्दिर निर्माण वडा न १२	५०	१		५०	१००
२३	देउतीबज्यै मन्दिर नजिक कल्भर्ट मर्मत तथा भावर नजिकको कजवे मर्मतगर्ने काम	६७२	१		६६७	१००
२४	इन्जिनियरि क्याम्पस जाने सडक स्तरोन्नती गर्ने काम	२३६	१		२३४	१००
२५	वौद्ध गुम्वा मर्मत सुधारवडा न १	६००	१		६००	१००
२६	सिद्धेश्वर मन्दिर पर्खाल निर्माण वडा न ८	१७५	१		१७५	१००
२७	वडाका विभिन्न स्थान ग्राभेल गर्ने कार्य वडा न ८	४००	१		४००	१००
२८	वडा न ४ स्थित जिरो ड्याममा खेलकुद मैदान निर्माण	१००	१		१००	१००

स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को परिच्छेद १० नगरपालिकाको आर्थिक कार्य प्रणालीको दफा ७८ आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कार्यान्वयन गर्नु पर्ने भन्नेको उपदफा (५) बमोजिम

२९	शिव मा वि स्याउलीबजार सडक स्तरोन्नती कार्य वडा न ९ उपभोक्ता	८२००	१		८२००	१००
३०	शिव मा वि स्याउलीबजार सडक स्तरोन्नती कार्य वडा न ९ ठेक्का	१०८० ०	१		५७००	५३
३१	वीर बहादुर घर्तीको घर देखि पश्चिम तुलाराम लामिछानेको घर सम्म सडकविस्तार वडा न १३	१००	१		१००	१००
३२	इन्द्रपुर टोलको दुर्गा भवानी मन्दिर जाने बाटो निर्माण वडा न १३	१००	१		१००	१००
३३	बसपार्क विस्तार संरचना हटाउने र पार्किंग स्थल निर्माण	७०५६	१		६८५६	९७
३४	सुरक्षित आवास तथा सीप विकास भवन निर्माण	५०००	१		४३००	१००
कुल जम्मा		३७४८ ८.९	३४	०	३१४८ २.६	३१५३

ख) प्रदेश सरकारबाट स्वीकृत योजनाहरू

क्र स	वडा नं.	स्वीकृतयोजनाको नाम	बजेट	लक्ष	एकाई	प्रगति	
						वित्तीय	भौतिक
१	११	मष्टा शिवालय जेष्ठ नागरिक दिवा सेवा कार्यक्रम हल तथा सेड निर्माणवी न पा ११ (सशर्त अनुदान-स्थानीय तह)	२०००	१	वटा	२०००	१००
२	१०	बुद्बुढी सुन्दर टोल सडक निर्माण योजना वीरेन्द्रनगर नपा (सशर्त अनुदान स्थानीय तह)	१०००	१	वटा	१०००	१००
३	२	रेडियो नेपाल देखि उतागंगा मन्दिर सम्म सडक निर्माण.वि.न.पा. २ (सशर्त अनुदान स्थानीय तह)	३०००	१	वटा	१९१९	१००
४	९	बौध डाडा देखि शिवालय टोल पश्चिम जाने सडकको स्तर उन्नति वि.न.पा.९ लाटीकोइली जाने बाटो (सशर्त अनुदान स्थानीय तह)	१५००	१	वटा	१५००	१००
५	७	टेकु मार्ग हुदै इत्रामखोला जाने सडकको स्तर उन्नति सुर्खेत (सशर्त अनुदान स्थानीय तह)	२०००	१	वटा	७८०	३९
६	७	सितल खार्खोली टोलको वन समितिको कार्यालय जाने सडकको स्तर उन्नति, वि.न.पा. ७ (सशर्त अनुदान स्थानीय तह)	१५००	१	वटा	४५०	३०
७	३	गण्डकीटोल शान्तिटोल सडक स्तर उन्नति वि.न. ३ (सशर्त अनुदानस्थानीय तह)	१०००	१	वटा	७००	१००
८	११	गैरी गाउ सालघारी सडक स्तर उन्नति वि.न. पा ११ चारकुने सुर्खेत (सशर्त अनुदान स्थानीय तह)	१५००	१	वटा	१५००	१००
९	११	छात्रा सुलभ शोचालयशिव मावि. धुलियिबट वी न. पा ११ (सशर्त अनुदान स्थानीय तह)	१५००	१	वटा	१५००	१००
१०	१४	तिजुगैरा देखी सल्लेरी सम्म सडक ग्राबेल वि.न.पा. १४ सुर्खेत (सशर्त अनुदान स्थानीय तह)	१५००	१	वटा	१३००	८७
११	४	शहिद स्मृति टोल देखि जे.पी.स्कूल मार्ग वि.न.पा.४ भैरव स्थान (सशर्त अनुदान स्थानीय तह)	१५००	१	वटा	१५००	१००

१२	२	प्रगतिशील टोल देखि सिर्जना सामुदायिक बन जाने सडक स्तरउन्नतिवि.न.पा.२ ठौरी थारुगाउँ सुर्खेत (सशर्त अनुदान स्थानीय तह)	१५००	१	वटा	१५००	१००
१३	१२	नेवारे आँपखोली पक्कि कल्भर्ट वीरेन्द्रनगर १२ सुर्खेत (सशर्त अनुदान स्थानीय तह)	१०००	१	वटा	८३३	८३
१४	३	पतेनीचोक देखि पूर्व पन्चकोशि सडक स्तरोन्नती वीरेन्द्रनगर ३ (सशर्त अनुदान स्थानीय तह)	१०००	१	वटा	८००	१००
१५	१३	जर्बुटाडाँडा खोरीया पृतना गैरा सडक वीरेन्द्रनगर १३ सुर्खेत (सशर्त अनुदान स्थानीय तह)	१०००	१	वटा	१०००	१००
१६	३	अन्नपूण टोल सडक वीरेन्द्रनगर ३ सुर्खेत (सशर्त अनुदान स्थानीय तह)	१०००	१	वटा	८००	१००
१७	१२	सरस्वती प्रा.वि. मा २ कोठे पक्की (बालविकास भवन निर्माण, वडा न १२ चनौटे (सरस्वती टोल) (विशेष अनुदान स्थानीय तह)	३०००	१	वटा	२९९९	१००
१८	१४	छेडा बयलकांडा सडक स्तरोन्नति तथा कालोपत्रे, वडा नं १४ (समपूरक अनुदान- स्थानीय तह)	१००००	१	वटा	०	०
१९	२	टेम्पो पार्क देखि भुरेली सडक वडा नं २ (समपूरक अनुदान- स्थानीय तह)	१००००	१	वटा	५०००	५०
२०		सहकारी चोक हुँदै जर्बुटा गर्पन सडक स्तरोन्नती, वडा न १२ १३ १५ र १६ (समपूरक अनुदान स्थानीय तह)	१००००	१	वटा	९००	९
२१	१	दुर्गा मन्दिर दिपमाला देउतीबज्यै मन्दिर (अन्य सार्वजनिक निर्माण)	५०००	२	वटा	५०००	१००
२२	१४	बटुक भैरव मन्दिर (अन्य सार्वजनिक निर्माण)	२५००	१	वटा	१९५०	७८
२३	१०	रिङरोड वसीचोक देखि शिव मन्दिर योगी सन्यासीसमाधिस्थल सम्म पदमार्ग निर्माण वीरेन्द्रनगर १० नयाँ घुम्ना (सशर्त अनुदान स्थानीय तह)	१५००	१	वटा	१५००	१००
२४	११	उपमन्यू ऋषि मन्दिर धुलियाबिट वीरेन्द्रनगर ११ (सशर्त अनुदान स्थानीय तह)	१०००	१	वटा	१०००	१००
२५	१४	पाखापानी सोतखोला आर्यघाट सडक निर्माण वीरेन्द्रनगर १४ (सशर्त अनुदान स्थानीय तह)	१०००	१	वटा	१०००	१००
२६	९	थारु संग्रालय भवनको तला थप वीरेन्द्रनगर ९ कालिमाटी (सशर्त अनुदान स्थानीय तह)	१५००	१	वटा	१५००	१००
२७	९	चाँदनी चोक खेलमैदान निर्माण वीरेन्द्रनगर ९ (सशर्त अनुदान स्थानीय तह)	२५००	१	वटा	२२६३	९१
२८	१४	थाली लिफ्ट खानेपानी योजना वीरेन्द्रनगर १४ (सशर्त अनुदान स्थानीय तह)	२८००	१	वटा	०	०
२९	१२	जागृती चोक पूर्व बिरुवावारी हुँदै नेवारेखेला सम्म सडक स्तरोन्नती वीरेन्द्रनगर १२ (सशर्त अनुदान स्थानीय तह)	१५००	१	वटा	१५००	१००

स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को परिच्छेद १० नगरपालिकाको आर्थिक कार्य प्रणालीको दफा ७८ आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कार्यान्वयन गर्नु पर्ने भन्नेको उपदफा (५) बमोजिम

३०	१३	टाकुरे डाँडा पर्यटन विकास तथा भिमसेन मन्दिर निर्माण वीरेन्द्रनगर १३ सिद्धपाइला (सशर्त अनुदान स्थानीय तह)	१५००	१	वटा	१५००	१००
३१	१२	सरस्वती टोलको मुख्य सडक स्तरोन्नती वीरेन्द्रनगर १२ (सशर्त अनुदानस्थानीय तह)	६०००	१	वटा	५९५७	९९
३२	९	तिलपुर घोक्रेनी हुँदै मिलनचोक जाने सडक स्तरोन्नती वीरेन्द्रनगर ९ (सशर्त अनुदान स्थानीय तह)	१५००	१	वटा	१५००	१००
३३	१	सिमलचोक नरजित बि.क. को घरदेखि धारापानी पानी ट्याकीसम्म आपखेलीखहरेखोला तटबद्ध निर्माण वीरेन्द्रनगर १ (सशर्त अनुदान स्थानीय तह)	१०००	१	वटा	१०००	१००
३४	१०	बुद् बुढी टोल सडक ग्राभेल (बुलबुले मोडिनु भन्दा पूर्वतिर)वि.न.न.पा.१० सुर्खेत (सशर्त अनुदान स्थानीय तह)	२०००	१	वटा	१९७०	९९
३५	१२	सामुदायिक भवन निर्माण मानव सेवा धर्म	१५००	१	वटा	१५००	१००
३६	१२	मानव सेवा आश्रमको भौतिक पूर्वाधार निर्माण वीरेन्द्रनगर १२	१५००	१	वटा	१४९७	१००
३७	१२	दत्तात्रेय सेवा समाजवीरेन्द्रनगर १२ को कम्पाउण्ड बाल तथा गेट निर्माण	२०००	१	वटा	१८८५	९४
३८	६	राधा सर्वेश्वर मन्दिर मर्मत	३०००	१	वटा	३०००	१००
३९	६	नेपाली सुन्य जामे मस्जित ट्रेस निर्माण	१०००	१	वटा	१०००	१००
४०	४	प्रादेशिक शहिद पार्क देखि गढी जाने बाटोमा फुटपाथ निर्माण	१००००	१	वटा	१३२५	१३
४१	११	वायो ग्यास उत्पादन	२००००	१	वटा	१७७६४	१००
४२	३	प्रशान्तिवृद्धाश्रम भवन निर्माण	५०००	१	वटा	५०००	१००
४३	१३	ठिम्ले तोक्तेन लिङ्ग वौद्ध गुम्वा	२०००	१	वटा	२०००	१००
४४	१३	गुप्तिपुर सडक स्तरोन्नती	१०००	१	वटा	१०००	१००
४५	७	जेष्ठ नागरिक सेवा समाजको भवनमा तारवार गर्ने काम	१५००	१	वटा	११५०	७७
४६	७	जि सी को घर देखि चपाइको घर जाने बाटो स्तरोन्नती	१५००	१	वटा	१५००	१००
४७	७	कटकुवा तपोभूमीमा गौशाला निर्माण	१४००	१	वटा	१४००	१००
४८	१०	सामुदायिक गौशाला निर्माण गर्ने काम	६९८३	१	वटा	६९८३	१००
४९	१०	प्रा वि सानो सुर्खेत मा पर्खाल निर्माण कार्य	१०००	१	वटा	९८०	९९
५०	१०	निर्मला बाकाबल को घर देखि बुद्बुदी मा सडक ग्राभेल तथा नालानिर्माण	१५००	१	वटा	४५०	३०
५१		बिरेन्द्रनगरकामुख्य चोक हरु मा हाईमास्ट लाइट जडान गर्ने काम	१००००	९	वटा	६९६९	१००
५२		बिरेन्द्रनगरका विभिन्न चोकहरु मा सोलार लाइट जडान गर्ने काम	३०००	३२	वटा	३०००	१००
५३	९	चादनी चोक सत्यकाडा बुलबुले सडक मर्मत	३४९६	१	वटा	२१००	६०
५४	९	मंगल गढी मिलन टोल पिपल डाँडा सडक ग्राभेल	१८६३	१	वटा	१७००	९१

स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को परिच्छेद १० नगरपालिकाको आर्थिक कार्य प्रणालीको दफा ७८ आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कार्यान्वयन गर्नु पर्ने भन्नेको उपदफा (५) बमोजिम

५५	१०	कबस्थान निर्माण कार्य	१५००	१	वटा	१४५६	१००
५६	१२	हस्ताविर स्कूल माICT वेबस्थापन	५००	१	वटा	५००	१००
५७	४	SOSस्कूल माICTवेबस्थापन	५००	१	वटा	५००	१००
५८	८	आवि खजुरा स्कूल माICTवेबस्थापन	७५०	२	वटा	७५०	१००
जम्मा			१७०२९१.५			१२१०२९.४	

ग) संघिय सरकारबाट हस्तान्तरित आयोजनाहरुको कार्यान्वयन अवस्था

क्रस	वडा नं.	स्वीकृतयोजनाको नाम	वजेट	लक्ष	एकाई	प्रगति	
						वित्तीय	भौतिक
२	१४	थाली चमेरेगुफा सरण तथा पहुँच मार्ग निर्माण	१०००	१	वटा	१०००	१००
३	३	प्रशान्ति वृदाश्रम भवन निर्माण	२०००	१	वटा	२०००	१००
४		शहरी वन विकास कार्यक्रम अन्तर्गत ट्री गार्ड खरिद तथा बिरुवारोप्रे काम	१२०७१	१	वटा	७९६३	१००
५		भ्याली भित्रका विभिन्न कालोत्रे सडक मर्मत सडक बोर्ड सँगकोसाझेदारी गत आ व को क्रमागत	१३३३३	१	वटा	८५०६	१००
६		भ्याली भित्रका विभिन्न कालोत्रे सडक मर्मत सडक बोर्ड सँगकोसाझेदारी	२००००	१	वटा	१३६९	१०
७	११	शिव मा वि धुलियाबिट तलाथप गर्ने काम वडा न ११	१८००	१	वटा	१८००	१००
८	८	वीरेन्द्रनगरनगरपालिका कार्यालयको प्रशासनीक भवननिर्माण गर्ने काम वडा न ८	११०२९२	१	वटा	९४२६	१०
९	९	लाटिकोइली स्वास्थ्य सस्थामा १५ सैयाको अस्पताल निर्माण गर्ने कामवडा न ९	१३८६८३	१	वटा	११२६१	१०
१०	८	नेरा मावि खजुरा भवन निर्माण (रा प शै सू)	३६००	१	वटा	३६००	१००
११	९	शिव मावि भवन निर्माण (रा प शै सू)	१८००	१	वटा	१८००	१००
१२	८	सिद्ध बहिरा बालक को स्कूल पुर्वाधार निर्माण	२५०००	१	वटा	२५०००	१००
जम्मा			३२,९५,७८.८			३२,९५,७८.८	

घ) प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम तर्फकायोजनाहरु

क्रस	वडा नं.	स्वीकृतयोजनाको नाम	वजेट	लक्ष	एकाई	प्रगति	
						वित्तीय	भौतिक
१	१	वडाका विभिन्न सडकमा रहेका पक्की नाला सरसफाइ कार्यक्रम	५२३	१	वटा	५२३	१००
२	२	जनमिलन टोलको सार्वजनिक जग्गा तारवार	५००	१	वटा	५००	१००
३	३	वडाका विभिन्न टोलमा रहेका सडकमा कच्ची नाला निर्माण	५००	१	वटा	५००	१००
४	४	वडाका विभिन्न टोलमा खानेपानी पाइपलाइन खन्ने पुर्ने तथा नालासरसफाइ गर्ने काम	५००	१	वटा	५००	१००
५	५	वडाका स्थित नाला सरसफाइ गर्ने र कच्चीनिर्माण तथा नाला सरसफाइ	५००	१	वटा	५००	१००
६	६	वडा स्थित नाला सरसफाइ तथा व्यवस्थापन	५००	१	वटा	५००	१००

स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को परिच्छेद १० नगरपालिकाको आर्थिक कार्य प्रणालीको दफा ७८ आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कार्यान्वयन गर्नु पर्ने भन्नेको उपदफा (५) बमोजिम

७	७		५००	१	वटा	०	०
८	८		५००	१	वटा	०	०
९	९	वडाका स्थित नाला सरसफाइ गर्ने र कच्ची सडक निर्माण तथा नालासरसफाइ	५००	१	वटा	४४६	८९
१०	१०	वडाका स्थित नाला सरसफाइ गर्ने र कच्चीनिर्माण तथा नाला सरसफाइ	५००	१	वटा	५००	१००
११	११	वडा कार्यालय चारकुना भगवती टोल बाटो र सिमलकुना बाटो	५००	१	वटा	२३०	४६
१२	१२	खोरिया सामुदायिक भवन निर्माण	२४२	१	वटा	२४१।६१०	१००
१३	१२	खोरिया सडक मर्मत	२५८	१	वटा	२३७	९२
१४	१३	नया गाउँ लामी डाडा त्यार डाँडा सडक स्तरबृदी	५००	१	वटा	५००	१००
१५	१४	सोतखोला तटबन्धन	५००	१	वटा	५००	१००
१६	१५	शहरी स्वास्थ्य चौकी निर्माण	५००	१	वटा	५००	१००
१७	१६	सडक बाटो मर्मत	५००	१	वटा	५००	१००
जम्मा			७०२३			७०२३	

मुख्यमन्त्री रोजगार कार्यक्रम तर्फका योजनाहरू

क्र स	वडा नं.	स्वीकृतयोजनाको नाम	बजेट	लक्ष	एकाई	प्रगति	
						वित्तीय	भौतिक
१	१	अम्मर खत्रीको घरदेखी दक्षिण हटलाइनसम्म पक्की नाला ग्राभेलउपभोक्ता समिती	२०००	१	वटा	१६६०	८३
२	१	मसलाघारि पर्यटकिय स्थल निर्माण	१३००	१	वटा	१३००	१००
३	२	पिपलचौतारा चौकदेखि माइस्थान हुँदै शान्तिटोल भैरव टोल जोड्ने सडकस्तरोन्ती योजना	२०००	१	वटा	२०००	१००
४	२	खानेपानी, बीरेन्द्रगर नगरपालिका-२, सुर्खेत	१३००	१	वटा	१३००	१००
५	३	पत्तेनी गाउँ ब्लक सडक पक्की नाला निर्माण	११००	१	वटा	११००	१००
६	३	मसुरिखेत टोलमा पश्चिम भित्रीबाटोको नाला सहितको ग्राभेल बाटोनिर्माण	११००	१	वटा	११००	१००
७	३	लोकेन्द्र मार्ग निर्माण	११००	१	वटा		
८	४	भैरव बाटो पिच पाइप लाइन विस्तार ढल निर्माण उपभोक्ता समिति	११००	१	वटा	०	०
९	४	मित्रनगर टोल सडक निर्माण उपभोक्ता समिती	११००	१	वटा	११००	१००
१०	४	कालागाउँ प्रदेश अस्पताल जानेबाटोभिन्न गंगा भाटको घर हुँदै जेपिस्कूल जाने बाटो	११००	१	वटा	०	०
११	५	कालिका मन्दिर बैच डाँडा पदमार्ग	३३००	१	वटा	३३००	१००
१२	६	कल्पना शाहिको घरदेखि ग्रेस चर्च हुँदै विक्रम कुमालको घरसम्म जाने १५७ मिटर सडकमा ग्राभेल र पक्की नाला निर्माण आयोजना	३३००	१	वटा	१८७२	५७
१३	७	फतबहादुर सोतिमगर घरदेखि पूर्व इत्राम खोला सम्म	३३००	१	वटा	२२२२	६८

स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को परिच्छेद १० नगरपालिकाको आर्थिक कार्य प्रणालीको दफा ७८ आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कार्यान्वयन गर्नु पर्ने भन्नेको उपदफा (४) बमोजिम

१४	८	सिद्ध बहिरा बालकको स्कूलको पुरानो शैक्षिक भवन मर्मत आयोजना	११००	१	वटा	०	०
१५	८	खजुरा टोलको बसालको घर देखि दिक्षिण तर्फको सडक निर्माण योजना	११००	१	वटा	७९०	७२
१६	८	पनुम मिदनुको घर देखि दिक्षिण भित्री सडक स्तरोन्ती तथा नालानिर्माण	११००	१	वटा	११००	१००
१७	९	पिपलडाडा भिम बहादर बुढाको घर देखि टंक प्रसाद रेग्मीको घर सम्मपक्की नाला निर्माण	११००	१	वटा	११००	१००
१८	९	सिद्धार्थनगर फुलवारी टोल सडक स्तर उन्नती आयोजना	११००	१	वटा	११००	१००
१९	९	तिलपुर मुख्य चोकदेखि सहायक बाटो हुँदै क्रसर उध्योग सम्म कृषिसिँचाइ, नाला निर्माण	११००	१	वटा	११००	१००
२०	१०	मुस्लिम वस्ती पक्की नाला तथा वाटो निर्माण आयोजना	११००	१	वटा	९५०	८६
२१	१०	घुम्ना रोड अन्तर्गत हरि थापाको घर देखि पूर्व पुर्णवहादर शाहीकोघर हुँदै दक्षिण मंगलगढी प्रथामिक विद्यालय सम्म	११००	१	वटा	९००	८२
२२	१०	भित्री सडक नाला निर्माण	११००	१	वटा	९५०	८६
२३	११	सन्तोष राईस मिलदेखि रत्नराजमार्गसडक जोड्ने	२२००	१	वटा	२२००	१००
२४	११	वराकुना भित्री सडक स्तरउन्ती	११००	१	वटा	११००	१००
२५	१२	सडक स्तरोन्ती, स्ल्याप निर्माण, अधुरो नाला निर्माण	१०५०	१	वटा	९६०	९१
२६	१२	नेवारे खोला तटबन्धन तथा सडक स्तरोन्ती	१२००	१	वटा	८०८	६७
२७	१२	चनौटे सिँचाइ कुलो विनपा १२ चनौटे	१०५०	१	वटा	०	०
२८	१३	नलखोला पाचँ घरे खानेपानी	१७००	१	वटा	१७००	१००
२९	१३	करेखोला खेलकुद मैदान निर्माण	१६००	१	वटा	१६००	१००
३०	१४	छेडा-ठूलोखोला ग्रामिण कृषि सडक	७५३	१	वटा	७०३	९३
३१	१४	तिजुगैरा भुतेपोखरी थाली ग्रामिण कृषि सडक	७५३	१	वटा	६००	८०
३२	१४	सम्मृदी एगो एण्ड टुरिजम (सालडाँडा देखि नियालो खोला हुँदैदर्नाकोट जोड्ने बाटो स्तरोन्ती)	७५०	१	वटा	७५०	१००
३३	१५	श्री ने रा मा वि रतु देवीस्थान पक्की भवन निर्माण आयोजना	६५६	१	वटा	६५६	१००
३४	१५	खमारी कपासे खानेपानी योजना	६५७	१	वटा	६५७	१००
३५	१६	विध्यालय भवन	१५४१	१	वटा	१३८६	९०

वडा स्तरीय पूर्वाधार तर्फका आयोजना प्रगति संक्षेप

वडा न.	स्वीकृत योजना सँख्या	भौतिक लक्ष	इकाई	स्वीकृत जम्मा बजेट	प्रगति	
					भौतिक	वित्तिय
१	२०	२०	वटा	१२०९५	९७	११७४५

स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को परिच्छेद १० नगरपालिकाको आर्थिक कार्य प्रणालीको दफा ७८ आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कार्यान्वयन गर्नु पर्ने भन्नेको उपदफा (५) बमोजिम

२	३३	३३	वटा	१२६४१	१००	१२६४१
३	२३	२३	वटा	९६२७	१००	९६२७
४	२८	२८	वटा	१७६८८	९५	१६८०४
५	२०	२०	वटा	१२७२०	१००	१२०५०
६	१३	१३	वटा	१२३००	८४	१०३००
७	१९	१९	वटा	१०८३६	९५	१०२९४
८	१८	१८	वटा	१२४४५	९८	७२४५
९	३१	३१	वटा	९०५०	१००	९००५
१०	१७	१७	वटा	११६१५	१००	११२६५
११	२६	२६	वटा	९४००	८८	८२५०
१२	१८	१८	वटा	१२०९२	१००	११७४४
१३	३६	३६	वटा	१०७०२	९२	९८३०
१४	२८	२८	वटा	१२१००	१००	११९००
१५	१६	१६	वटा	८६२७	१००	८६२७
१६	३०	३०	वटा	८२७८	९०	७४५०
कुल जम्मा	३७६	३७६	०	१८२२१६		१६८७७७

विगत वर्षहरूमा आयोजना सम्झौता भई निर्माणाधिन रहेका वोलपत्र तर्फका आयोजना विवरण

क्र.सं.	आयोजना विवरण तथा आयोजना स्थल	कुल लागत अनुमान रकम	सम्झौता रकम कन्टेन्जेन्सी समेत	निर्माण व्यावसायीको नाम तथा सम्पर्क नम्बर	हालसम्मको भूक्तानी रकम	भूक्तानी बाँकी रकम	अनुदान प्राप्त निकाय	हालसम्मको भौतिक प्रगति प्रतिशतमा
१	टिका वौडेलको घर दिखि पुलिस चौकी सम्म सडक स्तरोन्नती गर्ने काम वडा नं. १	४०००	२६३७.६६०	एन एस वील्डर्स ९८५८०५००६०	६००.०००	२०३.६६०	नगरपालिका	४०
२	गाग्रेताल चोक रत्न राजमार्ग सडक स्तरोन्नती कालोपत्रे, वडा नं. ११	२६९६	१५७८.४२५	जे.पी. सुभाष जे.भी. ९८५८०५१३७९	५८२.५०४	९९५.९२१	नगरपालिका	४०
३	शहरी स्वास्थ्य केन्द्र गगरि भवन निर्माण, वडा नं. १३	२६९६	१८९३.६२२	नातिक निर्माण सेवा ९८४४८८५९९१	०	१८९३.६२२	" "	६०
४	वडा कार्यालय भवन निर्माण, वडा नं. १६	२६९६	२२९३.०५८	" "	०	२२९३.०५८	" "	२०

स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को परिच्छेद १० नगरपालिकाको आर्थिक कार्य प्रणालीको दफा ७८ आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कार्यान्वयन गर्नु पर्ने भन्नेको उपदफा (५) बमोजिम

५	श्री ने.रा.आ.बि. चिसापानी भवन निर्माण गर्ने काम वडा नं. ५	८५००	५०५.८५७	के.आर.विल्डर्स प्रा.लि. ९७४९०११३३०	३१८१.४३६	१८७०.४२१	राष्ट्रिय योजना आयोग	७०
६	नेता चोक देखि आंखा अस्पताल सम्म जोड्ने सडक कालोपत्र गरी नाला र फुटपाथ निर्माण गर्ने काम वडा नं. ६	१००००	४८१२.३२०	मंगल कन्स्ट्रक्शन ९८४८१६३०५०	६५०	४१६२.३२०	सम्पुरक अनुदान	३०
७	वीरेन्द्रनगर भ्याली भित्रका सडकहरूमा टि गार्ड खरिद तथा जडान गर्ने काम	१२०००	५८३६.६५८	श्री बिनोद निर्माण सेवा एण्ड सप्लायर्स, ९८५८०५२२४०	८३६.०००	५०००.६५८	कर्णाली प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदान	०
८	टेम्पो पार्क देखि भुरेली सम्मको सडक स्तरोन्नती गर्ने काम वडा नं. २	१००००	६३८२.५८६	अशोका निर्माण सेवा ९८५८०५११३५	२५००	३८८२.५८६	सम्पुरक अनुदान	२५
९	वडा कार्यालय भवन निर्माण, वडा नं. ६	७०००	५९३१.८१८२	के.आर.विल्डर्स प्रा.लि. ९७४९०११३३०	३४००	२५३१.८१८	नगरपालिका	७०
१०	ल्याण्डफिल साइट पहुँच मार्ग स्तरोन्नती गर्ने काम वडा नं. १	२४९९	१७०६.२५४	अशोका निर्माण सेवा ९८५८०५११३५	०	१७०६.२५४	" "	०
११	इलाईट बोर्डिङ्ग स्कूल देखि उत्तर हर्टलाईन, मुस्कान पार्क स्वास्थ्य अफिस हुँदै शिक्षक संगठन कार्यालय सम्मको सडक स्तरोन्नती गर्ने काम वडा नं. ८	५२००	३००८.२४०८४	द काली सिद्धि निर्माण सेवा ९८५८०५००७४	६००	२४०८.२४१	" "	२०
१२	छेडा वयलकांडा सडक स्तरोन्नती गर्ने काम वडा नं. १४	१००००	६६०६.७५१	पि.एल. कन्स्ट्रक्शन	०	६६०६.७५१	सम्पुरक अनुदान	०
१३	वीरेन्द्रनगर नगरपालिका भ्याली भित्रका कालोपत्रे सडक मर्मत गर्ने काम	२००००	१४२८५.३३१	दोर्ण विल्डर्स ग्रुप अफ कम्पनी प्रा.लि.	१३६९	१२९१६.३३१	सडक बोर्ड नेपाल संगको साभेदारी	२५
१४	प्रादेशिक सहिद पार्क देखि गढी जाने वाटोमा पदमार्ग निर्माण गर्ने काम	१००००	७७८०.११०	एस. आर. कन्स्ट्रक्शन	१३२५	६४५५.११०	कर्णाली प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदान	०

स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को परिच्छेद १० नगरपालिकाको आर्थिक कार्य प्रणालीको दफा ७८ आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कार्यान्वयन गर्नु पर्ने भन्नेको उपदफा (४) बमोजिम

१५	सहकारी चोक देखि गर्पन जाने सडक स्तरोन्नती गर्ने काम भ्यूचुला मेहेली खण्ड	१००००	४७५.१८१६	विशाल निर्माण सेवा	९००	३८५३१८१६	सम्पुरक अनुदान	२०
१६	सितल टोल देखि सामुदायिक वनको भवन जाने सडक स्तरोन्नती गर्ने काम वडा नं ७	२०००	१५२५.९१४	रमेश कन्स्ट्रक्शन ९८६७४४८३१२	४००	११२५१९१४	कर्णाली प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदान	०
१७	लाटिकोईली स्वास्थ्य चौकीमा १५ सैयाको अस्पताल निर्माण गर्ने काम वडा नं. ९	१९२८०७ १२७	१३८६८२.५५७	आशिष माउण्ट पुमोरी जे.भी. ९८५५०७२५२५	११२६०.५९ ४	१२७४२१.९ ६३	संघीय सरकार	१०
१८	वीरेन्द्रनगर नगरपालिकाको प्रशासनिक भवन निर्माण गर्ने काम	१६२९३६१ ८१	११०२९२१२९२	नेपाल पब्लिक शर्मिला जे.भी. ९८५११७८९८५	९४२६	१००८६६.२ ९२	" "	१०

आ व २०७८/८९ मा भएका आयोजनाहरूको सञ्चालन प्रकृति

क्र स	ठेक्काको प्रकार	ठेक्का सख्या	कैफियत
१	बोलपत्र	१८	
२	दरभाउपत्र	११	
३	राजस्व तर्फ	६	
४	खरिद	५	
५	कोटेशन	१९	
६	उपभोक्ता समिति, विद्यालय व्य. समिति, सञ्चालक समिति	४७३	
कुल जम्मा		५३२	वटा

आ व २०७८/८९ मा सञ्चालन भएका आयोजनाहरूको भौतिक र आर्थिक प्रगति

क्र स	आयोजनाको प्रकृति	आर्थिक प्रगति			भौतिक प्रगति		
		विनियोजित बजेट	खर्च रकम	प्रगति प्रतिशत	जम्मा योजना सख्या	सम्पन्न सख्या	प्रगति प्रतिशत
१	वडा स्तरिय	१८,२२,१५.५४	१६,८७,७६.६९	९२.६२	३७६.००	३६६.००	९७.३४
२	नगर स्तरिय	३,७४,८८.८७	३,१४८२.५८	८३.९८	३४.००	३४.००	१००.००
३	संघ प्रदेश	२७,१५,८२.०९	१९,४७,५३.९०	७१.७१	६९.००	६२.००	८९.८६
४	प्रधानमन्त्री रोजगार	७०,२३.०८	५९,१३.१५	८४.२०	१५.००	१५.०	१००.००
५	मुख्यमन्त्री रोजगार	४,८०,१०.००	३,८०,६३.७८	७९.२८	३५.००	३०.००	८५.७१
कुल जम्मा		५४,६३,१९.५८	४३,८९९०.०९	८०.३५	५२९.००	५०७.००	९५.८४

८.आ.ब. २०७८/०७९मा भए गरेका प्रमुख कार्यहरू (आयोजना तथा कार्यक्रमको क्षेत्रगत प्रगति)

- १.नगरस्तरीय ५२९ योजनामा ५०७ योजना सम्पन्न गरेर ९५.८४ प्रतिशत प्रगति भएको छ ।
२. वडास्तरीय ३७६ योजनामा ३६६ योजना सम्पन्न गरेर ९७.३४ प्रतिशत प्रगति भएको छ ।
- ३.संघको ६९ योजनामा ६२ योजना सम्पन्न गरेर ८९.८६ प्रतिशत प्रगति भएको छ ।
- ४.प्रधानमन्त्री रोजगारमा १५ योजनामा १५ योजना सम्पन्न गरेर १०० प्रतिशत प्रगति भएको छ ।
- ५.मुख्यमन्त्री रोजगारमा ३५ योजनामा ३० योजना सम्पन्न गरेर ८५.७१ प्रतिशत प्रगति भएको छ ।

७.कार्यालयले भोग्नु परेका समस्याहरु

१. एक वडा एक प्राविधिकको व्यवस्था नहुदा वडा र नगरको विचमा सहकार्यमा समस्या देखा परेको छ ।
२. नगरका वडाहरुमा गरिवीको अवस्थाको कारणले योजनाको लागत सहभागीता जुटाउन निकै समस्या हुने गरेको ।
३. वडामा प्रयाप्त कर्मचारीको अभावले गर्दा कामको भार निकै भएकोले काम गर्न कठिनाई,
४. नगरपालिकामा हाल सम्म पनि सेवाग्राही र सेवाप्रदायकलाई नीति अनुसार सम्मान गर्न नसकिएको ।
- ५.विषयगत शाखामा न्यूनबजेटका कारणले (कृषि,पशु,स्वास्थ्य,शिक्षा र महिला तथा बालबालिका) आइपरेका समस्यालाई सम्बोधन गर्न सकिएको छैन ।
- ६.नगरपालिकाको भौतिक समस्याका कारणले सम्पत्ति संरक्षणमा समस्या भएको छ ।
- ७.जिन्सी व्यवस्थापन सफ्टवेयरमा गर्न सकिएको छैन ।
- ८.यातायातका साधनहरुको संचालन,मरमत र व्यवस्थापनमा नीतिगत समस्या देखिएको छ ।
- ९.सबै शाखाहरुको ऐन नियम र कार्यविधिका कारणले पनि शाखागत कार्य संचालनमा समस्या देखिएको छ ।
- १०.कर्णाली प्रदेशको राजधानी भएको वीरेन्द्रनगर नगरपालिकामा हाल सम्म पनि स्तनपान कक्ष र अपाङ्गमैत्री भौतिक वातावरण छैन ।

८.प्रशासनीक रुपमा नीतिगत र अभ्यास कारणले समस्याहरु देखापरेका छन् ।

१. नगरपालिकामा ३५६ कर्मचारीहरु विभिन्न शाखामा कार्यरत छन् तर नगरपालिकामा दरबन्दी मिलानमा समस्या देखिन्छ हाल सम्म पनि नगरपालिकाको कर्मचारी संगठन योजना छैन ।
२. संघीय निजामति सेवा ऐन आउने तयारीमा छ तर नगरपालिकाको स्थानीय कर्मचारी सेवा ऐन छैन जसको कारणले स्थानीय तहका कर्मचारीहरुको मनोबल घटने अवस्थामा देखिन्छ ।
३. नगरपालिकामा राजश्व अधिकृत शाखामा अनुगमन पाउन सकिएन यसको असर आन्तरिक राजश्व संकलनमा पर्ने देखिन्छ ।
४. कानुन शाखामा कानुन अधिकृतको व्यवस्था पनि छैन ।
५. कर्मचारीहरुको मनोबल बढाएर सेवाग्राही र नगरपालिकाको विचमा विकासमा सहकार्यको थालनी भएको छैन ।

९.सामाजिक जिम्मेवारी पुरागर्न चाल्नुपर्ने कदम वा सुझावहरु

क) नगरपालिका

- १.नगरपालिकाको नीति अनुसार कार्यक्रम तथा बजेट आयोजना भए नभएको विषमा नगरसभा पूर्व व्यापक छलफल गर्ने र नीति तथा कार्यक्रम स्पष्ट हुनु पर्ने ।
- २.भौतिक पूर्वाधार भन्दा रोजगार मूलक र गरिवी निवारण लक्षित योजनाहरु समावेश हुनु पर्ने ।
- ३.नगरको भौतिक विकासमा अपाङ्गमैत्री योजना तथा निर्देशित गरेका उद्देश्यहरुलाई ध्यान पुऱ्यउनु पर्ने ।
- ४.नगरपालिका समग्र कर्णाली प्रदेशको पहिचान भएकाले यसले दीर्घकालीन सामाजिक सदभाव बढाउने कार्यक्रमको थालनी गर्नुपर्ने जसले नमुनाको रुपमा काम गर्न सकोस ।
- ५.नगरपालिकाको आन्तरिक स्रोत बढाउन स्थानिय स्तरमा संचालन गर्ने सबै कार्यक्रमलाई ठेक्का प्रथामा संचालन गर्नुपर्ने ।
- ६.अल्पकालिन योजनालाई भन्दा दीर्घकालीन र आय एवम् रोजगारमूलक ठोस आयोजनाहरुलाई प्राथमिकता दिने ।
- ७.प्रत्येक वडामा नीति अनुसार प्राविधिकको व्यवस्था हुनसके राम्रो हुने
- ८.धेरै गरिवी भएको वस्तिमा लागत सहभागीताको व्यवस्था सम्बन्धमा नगरपालिकाले केही सोच गर्नुपर्ने,
- ९.वडाको कामको चापको आधारमा कर्मचारीको व्यवस्थापनका विषयमा नगरपालिकाले केही सोच बनाउनुपर्ने,,
- १०.कर्मचारीहरुको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कनको आधारमा उत्कृष्ट र दीर्घसेवी कर्मचारीलाई पुरस्कृत र सम्मान गर्ने परम्परा कायम राख्ने ।
११. नगरपालिकाको लागि नीतिगत आवश्यकताका आधारमा ऐन नियम र कार्यविधिहरु बनाउनु पर्ने ।
१२. नगरपालिकाले सम्पादन गर्ने योजनाहरुको योजना शाखाले पुस्तिका तयार गरेर सबै योजनाहरुको विस्तृत विवरण राख्ने परम्परा बसाउने ।
- १३.बेरुजु प्रतिसत बढेर गएको यसलाई नीतिगत रुपमा नै घटाउदै लैजाने ।
१४. मौखिक रुपमा योजना संचालन गर्ने परम्पराको अन्य गर्दा कर्मचारीलाई कार्यसम्पादनमा सहजता हुन्छ ।

१५ नगरपालिकाले कुनै पनि जग्गाको नाप नक्सा गर्दा नीतिगत व्यवस्था गर्नु पर्दछ जसको कारणले नगरको आन्तरिक श्रोत बढन सकोस ।

१६. नगरपालिकामा नगरप्रोफाईल छ तर खण्डकृत सुचनाहरू पाउन सकिदैन त्यसकारण समय र आवश्यकताको आधारमा ल्वनबच एचयार्षभ गउमवतभ को खाँचो छ ।

१७. नगरशिक्षालाई नीति अनुसार स्तरीय र प्रभावकारी बनाउन नगर शिक्षा विकास योजना सम्बन्धित निकायबाट बनाएर कार्यान्वयन गर्न आवश्यक छ ।

१८. नक्सा व्यवस्थापनलाई Online Building Permit System लागु गर्ने तर्फ पहल गर्दा सान्दर्भिक हुने देखिन्छ ।

१९. नगरपालिकाले नीतिगत र ब्यवहारिक रुपमा समस्या देखिएका कार्यहरूलाई तत्काल सम्बोधन गर्दा कर्मचारीको मनोबल बढेर कार्यमा थप सहजता आउने देखिन्छ ।

१०. सामाजिक जिम्मेवारी र कार्य सम्पादनको लेखाजोखा

सामाजिक जिम्मेवारीको क्षेत्र	गत वर्षको अवस्था	प्रयास	उपलब्धि
स्वास्थ्य चौकी एक घण्टा भित्र पैदल वा यातायतको सुविधा भएको घरधुरी	नगरको सबै वडाहरूबाट १.५ घण्टा भित्रमा स्वास्थ्य चौकिहरूमा पुग्न सकिन्छ	नियमित	नगरको सबै वडाहरूबाट १.५ घण्टा भित्रमा स्वास्थ्य चौकिहरूमा पुग्न सकिन्छ
५ वर्ष मुनीका बालबालिकाको प्रतिशत	९.६. प्रतिशत	नियमित कार्यक्रम	प्रतिशत ११७९९ जना
खोपमा पहुच भएको जनसंख्या (एक वर्ष मुनीका बालबालिकाको आधारमा)		नियमित कार्यक्रम	नगरका सबै
पटक गर्भवती जाच गरिएको महिलाको संख्या (प्रतिशतमा)	४८.७ प्रतिशत	नियमित कार्यक्रम	प्रतिशत (३७९९ जना)
४ पटक गर्भवती जाच गरिएको महिलाको संख्या (प्रतिशतमा)	४८.७ प्रतिशत	नियमित कार्यक्रम	प्रतिशत (२६५२ जना)
दक्ष प्रसुतीकर्मीबाट प्रसुती गरिएका महिला संख्या	२५७९	प्रसुती केन्द्रमा वृद्धि	२४५०
दादुराको खोप	१४०		१४०
डि.पि.टि.	४७४	नियमित कार्यक्रम	२५९८
वि.सि.जि.	३३०	नियमित कार्यक्रम	३८९८
मलेरिया		नियमित कार्यक्रम	
मातृमृतदर	२०१ प्रतिलाख		१८४ प्रतिलाख
पाँचवर्ष मुनिका बालमृतदर	२३ प्रति हजार	नियमित कार्यक्रम	२६ प्रति हजार
बालमृतदर	प्रतिहजार	नियमित कार्यक्रम	प्रति हजार
कूलप्रजनन दर (१८देखि ४५)		नियमित कार्यक्रम	
सब हेल्थपोष्ट वा हेल्थपोष्टबाट सेवा लिने घरधुरी परिवार संख्या नर्सिङहोमबाट भामीभाकी वाट	७० ५ २३ ५ ७ ५	नियमित कार्यक्रम	

स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को परिच्छेद १० नगरपालिकाको आर्थिक कार्य प्रणालीको दफा ७८ आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कार्यान्वयन गर्नु पर्ने भन्नेको उपदफा (५) बमोजिम

सामाजिक जिम्मेवारीको क्षेत्र	गत वर्षको अवस्था	प्रयास	उपलब्धि
आ.ब २०७५/०७६मा विभिन्न स्वास्थ्य संस्थामा सेवा लिएको विरामीहरुको संख्या महिला १७०४६९ महिला र ११८३१४ पुरुष गरेर २८८७८३ जनाले स्वास्थ्य लाभ लिन सकेको देखिन्छ ।			
शिक्षा			
सामाजिक जिम्मेवारीको क्षेत्र	गत वर्षको अवस्था	प्रयास	उपलब्धि (प्रतिसतमा)
पूर्व प्राथमिक शिक्षामा खुद भर्ना दर	८८	भर्ना अभियान	९९
प्राथमिक विद्यालयमा पहुँच नभएका सो उमेर समुहका बालबालिका संख्या प्रतिशत		नियमित कार्यक्रम	३.५५
प्राथमिक तहमा कक्षा दोहोराउने विद्यार्थी		नियमित कार्यक्रम	१०.५
निम्न माध्यमिक तहमा कक्षा दोहोराउने विद्यार्थी	९.५		
प्राथमिक तहमा तालिम प्राप्त शिक्षक संख्या			
बाह्य सहयोगमा निर्मित विद्यालय कोठा संख्या			
खानेपानी तथा सरसफाई			
सामाजिक जिम्मेवारीको क्षेत्र	गत वर्षको अवस्था	प्रयास	उपलब्धि
पानी पुगेको परिवार संख्या वा धारा	६९९८		६९९८
स्वच्छ पानी पुगेको परिवार संख्या वा प्रतिशत			
सौचालय भएको संख्या वा प्रतिशत	३९.९५		२८.४६५
खानेपानी सुविधा भएको प्राथमिक विद्यालय			सबै विद्यालयमा खाने पानीको व्यवस्था छ
जनचेतना तथा गरिवी निवारण			
सामाजिक जिम्मेवारीको क्षेत्र	गत वर्षको अवस्था	प्रयास	उपलब्धि
एच.आई.भि र एड्स			
सेवाहरूमा पहुँच			
स्थानीय बजार पुग्न लाग्ने समय	१.५ घण्टा		१.५ घण्टा भित्रमा सबै वडाहरुबाट स्थानिय बजारमा पुग्न सकिन्छ
कृषि सेवा केन्द्र जान लाग्ने समय	१.५ घण्टा		१.५ घण्टा भित्रमा सबै वडाहरुबाट स्थानिय बजारमा पुग्न सकिन्छ

सामाजिक जिम्मेवारी क्षेत्र	सूचक सहितको कामको विवरण
----------------------------	-------------------------

लक्षित वर्ग, सामाजिक सामावेशिकरण र सामाजिक परिचालन	<ul style="list-style-type: none"> आय आर्जन तथा स्वरोजगार मुलक कार्यक्रम सिप तथा क्षमता विकास तालिम गरीबी निवारण सम्बन्धि कार्यक्रम 	<ul style="list-style-type: none"> समुह गठन भई केहिजना जना लभान्वित भएको छ । केहि जनाले क्षमता विकास तथा सीप विकास सम्बन्धि तालिम प्राप्त गरेको केहि जना आय आर्जन तथा वचत कार्यक्रमबाट लाभान्वित भएका
नागरिक सचेतना केन्द्र		<ul style="list-style-type: none"> केहि केन्द्रका केहि जना व्यक्तिहरु आफ्ना हक अधिकार तथा स्थानीय स्रोत र योजना प्रकृयाबारे शिक्षित भएका ।
सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम		<ul style="list-style-type: none"> जेष्ठ नागरीक, दलित, सामान्य, एकल महिला, ६० वर्ष मुनिका एकल महिला र पूर्ण अपांग गरी सबै जन नीतिगत रुपमा लाभान्वित ।

११. सामाजिक परिक्षणबाट देखिएका सबल पक्षहरु

१.नगरपालिका कर्णाली प्रदेशको राजधानी एवं सुर्खेत जिल्लाको सदरमुकामका रुपमा रहनुका साथै कर्णाली प्रदेशको प्रवेशद्वारको रुपमा रहेको छ ।

२. नगरपालिका कर्णाली प्रदेश अन्तरगत पर्ने जिल्लाहरुको शैक्षिक, प्रशासनिक, पर्यटकीय, स्वास्थ्य र व्यापारिक सेवाको केन्द्रका रुपमा समेत रहेको छ ।

३. नगरको मनोरम उपत्यका र उपत्यका भित्रका काकेविहार, बुलबुले, देउती वज्यै, घण्टाघरका साथमा विभिन्न मठमन्दिर, गुम्बा, चैत्य, मस्जिद र चर्चले वीरेन्द्रनगरको वसाईलाई रमणीय बनाउछ ।

४. छिमेकी जिल्ला दैलेख, सल्यान लगायत मुगु जिल्लाको रारा र मानसरोवर सम्मको यात्राका लागि प्रेरित गर्ने थलोको रुपमा समेत विरेन्द्रनगर रहनुका साथै वीरेन्द्रनगरको अनुकूल हावापानी तथा जैविक विविधता र हरियाली समेत यस नगरका सबल पक्षका रुपमा लिन सकिन्छ ।

५. सामाजिक परिचालन द्वारासमुह गठन, परिचालन र कार्यान्वयन ।

६. नगर बसपार्क संचालन भएको छ ।

७. नगरबासीको मागलाई सम्बोधन गरेर नगरपालिकाले मालपोत कार्यालयमा कर्मचारी खटाएको छ ।

८. सडक मानव विहिन नगरपालिकाको अबधारणालाई कार्यान्वयन भएकोछ ।

९. अधुरा योजनाहरुलाई पूरागर्ने निति लिएको छ ।

१३. नगरपालिकाको सामाजिक वातावरणलाई प्रभावकारी बनाउने प्रयास गरिएको छ ।

१२.सामाजिक जिम्मेवारी पुरागर्न चाल्नुपर्ने कदम वा सुझावहरु

१.नगरपालिकाको नीति अनुसार कार्यक्रम तथा बजेट आयोजना भए नभएको विषमा नगरसभा पूर्व व्यापक छलफल गर्ने र नीति तथा कार्यक्रम स्पष्ट हुनु पर्ने ।

२. भौतिक पूर्वाधार भन्दा रोजगार मूलक र गरिबी निवारण लक्षित योजनाहरु समावेश हुनु पर्ने ।
३. नगरको भौतिक विकासमा अपाङ्गमैत्री योजना तथा निर्देशित गरेका उद्देश्यहरुलाई ध्यान पुऱ्यउनु पर्ने ।
४. नगरपालिका समग्र कर्णाली प्रदेशको पहिचान भएकाले यसले दीर्घकालीन सामाजिक सदभाव बढाउने कार्यक्रमको थालनी गर्नुपर्ने जसले नमुनाको रूपमा काम गर्न सकोस ।
५. नगरपालिकाको आन्तरिक स्रोत बढाउन स्थानिय स्तरमा संचालन गरेका सबै ५ लाख भन्दा माथिका कार्यक्रमलाई ठेक्का प्रथामा संचालन गर्नुपर्ने ।
६. अल्पकालिन योजनालाई भन्दा दीर्घकालीन र आय एवम् रोजगारमूलक ठोस आयोजनाहरुलाई प्राथमिकता दिने ।
७. कर्मचारीहरुको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कनको आधारमा उत्कृष्ट र दीर्घसेवी कर्मचारीलाई पुरस्कृत र सम्मान गर्ने परम्परा कायम राख्ने ।
८. नगरपालिकाको लागि नीतिगत आवश्यकताका आधारमा ऐन नियम र कार्यविधिहरु बनाउनु पर्ने ।

१. सामाजिक परीक्षकको नाम : डा. मनहरि ढकाल

दस्तखत :

२. सामाजिक परीक्षकको नाम : अमृत ढकाल

दस्तखत :

३. सक्रिय परामर्श सेवा प्रा.लि., सुर्खेत

अनुसूची ३ अनुसार पुनरावलोकन (बृहत सभामा प्रस्तुत गरिएको)

१. विषयगत शाखाको नाम : शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखा

२. ध्येय (Mission) : शिक्षा सबैको पहुँचमा, शिक्षामा समता र समानताको वातावरण सिर्जना गर्ने ।

३. उद्देश्य (Goal) (१) प्रारम्भिक पढाइ सीप विकास प्याकेज निर्माण गर्ने ।

(२) प्रारम्भिक पढाइ सीप कार्यक्रमको स्रोतकेन्द्र स्तरीय पुनरावलोकन गर्ने ।

(३) विद्यालय व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारीहरुको क्षमता विकास गर्ने ।

(४) कार्यमूलक अनुसन्धान तालिम संचालन गर्ने ।

(५) शिक्षक पेशागत विकास तालिम संचालन गर्ने ।

४. आ.व २०७८/०७९ मा वीरेन्द्रनगर नगरपालिका नगर शिक्षा शाखा सुर्खेतद्वारा गरिएका मुख्य सेवाहरु तथा कार्यक्रमका उपलब्धिहरु

क्रसं	कार्यक्रम	लक्ष्य	खर्च	प्रगति
१	युवाप्रतिभापहिचान	४००००	४००००	१००
२	एकस्थानीयतहएकउद्यम	५०००००	०	०
३	सार्वजनिकशिक्षासवलीकरण	३५०००	३५०००	१००
४	युवापरिचालन	१०००००	१०००००	१००
५	बालविकासशिक्षकपारिश्रमिक	१३६५६०००	१३६२००००	१००
६	पाठ्यपुस्तकअनुदान	८५६१०००	८५६१०००	१००
७	कक्षा८परीक्षाशिक्षणसिकाइसामग्री	८९१३०००	८९१३०००	१००
८	विद्यालयमसलन्द	४९४९०००	४९४९०००	१००
९	वैकल्पिकशिक्षापहुँचकार्यक्रम	१६५२०००	१४७७०००	८९
१५	विद्यार्थीकोसिकाइप्रवर्द्धनकार्यक्रम	४०००००	४०००००	१००
१६	स्यानिटरीप्याड	६१८५०००	३२८५०००	५३
१७	नमूनाविद्यालयप्रोत्साहन	२६०००००	२६०००००	१००
१८	राष्ट्रपतिरनिडशिल्डप्रतियोगिता	१०००००	१०००००	१००
१९	नमूनायुवासंसदस्थापनारसञ्चालन	१२५०००	०	०
	जम्माप्रगति	३५४२९००००	३४८९५७९८०	९८.४३

(५) आयोजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा भोगेको समस्याहरु

- नमूना विद्यालय नगरपालिकाको नीति अनुसार संचालन गर्न नसकिएको ।
- रोगको कारणले नगरपालिकामा रहेका शैक्षिक कार्यक्रमहरु नीतिगत रुपमा संचालन गर्न सकिएन ।

- शिक्षालाई पहिचानीक रूप दिन सकिएको छैन ।
- समय र परिवेशको आधारमा शिक्षालाई शिद्धान्त र व्यभारसंग जोडेर लान सकिएको छैन ।
- सरकारी र नीजि विद्यालयहरुको पठनपाठनमा एकरूपता कायम गर्न सकिएको छैन ।

(६) भावी कार्यक्रम संचालनको लागि चालुपर्ने कदमहरु तथा सुझावहरु

- नमुना विद्यालय नगरपालिकाको नीति अनुसार संचालन गर्न थप पहल गर्नु पर्ने ।
- रोगको कारणले नगरपालिकामा रहेका शैक्षिक कार्यक्रमहरु नीतिगत रूपमा संचालन गर्न नसकिएका कारणले आगामी दिनमा यो नीति र कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनायने ।
- शिक्षालाई नगरको पहिचानीक रूप दिन कार्यक्रम संचालन गर्न जोड गर्ने ।
- समय र परिवेशको आधारमा शिक्षालाई शिद्धान्त र व्यभारसंग जोडेर लानको लागि शिक्षाको व्यभारिक पक्षमा जोड गर्ने ।
- सरकारी र नीजि विद्यालयहरुको पठनपाठनमा एकरूपता कायम गर्नको लागि नीतिगत कार्यक्रम बनाउने तर्फ पहल गर्ने ।
- विद्यालयलाई वातावरणमैत्री र सरसफाईयुक्त बनाउन प्रयास गर्ने ।
- ऐन,नियम र कार्यविधि संघ,प्रदेश र नगरपालिकाको सहकार्यमा बनाउन प्रयास गर्ने ।

१. सामाजिक परीक्षकको नाम : डा.मनहरि ठकाल

दस्तखत :

२. सामाजिक परीक्षकको नाम : अमृत ठकाल

दस्तखत :

३. सक्रिय परामर्श सेवा प्रा.लि. सुर्खेत

अनुसूची ३ अनुसार पुनरावलोकन (बृहत सभामा प्रस्तुत गरिएको)

१. विषयगत शाखाको नाम : नगर कृषि शाखा

२. ध्येय (Mission) : नगर कृषि क्षेत्रमा समता र समानताको वातावरण सिर्जना गर्ने ।

३. उद्देश्य (Goal) (१) नगर कृषि पकेट क्षेत्रको विकास प्याकेज निर्माण गर्ने ।

१ नगरपालीका बाट कृषि कार्यक्रम संचालन गर्ने ।

२ अनुदानका कृषि कार्यक्रम जस्तै सिंचाईका सामग्री तथा प्लास्टिक टनेल र कृषि यन्त्रहरूको वितरण गर्ने ।

३ कृषि शाखा बाट कृषकलाई वितरण गर्नु पर्ने कृषि सामग्री वितरण गर्ने ।

४ वडास्तरमा कृषि प्राविधिक जनशक्तिको कमी भएकाले कृषकका समस्या समाधान गर्ने ।

४. आ.व २०७८/०७९ मा वीरेन्द्रनगर नगरपालिका नगर कृषि शाखा सुर्खेतद्वारा गरिएका मुख्य सेवाहरु तथा कार्यक्रमका उपलब्धिहरु

क्र.स.	कार्यक्रम	बजेट	लक्ष्य	भौतिक प्रगती प्रतिशत	वित्तीय प्रगती प्रतिशत	घरधुरी	कैफियत
				सम्पन्न	बजेट		
१	क्षमता विकास तालिम (कौशि खेति प्रवर्द्धन कार्यक्रम)	७०	१	१००	१००	२२	
२	क्षमता विकास कार्यक्रम(गोठेमल कम्पोष्ट मल तथा जैविक विषादि सम्बन्धि तालिम)	६०	१	१००	१००	२८	
३	आकस्मिक अवस्थामा वाली रोग तथा किरा नियन्त्रणका लागी रासायनिक विषादि भिटामिन प्लान्ट हर्मोन क्यालियर फेरोमेन ट्रयाप एल्लो स्टिक ट्रयाप	२,००	३	१००	१००	४२५	
४	उत्पादन सामाग्री(स्टेन आधार चाका पन्जा ग्लोभस फर्मिङ् एसिड महदानि)	१	४०	१००	१००	६	
५	च्याउ विउ तथा च्याउ डल्ला	२	२,००	१००	१००	१६२	च्याउ विउ
६	५० प्रतिशत अनुदानमा खाध्यन्न उन्नत तथा मुल विउ वितरण	१	२००	१००	१००	१२२	धान र गहुको विउ
७	५० प्रतिशत अनुदानमा जैविक मल वितरण	१	२००	१००	१००	६९	
८	५० प्रतिशत अनुदानमा जैविक विषादि तथा आई.पि.एम सामाग्री वितरण	१	५०	१००	१००	६०	कृषक
९	उन्नत तरकारी विउमा ५० प्रतिशत अनुदान	३	२,००	१००	१००	२९०	कृषक
१०	कलस्टरमा मौरी पर्वद्धनको लागी आधुनिक घर र घर सहित मौरी वितरण	१	२,५०	१००	१००	६	कृषक

स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को परिच्छेद १० नगरपालिकाको आर्थिक कार्य प्रणालीको दफा ७८ आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कार्यान्वयन गर्नु पर्ने भन्नेको उपदफा (५) बमोजिम

११	क्षमता विकास तथा विउ उत्पादन समुह सहकारी लाई मुल विउ वितरण	१	६०	१००	१००	२३	कृषक
१२	क्षमता विकास तालिम (च्याउ प्रवर्द्धन कार्यक्रम)	१	६०	१००	१००	२९	कृषक
१४	कार्यक्रम सामाग्री प्याकेजिङ्कलोड अनलोड तथा ढुवानी शत प्रतिशत अनुदान	१	२००	२३.४३	२३.४३	८०	
१५	कौशि खेतिका लागी ५० प्रतिशत अनुदानमा सामाग्री वितरण	१	१५०	१००	१००	२२	
१६	टनेलका लागी ५० प्रतिशत अनुदानमा प्लाष्टिक वितरण	१	१५०	१००	१००	१७	
१७	अनुगमन, मुल्यंकन बैठक तथा सुचना व्यवस्थापन	१	२००	७७.५	७७.५	०	
१८	५० प्रतिशत अनुदानमा पावरटिलर मिनिटिलर फलामे हलो विनोईङ् मेशिन (धान बताउने मेशिन) वितरण	१	८००	९३.७५	९३.७५	१५	
१९	अन्य सामाग्री (स्प्रेयर ट्याकि सिगेचर हेजकटर पुर्निङ् प्लाष्टिक क्यारेट)	१	५०	१००	१००	२६	
२०	उत्पादन सामाग्री (पराल छात्रे जाली हजारी डल्ला पार्ने प्लाष्टिक)	१	५०	१००	१००	३३	
२१	च्याउ प्रवर्द्धनको लागी टनेल निर्माण प्लाष्टिक	१	१,००	१००	१००	१५	
२२	व्यवसायिक कृषकलाई ५० प्रतिशत अनुदानमा डिजिटल तराजु वितरण	१	१,००	१००	१००	१६	कृषि समुह, सहकारीर फर्म
२३	विद्युतिय च्याफकटर (पराल काटने मेशिन) ह्याण्ड च्याफकटर	१	१,००	१००	१००	५	कृषि समुह, सहकारीर फर्म
२४	बोरिङ् पम्पसेट मोटर सिचाई पाईप पोखरीका लागी प्लाष्टिक	१	७,००	९२.८५	९२.८५	५१	कृषि समुह, सहकारीर फर्म
२५	५० प्रतिशत लागत साझेदारिमा पक्कि प्लाष्टिक टनेल निर्माण	७	५,००	१००	१००	७	
२६	सघं तथा प्रदेशिक कार्यक्रम सगं साझेदारी कार्यक्रम	१	८,५०	६७.०८	६७.०८	२	समुह छनौट भएको र सम्झौता हुन नआएको

(५) आयोजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा भोगेको समस्याहरु

१ नगरपालीका बाट कृषि कार्यक्रम संचालनका लागी प्रयास बजेट नछुट्याउनु।

२ अनुदानका कृषि कार्यक्रम जस्तै सिचाईका सामाग्री तथा प्लास्टीक टनेल र कृषि यन्त्रहरुको बढी माग हुनु

३ कृषि शाखाबाट कृषकलाई वितरण गर्नु पर्ने कृषि सामाग्री खरिद गरी ल्याई सकेपछी सामाग्री राख्नका लागी भण्डारण कोठा नहुदा धेरै असजीलो भएको ।

४ वडास्तरमा कृषि प्राविधीक जनशक्तिको कमी भएकाले कृषकका समस्या समाधान गर्न असहज

५ कृषि कार्यक्रम संचालनका लागि यस नगरपालिका बाट कृषि कार्यक्रम संचालन कार्यविधी तयार तथा स्विकृत नहुनु ।

६ कार्यलयबाट कृषि शाखा तथा कृषि कार्यक्रम प्रती प्रथामीकतामा नपरेको महसुस ।
(कर्मचारी , फर्निचर , कोठा तथा शाखा व्यवस्थापन)

७ नगर कृषि विकास शाखाको स्पस्ट काम कर्तव्य र अधिकार नहुदा कृषि संग सम्बन्धित काम गर्ने जिल्ला वा प्रदेशका अन्य कार्यलयबाट आउने केही अनुरोधहरूमा काम गर्न असहज भएको महसुस (जस्तै सीफारीस दिन, नविकरण गर्न, दर्ता गर्न)

नगरपालिकाका कृषकहरूको समस्या

१ सिंचाईको अभाव

२ जलवायु परीवर्तका कारण कृषकलाई प्लास्टिक टनेलको आवश्यकता ।

३ कृषि कार्य गर्दा चाहीएको प्राविधीक सल्लाह नपाउनु ।

४ विषयगत तालीमको अभाव

५ पर्याप्त अनुदानको कमी

६ छाडा पशुले कृषकलाई धेरै नोक्सान पुर्याएका ।

समाधानका प्रयासहरू:

१ पर्याप्त बजेट व्यवस्थापनका लागि कृषकका मुख्य मागमा आधारित कार्यक्रमहरू बजेट सहीत कृषि शाखाको माध्यम बाट आगामी नगर सभामा पेश गर्ने तयारी ।

२ कृषि शाखाका समस्याहरू समाधानका लागि कृषि क्षेत्र विकास कार्यक्रम संग पनी समोन्वय गरीरहेको ।

३ कृषि कार्यक्रम संचालन कार्यविधी कृषि शाखाले तयारी गरीरहेको ।

४ वडा स्तरमा कृषि प्राविधीक व्यवस्थापनका लागि कृषि तथ पशुपंछी मन्त्रालयले एक गाउ एक प्राविधीक कार्यक्रमबाट व्यवस्था गरेको १ जना कृषि प्राविधीकलाई नियमित गराईदिन माग पेश गरेको ।

(६) भावी कार्यक्रम संचालनको लागि चाल्नुपर्ने कदमहरू तथा सुझावहरू

१ कृषकका मागमा आधारित कार्यक्रम लाई प्राथामीकता दिनुपर्ने ।

२ साना सिंचाई कार्यक्रम संचालनका लागि कृषि तथा पशुपंछी विकास मन्त्रालयको सशर्तको बजेटमा यस कार्यलयबाट थप बजेटको संगलनता गराई कार्यक्रम संचालन गर्नुपर्ने ।

३ कृषि आधुनिकीकरण तथा यान्त्रिकरणका लागि (प्लास्टिक टनेल,सिंचाई सामाग्री, मिनी टिलर , पावर टेलर ,बाली पकेट क्षेत्र) पुर्ण निर्माणमा तथा मलखाद, बिउ, बिरुवा वितरण कार्यको सम्पुर्ण खर्चमा कम्तीमा ५० % अनुदानको व्यवस्था गर्नु पर्ने ।

४ व्यवसायीक कृषकलाई बालीका व्यवसायीक क्षेत्रममा भ्रमण गराउनु पर्ने ।

५ कार्यक्रम लक्षित वर्ग समुदाय केन्द्रित हुनुपर्ने ।

६ विषेश बाली पकेट निर्धारण

१. सामाजिक परीक्षकको नाम : डा.मनहरि ढकाल

दस्तखत :

२. सामाजिक परीक्षकको नाम : अमृत ढकाल

दस्तखत :

३. सक्रिय परामर्श सेवा प्रा.लि. सुर्खेत

अनुसूची ३ अनुसार पुनरावलोकन (बृहत सभामा प्रस्तुत गरिएको)

विषयगत शाखाको नाम : नगर स्वास्थ्य शाखा

१. परिकल्पना (vision)

२.ध्येय (Mission) : नगर क्षेत्रमा समता र समानताको वातावरण सिर्जना गरेर नगरवासीको स्वास्थ्य क्षेत्रमा देखा पर्ने समस्यामा सहजीकरणको लागि वातावरण सिर्जना गर्ने ।

३.उद्देश्य (Goal)

(१) नगर स्वास्थ्य क्षेत्रको विकास प्याकेज निर्माण गर्ने ।

(२) स्वास्थ्य संस्थाबाट टाढा रहेका बस्ती तथा स्वास्थ्य सेवामा पहुँच कम भएका, कारागार, गुम्बा, स्कुल, वृधाश्रम,उद्योग भएको क्षेत्र, शहरी घनाबस्ती, लगायत अन्य क्षयरोगका जोखिमयुक्त जनसंख्यामा माइक्रोस्कोपिक क्याम्प लगायतका अन्य सकृय क्षयरोग खोजपडताल कार्यक्रम संचालन गर्ने ।

४.आ.ब. २०७८/०७९ मा नगर स्वास्थ्य शाखाद्वारा प्रदान गरिएका मुख्य सेवाहरु नगर सभाबाट स्वीकृत निसर्त तर्फको कार्यक्रम मात्र

घ) जन-स्वास्थ्य तर्फ

सि नं	सभा बाट स्विकृत योजनाको			वित्तीय प्रगति
	नाम	बजेट	लक्ष्य	
१	क्षयरोग सम्बन्धि कार्यक्रमको चौमासिक समिक्षा बैठक	५०	१	८२
२	म. स्वा. स्व. सेविकाको सामूहिक स्वास्थ्य वीमा	३१४	१००	६५
३	eLMIS, DHIS2 अनलाइन गर्न स्वास्थ्य संस्थाहरुलाई ल्यापटप खरिद	५००	१	१००
४	सम्पूर्ण स्वास्थ्य संस्था संचालन अनुदान खर्च	१७००	१७	९४
५	जनस्वास्थ्य प्रवर्द्धन सम्बन्धि प्रचार प्रसार	५०	१०	१००
६	स्वास्थ्य सेवा सुचना प्रणालि HMIS Tools छपाई	१००	१००	७५
७	सिकलसेल एनिमिया बारे जनचेतनामुलक तथा परिक्षण कार्यक्रम संचालन	१००	१	९८
८	भ्याक्सिन ढुवानी	८०	१०	९५
९	महिलाको पाठेघर कमुखको क्यान्सर/ स्क्रिनिङग शिविर	८००	१०	१००
१०	सुत्केरी आमाहरुलाई न.पा. द्वारा पोषण कार्यक्रम संचालन खर्च	४००	१	८१
११	विशेषज्ञ चिकित्सक बाट गाईने तथा जनरल स्वास्थ्य शिविर	३००	१०	१००
१२	गाउँघर क्लिनिक/खोप क्लिनिक कार्यक्रम संचालन खर्च (यातायात र खाजा खर्च समेत)	४५०	१०	८२
१३	गर्भवति/प्रसुति महिलालाई आकस्मिक उपचार सेवा, निशुल्क एम्बुलेन्स सेवा	५०	५	१००
१४	HIV/AIDS तथा यौन रोग कार्यक्रम	१००	१०	९८
१५	नगरपालिका बाट स्वास्थ्य संस्थासम्म औषधि तथा सामान ढुवानी	७०	१०	९४
१६	म. स्वा. स्व. सेविकाको स्वेच्छिक विदाई	५०	२	९८
१७	आखाको मोतिविन्दु स्क्रिनिङ तथा अप्रेसन	१५०	१०	१००

स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को परिच्छेद १० नगरपालिकाको आर्थिक कार्य प्रणालीको दफा ७८ आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कार्यान्वयन गर्नु पर्ने भन्नेको उपदफा (५) बमोजिम

१८	आयुर्वेद कार्यक्रम बैकल्पिक चिकित्सा समेत	७००	१०	१००
१९	चौधरी समुदायमा सिकलसेल यनिमिया रक्त नमुना परिक्षण कार्यक्रम	३००	१	१००
२०	गर्भवति महिलाको भिडियो एक्सरे सेवा	१५०	३	३६
२१	स्वास्थ्य संस्थाहरु संग मासिक प्रतिवेदन तथा समिक्षा बैठक र वार्षिक समिक्षा	३००	१	९५
२२	कार्यक्रम खर्च (महिला सेनेटरी प्याड वितरण)	६००	१००००	९२
२३	कोरोना संक्रमण रोकथाम नियन्त्रण र उपचार कोष तथा नगर अस्पताल संचालन	१००००	८७९	६४
२४	म. स्वा. स्व. सेविकाको थप प्रोत्साहन/ यातायात खर्च	२१३६	१००	१००
२५	निजि स्वास्थ्य संस्था, वजार अनुगमन, नियमन	५०	१०	८२
२६	अनुगमन/ सुपरिवेक्षण	१००	१०	६८
२७	वर्थिङ सेन्टरमा काम गर्ने नर्सिङ कर्मचारीलाई खाजा खर्च	५०	१०	९८
२८	औषधि खरिद खर्च	३०००	१००	१००
२९	वर्थिङ सेन्टरका लागि औजार उपकरण खरिद	१५०	३	१००
३०	आमाको माया एप्स संचालन	५००	१	१००
३१	नगरपालिकामा स्तनपान कक्ष निर्माण	१००	१	८२
	जम्मा	२३४००		८२

शसर्त तर्फको योजना तथा कार्यक्रम

सि नं	सभा बाट स्विकृत योजनाको			वित्तिय प्रगति
	नाम	बजेट	लक्ष्य	
१	स्थानीय तहका स्वास्थ्य चौकी, प्रा.स्वा.के. र अस्पतालहरुमा कार्यरत कर्मचारीहरुको तलव, महंगी भत्ता, स्थानीय भत्ता, पोषाक लगायत प्रशासनिक खर्च समेत	२७५००	१००	९४
२	स्थानीय तहहरुमा कार्यरत स्वास्थ्य तर्फका स्थायी कर्मचारीहरुको तलव, महंगी भत्ता र पोषाक खर्च मात्र (आयुर्वेद र छात्रवृत्ति करारका चिकित्सक समेत)	२५०००	१००	१००
३	स्थानीय तहहरुका कार्यरत स्वास्थ्य तर्फका स्थानी कर्मचारीहरुको तलव, महंगी भत्ता र पोषाक खर्च मात्र (आयुर्वेद र छात्रवृत्ति करारका चिकित्सक समेत)	१००००	१	७७
४	महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविका को रेफ्रेसर तालीम (३ दिन)	३००	१०	३३
५	सिबिआईएमएनसिआई Onsite कोचिङ्ग र समता तथा पहुँच कार्यक्रम	२००	१०	१००
६	कोभिड १९ लगायत विभिन्न महामारीजन्य रोगहरुको रोकथाम, नियन्त्रण तथा निगरानीका लागि सरोकारवाला सँगको अन्तरक्रिया तथा RRT, स्वास्थ्यकर्मी परिचालन	५०	१	५६
७	कम्युनिटि डट्स कार्यक्रम कार्यक्रम संचालन, स्थानीय तह क्षयरोग मुक्त पालिका सम्बन्धी कार्यक्रम	९५	१०	२८

११	मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम	२१८२	१०	१००
१२	राष्ट्रिय महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाकार्यक्रम (पोशाक प्रोत्साहन, यातायात खर्च, वार्षिक समिक्षा गोष्ठी र दिवस मनाउने खर्च समेत)	३१७४	१०	१००
१३	कोभिड १९ लगायत अन्य महामारी रोग नियन्त्रण तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम संचालन	२५००	१०	७२
१४	पालिका स्तरमा टाईफाइड खोप अभियान संचालन तथा नियमित खोपमा टाईफाइड खोप शुरुवातको साथै नियमित खोप सुदृढीकरण र सरसफाई प्रवर्द्धनको लागि पालिका र वडा खोप समन्वय समिती र सरोकारवालाहरूको अभिमुखिकरणबैठक १ दिन	३३८	१०	९८
१५	उपचारात्मक सेवा अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू (आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र (स्वास्थ्य चौकी) / आधारभूत अस्पतालको न्युनतम सेवा मापदण्ड कार्यक्रम संचालन तथा सुदृढीकरण र आँखा, नाक, कान, घांटी तथा मुख स्वास्थ्य सम्बन्धि अभिमुखीकरण तथा विद्यालय स्क्रिनिंग कार	६००	६	१००
१६	मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम अन्तर्गत आमा सुरक्षा, गर्भवती उत्प्रेरणा सेवा, न्यानो झोला र निशुल्क गर्भपतन कार्यक्रम	१४४४	१०	१००
१७	स्वास्थ्य संस्थामा आकस्मिक अवस्थामा औषधि एवं ल्याब सामग्री ढुवानी, रेकर्डिङ तथा रिपोर्टिङका लागि फर्म फरमेट छपाइ तथा फोटोकपी, ई-टि.बि रजिस्टर अध्यावधिक, विश्व क्षयरोग दिवस सम्बन्धी कार्यक्रम	४५	१०	१००
१८	पालिका स्तरमा स्वास्थ्य संस्थाहरूको मासिक बैठक, डाटा भेरिफिकेशन एवं गुणस्तर सुधार साथै चौमासिक एवं वार्षिक समिक्षा	२००	१०	१००
१९	पोषण कार्यक्रम	९२७	१०	९५
२०	विभिन्न सरुवारोग, नसर्ने रोग, जुनोटिक, मानसिक स्वास्थ्य सम्बन्धि अन्तरक्रिया कार्यक्रम तथा दिवसहरू (Hypertension, Diabetes, COPD, Cancer Days, आत्महत्या रोकथाम दिवस, मानसिक स्वास्थ्य दिवस, अल्जाईमर दिवस, रेबिज दिवस, विश्व औलो दिवस) मनाउने	१२०	१०	२०
२१	विद्यालय स्वास्थ्य तथा नर्सिङ्ग सेवा कार्यक्रम	६८२६	१०	१००
२२	कोभिड १९ विरुद्ध खोप अभियान संचालन व्यवस्थापन खर्च -पालिकास्तरिय समिक्षा तथा योजना	३१६	१०	१००
२३	क्षयरोगका जोखिम समुह तथा स्वास्थ्य सेवाको पहुच कम भएका समुदायमा सकृय क्षयरोग खोजपडताल कार्यक्रम, घरपरिवारका सदस्यहरूको सम्पर्क परिक्षण, समुदायमा क्षयरोगका विरामीहरूको खोजपडतालका लागि क्षमता अभिवृद्धि तथापरिचालन ।	७०	१०	१००
२४	आधारभूत तथा आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाको लागि औषधि खरिद	१८००	३	१००
२५	स्वास्थ्य सूचना साथै आइ एम यू सुदृढीकरण कार्यक्रम	२००	१	९८
	जम्मा	८५७२९		९४

५. कार्यक्रमका उपलब्धि तथा सफल पक्षहरु

- गर्भवती महिला पाठेघर सम्बन्धि क्याम्प सञ्चालन गरीएको ।
- सम्पूर्ण वडाहरुमा खोप ढुवानी र खोप लगाउने व्यवस्था मिलाईएको ।
- निजि स्वास्थ्य संस्थाहरुलाई तालिम दिई मासिक रिपोर्ट संकलन गर्ने व्यवस्था मिलाईएको ।
- आर्योवेदिक क्याम्प सञ्चालन गरीएको ।
- महिला स्वास्थ्य स्वयम् सेविकाहरुलाई भिटामिन ए कार्यक्रममा भत्ता थप गरीएको ।
- महिला स्वास्थ्य स्वयम् सेविकाहरुलाई पोशाक भत्तामा थप गरीएको ।
- सम्पूर्ण स्वास्थ्य संस्थाहरुमा स्टेशनरी, मसलन्द सामान वितरण गरीएको ।
- क्षयरोगका विरामीहरुको अनुगमन प्रतिवेदन व्यवस्थित गरीएको ।
- सम्पूर्ण स्वास्थ्य संस्थामा निशुल्क सेवा सञ्चालनका लागि अनुदान दिइएको ।
- प्रत्येक स्वास्थ्य संस्थाको मासिक प्रगति प्रतिवेदन संकलन एवम् समिक्षा गरीएको ।
- गर्भवति महिलालाई प्रेशण वापत एम्बुलेन्स खर्च प्रदान गरी प्रदेश अस्पताल कालागाउमा ९ जना लाई सुरक्षित प्रसुति हुने व्यवस्था मिलाईएको ।
- वर्थिङ सेन्टरमा आवश्यक उपकरण, औषधि व्यवस्था मिलाईएको ।
- सम्पूर्ण सरकारी आ.वि र मा.वि विद्यालयमा अध्यनरत छात्राहरुका लागि निःशुल्क सेनेटरी प्याड वितरण गर्ने व्यवस्था मिलाईएको ।
- बत्ति, पानी, टेलीफोन र इन्टरनेटको व्यवस्था मिलाईएको ।
- संघीय सरकारबाट प्राप्त रकममा ९० प्रतिशत कार्य सम्पन्न गरिएको छ ।

(६) आयोजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा भोगेको समस्याहरु

- कार्यविधि निर्देशिका समयमा प्राप्त नभएका कारणले भोग्नु परेका समस्याहरु
- समयमा रकम निकासी प्राप्त नहुनु
- कार्यक्रम सञ्चालन रकम अभाव तथा भ्याक्सिन तथा औषधि उपचारमा कोष अभाव
- विहानको समयमा भ्याक्सिन वितरण गर्नुपर्ने भएकाले समस्या
- नगरका धेरै स्थानमा खानेपानी अभाव
- शहरी स्वास्थ्य केन्द्र र स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत कर्मचारीहरुलाई न्युन तलब
- वर्थिङ सेन्टरमा २४ घण्टा कार्यरत अनमीहरुलाई सेवा सुविधा नभएको

(७) भावी कार्यक्रम संचालनको लागि चाल्नुपर्ने कदमहरु तथा सुझावहरु

१. नगरको नीति र शाखाको कार्यक्रमको विचमा थप सहकार्य गर्ने परम्परा बसाउने ।
२. शाखागत कर्मचारीहरुको न्यूनतम सेवा सुविधा उपलब्ध गराउनु पर्ने ।
३. कार्यविधि निर्देशिका समयमा प्राप्त नभएका कारणले भोग्नु परेका समस्याहरुको समयमा समधान खोज्नु पर्ने ।

स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को परिच्छेद १० नगरपालिकाको आर्थिक कार्य प्रणालीको दफा ७८ आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कार्यान्वयन गर्नु पर्ने भन्नेको उपदफा (५) बमोजिम

४. शाखागत कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्न सरोकारवाला निकायबाट रकम उपलब्ध गराउनु पर्ने ।

१. सामाजिक परीक्षकको नाम : डा.मनहरि ढकाल

दस्तखत :

२. सामाजिक परीक्षकको नाम : अमृत ढकाल

दस्तखत :

३. सक्रिय परामर्श सेवा प्रा.लि. सुर्खेत

अनुसूची ३ अनुसार पुनरावलोकन (बृहत सभामा प्रस्तुत गरिएको)

१. संस्थाको नाम र कार्यक्षेत्र : नेपाल रेडक्रस सोसाईटी सुर्खेत जिल्ला शाखा

सल्फेरिनोको युद्ध सन १८५९ का कारणले हेनरी डयुनाबाट उब्जीयको मानव सेवाको भावना सन १८६३ मा युद्ध घाइतेहरुको उद्धारको लागि स्थापना भएको संस्था नेपालमा वि.स. २०२० भाद्र १९ गते (४ सेप्टेम्बर १९६३) नेपाल रेडक्रसको स्थापना भएको हो । वीरेन्द्रनगर नगरपालिका वडा न. ८ सुर्खेतमा कार्यरत संस्था २०२९ साल पुस १४ मा स्थापना भएको हो । वीरेन्द्रनगर बजारमा भाडामा बसेको संस्थाको वि.स. २०४५ मा आफ्नो भवन बनेको हो ।

२. नेपाल रेडक्रस सोसाईटी तथा सुर्खेत जिल्ला शाखाको दूरदृष्टि, लक्ष्यहरु:

२.१. दूर दृष्टि (Vision)

मानवीय पिडा कम गर्न र तत्काल गुणस्तरिय राहत प्रदान गर्न उत्थानशील समुदाय निर्माणमा प्रतिबद्ध, आत्मनिर्भर र सुसंगठित संस्था ।

२.२. दूरगामी लक्ष्य (Mission) :

संगठन सुदृढ गरी सरकारी तथा गैह्र सरकारी निकायहरूसँग समन्वय र सहकार्य गर्नुका साथै समुदाय र दक्ष स्वयंसेवक परिचालन गरी संकटासन्नता कम गर्नुका साथै मानवीय विपत्तिमा राहत प्रदान गर्ने ।

२.३. रणनीतिक लक्ष्य (Strategic Goal) :

रणनीतिक लक्ष्य १ : विपद् तथा सङ्कटक परिस्थितिहरूमा जीवन रक्षा गर्ने, राहत, पुनर्लाभका लागि योगदान तथा उत्थानशीलता प्रवर्द्धन गर्ने

रणनीतिक लक्ष्य २ : स्वस्थ, अझ बढी सुरक्षित तथा उत्थानशील जीवन बाँच्नका लागि उन्मुख बनाउने

रणनीतिक लक्ष्य ३ : संरक्षण, लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण, अहिंसा तथा शान्तिको संस्कारको प्रवर्द्धन गर्दै भेदभावरहित समुदाय निर्माणमा योगदान गर्ने

रणनीतिक लक्ष्य ४: जिल्ला अन्तरगतका संगठनका सबै तहमा उत्तरदायी, जिम्मेवार तथा प्रभावकारी व्यवस्थापन प्रणालीको स्थापना गर्ने

२.४. रणनीति (Strategy) :

लक्ष्य १ का लागि रणनीति :

१.१ शहरी तथा ग्रामीण समुदायहरुको उत्थानशीलता विकासमा सहयोग र विपद् जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी कार्यक्रमको अभिवृद्धि

१.२ विपद् जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी प्रभावकारी कार्यक्रम तर्जुमाका लागि सङ्गठनात्मक क्षमताको अभिवृद्धि

१.३ आवश्यक योजना, नीति, निर्देशिका र कार्यविधिहरू सन्दर्भ अनुकूल अद्यावधिक, निर्माण तथा कार्यान्वयन

१.४ पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य सम्बन्धी औजार र संयन्त्रहरूको सुदृढीकरण

१.५ पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य सेवाहरूको प्रभावकारी प्रवाहको सुनिश्चितता

१.६ पूर्व सूचना प्रणाली विकास र सुदृढीकरणमा योगदान

लक्ष्य २ का लागि रणनीति :

२.१ स्वास्थ्य तथा सरसफाइ कार्यक्रम र स्वास्थ्य सेवा अभिवृद्धिका लागि सरोकारवालाहरूसँग समन्वय र सहकार्य

- २.२ रक्तसंचार, प्राथमिक उपचार, एम्बुलेन्स, आँखा तथा कान स्वास्थ्य लगायत जनस्वास्थ्य सम्बन्धी सेवा प्रवाह
- २.३ समुदायमा महामारीजन्य जोखिमहरू सामना गर्ने क्षमता अभिवृद्धि तथा त्यस्ता सङ्कटासन्नताको न्यूनीकरण
- २.४ वातावरण-मैत्री तथा दिगो स्वास्थ्य सेवा र खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता सम्बन्धी सेवाको प्रवर्द्धन

लक्ष्य ३ का लागि रणनीति :

- ३.१ सम्पूर्ण कार्यक्रमहरूमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको मूलप्रवाहिकरणको सुनिश्चितता
- ३.२ विशेष आवश्यकता भएका मानिसहरूको संरक्षण तथा आधारभूत मानवीय सेवामा पहुँचको प्रवर्द्धन
- ३.३ पारिवारिक सम्पर्कको पुनःस्थापनासम्बन्धी सेवाको निरन्तरता
- ३.४ जिल्ला शाखाका हरेक क्रियाकलापहरूमा सर्वसाधारणको सहयोगमा अभिवृद्धि
- ३.५ संस्थाको सार्वजनिक छवि अभिवृद्धिका लागि आन्तरिक तथा बाह्य सञ्चारको सुदृढीकरण
- ३.६ रेडक्रस पहिचान (BRAND) तथा मानवीय कूटनीतिको प्रवर्द्धन

लक्ष्य ४ का लागि रणनीति :

- ४.१ क्रियाशिल इकाइहरूको सुशासन तथा व्यवस्थापन क्षमतालाई सुदृढी गरी जिम्मेवार नेतृत्वद्वारा गुणस्तरीय सेवा प्रवाह गर्ने प्रभावकारी, विश्वसनीय र सशक्त जिल्ला शाखाको सुनिश्चितता
- ४.२ मानवीय, आर्थिक, भौतिक तथा सामाजिक स्रोत व्यवस्थापन प्रणालीको सुदृढीकरण र विविधिकरण सहित कार्यान्वयन
- ४.३ गोदाम, बन्दोवस्ती व्यवस्थापन (Logistics Management) प्रणालीको सुदृढीकरण
- ४.४ सूचना प्रविधिको सुदृढीकरण
- ४.५ जिल्ला शाखाको कानुनी आधारको सुनिश्चितता

३. मुख्य उद्देश्य :

३.१. सेवामूलक कार्यक्रम संचालन गर्ने ।

- विपद् जोखिम व्यवस्थापन
- प्राथमिक उपचार

३.२. स्वास्थ्य सेवामूलक कार्यक्रम संचालन गर्ने ।

- आँखा उपचार सेवा
- एम्बुलेन्स सेवा
- रक्तसञ्चार सेवा
- एच.आई.भी. र एडस रोकथाम हेरचाह तथा सहयोग कार्यक्रम

३.३. सामुदायिक विकास सेवामूलक कार्यक्रम संचालन गर्ने ।

- कोविड-१९ पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य कार्यक्रम
- आधारभूत स्वास्थ्य र सरसफाई कार्यक्रम

- जुनिय युवा विकास कार्यक्रम
- द्वन्द्वकालमा सन्चालित मानवीय सहायता कार्यक्रम
- संगठन तथा जनशक्ति विकास कार्यक्रम संचालन गर्ने ।
- प्रचार प्रसार तथा प्रकाशन
- महिला विकास कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने

४. आ.ब. २०७८/०७९ मा संचालित योजना तथा कार्यक्रमहरूको विवरण

- रक्त संकलन कार्यक्रम
- रक्त आपूर्ति कार्यक्रम
- एम्बुलेन्स सेव
- राहत सामाग्री वितरण
- कोविड पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य कार्यक्रम
- शहरी विपद् जोखिम व्यवस्थापन परियोजना
- विपद् पूर्वतयारी बाढी पूर्व सूचना प्रणाली सबलीकरण परियोजना
- आकस्मिक प्रतिकार्यका लागि पूर्वतयारी कार्यक्रम

५. सरोकारवाला पक्षको चाहाना तथा लक्षित वर्गलाई सेवा तथा सुविधा दिन बिगत एक वर्षमा गरिएका मुख्य मुख्य नीतिगत व्यवस्था तथा प्रकृयागत सुधारहरू

- आर्थिक सहयोग विपद्बाट प्रभावित महिला तथा बालबालिकाको लागि ।

६. सामाजिक जिम्मेवारी बहन गर्ने क्षमता

सामाजिक जिम्मेवारी क्षेत्र	सूचक सहितको कामको विवरण
● रक्त संकलन कार्यक्रम	● रक्त संकलन गरिएको छ ।
● रक्त आपूर्ति कार्यक्रम	● रक्त आपूर्ति कार्यक्रम गरिएको छ ।
● एम्बुलेन्स सेवा	● एम्बुलेन्स सेवा उपलब्ध गराइएको छ ।
● राहत सामाग्री वितरण	● परिवारलाई राहत सामाग्री वितरण गरिएको छ ।

७. आयोजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा भोगेको समस्याहरू

- रक्त संचार सेवा भवन नभएको कारणले उत्पन्न समस्याहरू
- कोभिडका कारणले रक्त संकलन र रक्त सञ्चार सामग्री ढुवानीमा समस्या
- पुरानो एम्बुलेन्सका कारण प्रभावकारी सेवा दिन कठिनाई भएको
- एउटा मात्र गाडि भएकोले कोभिडको समयमा सेवा दिन कठिनाई भएको
- राहात सामग्री राख्ने कोठा तथा घरको अभाव
- विपद जोखिम व्यवस्थापनसंग सम्बन्धित विभिन्न (प्राथमिक उपचार, खोज तथा उद्धार, ध्व्ज, र पूर्व सूचना प्रणाली) आदि तालिम संचालनमा समस्या र अभाव भएको ।
- कोविडका कारण साभेदार निकायबाट हुन सहयोग घट्टै गएको ।
- कोभिड-१९ को महामारी र त्यसपश्चातको लकडाउनले गर्दा परियोजनाको २०२० को योजना कार्यान्वयन स्तरमा असर परेको ।
- विद्यालय स्तरमा कुनैपनि गतिविधिहरू कार्यान्वयन गर्न नसकिएको ।

७. आयोजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा भोगेको समस्याहरूको समधानको लागि चालेका कदमहरू

- अस्पतालमा उपलब्ध भएका २ कोठामा रक्तसेवा सेवा संचालन
- काठमाण्डौंमा विरामी लिएर गएका एम्बुलेन्स र फर्कने सरकारी गाडिहरूसंग समन्वय गरेर रक्तसञ्चार सामग्री आपूर्ति गरिएको
- सामाजिक विकास मन्त्रालय र वीरेन्द्रनगर नगरपालिकामा एम्बुलेन्स मागको अनुरोध गरिएको तर प्राप्त हुन सकिरहेको छैन ।
- कार्यालयको कोठामा नै ५० परिवार सम्मका लागि राहत सामग्री र केहि खोज तथा उद्धार सामग्री स्टक गर्ने गरिएको
- विभिन्न परियोजना र संघ सस्थाहरूसंग समन्वय गरेर काम गरिएको तर सोचे अनुसार कार्य गर्न नसकिएको अवस्था छ ।
- कोभिड-१९ का सम्बन्धि स्वास्थ्य मापदण्ड सहित गर्न सकिने गतिविधि को योजना बनाई कार्यान्वयन गरिएको ।
- २०२० को योजनालाई परिमार्जन गरि केहि समय पछि सम्म गर्न सकिने व्यवस्था मिलाईएको ।

८. भावी कार्यक्रम संचालनको लागि चाल्नुपर्ने कदमहरु तथा सुझावहरु

- नगरपालिका र रेडक्रस सोसाईटीको बीचमा समन्वय सहकार्य गर्न नीतिगत व्यवस्था गर्नु पर्ने ।
- नगरपालिकाले प्रकाशन गर्ने नीति तथा कार्यक्रममा रेडक्रसका कार्यक्रमहरु पनि राख्दा राम्रो हुनुका साथै सहकार्यमा सहजता आउने हुन्छ ।
- नगरका विभिन्न सरकारी एवं गैह्र सरकारी संस्था बीच उचित समन्वय हुनुपर्ने ।
- कार्यक्रममा दोहोरोपन हटाउन र नगरको सामानुपातिक सामाजिक विकासमा भूमिका खेल्नु पर्ने ।
- योजनाका अन्य गतिविधिहरु संचालन संगसंगै कोभिड-१९ लाई पनि प्राथमिकतामा राख्नुपर्ने ।
- Front Line मा काम गर्ने कर्मचारी तथा स्वयंसेवकहरुलाई खोपको उपलब्धता तथा अन्य सुरक्षाका सामग्रीको प्रत्याभुति हुनुपर्ने ।

१. सामाजिक परीक्षकको नाम : डा.मनहरि ढकाल

दस्तखत

२. सामाजिक परीक्षकको नाम : अमृत ढकाल

दस्तखत :

३. सक्रिय परामर्श सेवा प्रा.लि. सुर्खेत

३३ → उमा बहादुर वि. न. पा. १२ शिवपुरी टोल
 यमकमा जोरी वि. न. पा. ९ धाराताल टोल
 विमला वि. न. पा. ९ पिपल जंगल टोल
 वि. न. पा. ९ रावनी वि. न. पा. ९ अक्षय टोल
 बालकृष्ण कृष्ण वि. न. पा. ६ बालकृष्ण
 राधा वि. न. पा. ९ वि. न. पा. ९
 गोमा पौल वी. न. पा. ४ शाहीरहा टोल
 विमला कुशा वि. न. पा. १०।
 लक्ष्मी थापा वि. न. पा. १ (शा. ती टोल)
 सुनील सुन्दर वि. न. पा. १ सुन्दर पौल टोल
 श्री क. लक्ष्मी थापा वि. न. पा. १ शिवपुरी टोल
 सुस्मिता वि. न. पा. १ शिवपुरी टोल विकास संस्था सदस्य
 भास्कर भास्कर योपाने शिवपुरी टोल " " "
 प्रभा दिलमाया वि. न. पा. १ " " " सपिप
 श्री विवेक शाही - काठमाडौं निर्माता समूह सुन्दर
 सुनील खड्का वि. न. पा. १ शिवपुरी टोल
 सुरमा रेग्मी महिला बालबालिका तथा ज्येष्ठ ना. शा. ला
 लक्ष्मी देवता वि. न. पा. १ शिवपुरी टोल विकास संस्था सदस्य
 प्रभा वि. न. पा. १ शिवपुरी टोल विकास संस्था सदस्य
 शिवपुरी टोल विकास संस्था सदस्य
 नाम मङ्गल रहा टोल मङ्गल रहा टोल
 श्रीपार्वती लंका कुमारी यांगी - अध्यक्ष शाही टोल विकास संस्था वीरेन्द्र
 नगर - ३ सुन्दर
 देवी थापा - सदस्य " " "
 बन्दी कुशी वि. न. पा. १० शाही टोल विकास संस्था सदस्य
 माया कुशी सापकाटा जोडन पारियाङगा वि. न. पा. ३
 दिपेन कुशी वि. न. पा. १ शिवपुरी टोल
 माधुरी न्योपाने सहाय पौल वी. न. पा. १ (म. वा. तथा ज्येष्ठ ना.)
 वि. न. पा. १ शिवपुरी टोल विकास संस्था सदस्य
 वि. न. पा. १ शिवपुरी टोल विकास संस्था सदस्य
 वि. न. पा. १ शिवपुरी टोल विकास संस्था सदस्य

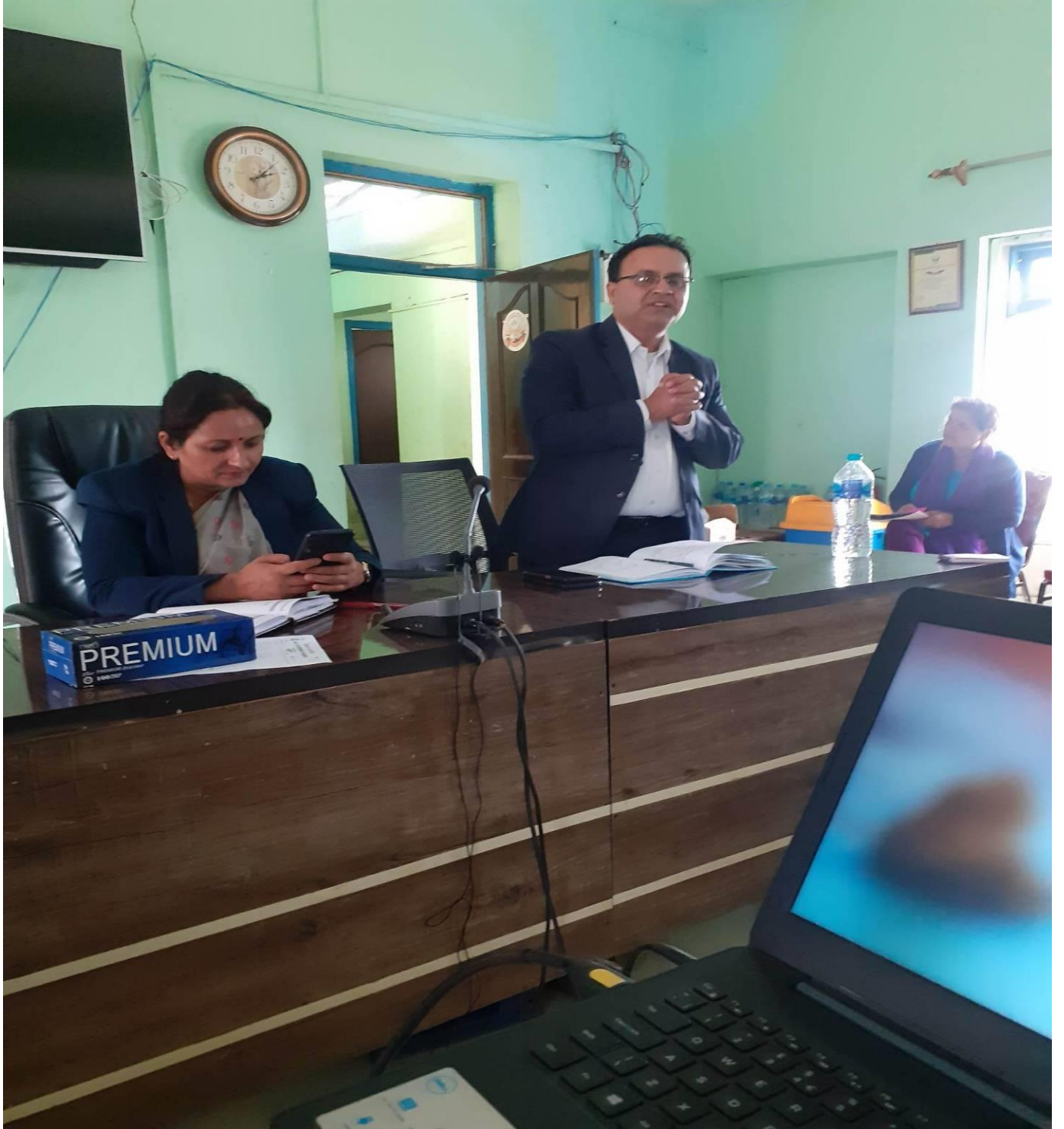
स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को परिच्छेद १० नगरपालिकाको आर्थिक कार्य प्रणालीको दफा ७८ आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कार्यान्वयन गर्नु पर्ने भन्नेको उपदफा (५) बमोजिम

अनुसुचि २ कार्यक्रमका तस्वीरहरु

सामाजिक परीक्षणको बारेमा प्रकाश पादैं बरिष्ठ अधिकृत प्रकास पौडेल

स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को परिच्छेद १० नगरपालिकाको आर्थिक कार्य प्रणालीको दफा ७८ आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कार्यान्वयन गर्नु पर्ने भन्नेको उपदफा (५) बमोजिम

आ.ब. २०७८/०७९ को सामाजिक परिक्षणमा स्वागत मन्तव्य राख्दै
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत नरहरी तिवारी

२०७९

स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को परिच्छेद १० नगरपालिकाको आर्थिक कार्य प्रणालीको दफा ७८ आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कार्यान्वयन गर्नु पर्ने भन्नेको उपदफा (५) बमोजिम

आ.ब. २०७८/०७९ को सामाजिक परीक्षणका सहभागिहरु

२०७९

स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को परिच्छेद १० नगरपालिकाको आर्थिक कार्य प्रणालीको दफा ७८ आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कार्यान्वयन गर्नु पर्ने भन्नेको उपदफा (५) बमोजिम

आ.ब. २०७८/०७९ को सामाजिक परिक्षणका जिज्ञसा सम्बोधन गर्दै
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत नरहरी तिवारी

२०७९

स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को परिच्छेद १० नगरपालिकाको आर्थिक कार्य प्रणालीको दफा ७८ आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कार्यान्वयन गर्नु पर्ने भन्नेको उपदफा (५) बमोजिम

आ.ब. २०७८/०७९ को सामाजिक परिक्षणका जिज्ञासा सम्बोधन गर्दै
नगर प्रमुख मोहनमाया ढकाल

२०७९

अनुसूची ३

 वीरेन्द्रनगर नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
वीरेन्द्रनगर सुर्खेत
कर्णाली प्रदेश, नेपाल
मिति: २०७९/०७/२०

२०७९/०८०
पत्र संख्या :
चलानी नम्बर :-

०८३-५२०२६३
०८३-५२०१४४
०८३-५२०१२८

श्री नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, जिल्ला शाखा, सुर्खेत ।
श्री उद्योग वाणिज्य संघ, सुर्खेत ।
श्री नेपाल पत्रकार महासंघ, सुर्खेत ।
श्री गै.स.स. महासंघ शाखा, सुर्खेत
श्री द एशिया फाउण्डेसन नेपाल ।
श्री समाज जागरण केन्द्र नेपाल, सुर्खेत ।
श्री अन्तरनिर्भर समाज, सुर्खेत ।
श्री सुन्दर नेपाल, सुर्खेत ।
श्री वातावरण सुधार समाज, सुर्खेत ।
श्री तयार नेपाल फिल्ड अफिस, सुर्खेत ।

विषय: सामाजिक परिक्षण कार्यक्रम उपस्थित सम्बन्धमा ।

प्रस्तुत विषयमा यस नगरपालिकाबाट मिति २०७८/०७/१९ मा भए गरेका गतिविधिको सामाजिक परिक्षण कार्यक्रम देहायको मिति, समय र स्थानमा आयोजना गरिएकाले त्यस संस्थाको प्रतिनिधिको उपस्थितिका लागि अनुरोध छ ।

निम्न:
मिति:- २०७९/०७/२१
समय :-दिउसो १:३० बजे ।
स्थान :- वीरेन्द्रनगर नगरपालिकाको सभा हल ।

Website: birendranagarmun.gov.np Email: ito.birendranagarmun@gmail.com

अनुसूची ४ सामाजिक परिक्षणको लागि पत्रचार

सन्दर्भ सामग्रीहरु

नेपालको संविधान	२०७२
स्थानीय सरकार संचालन ऐन	२०७४
नगरपालिकाको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम	२०७४/०७५
नगरपालिकाको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम	२०७७/०७८
नगरपालिकाको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम	२०७८/०७९
नगरपालिकाको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रमको समिक्षा	२०७६
नगरपालिकाको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रमको समिक्षा	२०७९
स्थानिय तह श्वायत्त शासन ऐन	२०५५
स्थानिय तह श्वायत्तशासन नियमावली	२०५६
स्थानिय तह आर्थिक प्रशासन नियमावली	२०६४
सार्वजनिक सुनुवाइ कार्यविधि	२०६७
सुशासन (ब्यवस्थापन तथा संचालन) ऐन ,	२०६४
सुशासन (ब्यवस्थापन तथा संचालन) नियमावली	२०६५
नगरपालिकाको न्यूनतम शर्त तथा कार्यसम्पादन मापन कार्यविधि (दोस्रो संशोधनमा परिमार्जन सहित)	२०६५
सार्वजनिक सुनुवाइ	२०७५
आ.व. २०७४/०७५ को सामाजिक परीक्षण प्रतिवेदन	२०७५
आ.व. २०७३/०७४ को सामाजिक परीक्षण प्रतिवेदन	२०७४
सामाजिक परीक्षण कार्यविधि	२०६७